National Library
Bibliothèque Nationale
JUIN 5 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

R103/P/L40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 21 SESTDIENA, 1978. GADA 27. MAIJS 28. GADS

SATURDAY, MAY 27, 1978

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Kārtera īstā seja

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pagājuši gandrīz 80 gadi, kopš cara Nikolaja II ierosmē 1899. gadā Hāgā sanāca pirmā starptautiskā atbruņošanās konference. Tanī pieņēma lēmumu, ar kuŗu tika aizliegtas tā dēvētās dum-dum (sprāgstošās) lodes. Sarkanarmija gan tās lietoja arī pēdējā — Otrā pasaules kaŗā. Laikā pēc Pirmā pasaules kaŗa atbruņošanās atkal bija aktuāls jautājums, bet tas nekavēja Otrā pasaules kaŗa uzliesmojumu.

Šonedēļ Ņujorkā Apvienoto Nāciju īpašā sesijā pulcējās 149 valstu pārstāvji, lai piecas nedēļas spriestu par bruņošanās ierobežojumu. Te jānorāda, ka pasaules bruņošanās budžets izteicas astronomiskā skaitlī — 400 bilj. dolaru gadā. Tas ir vairāk nekā pasaule izdod izglītības vai veselības nodrošināšanas vajadzībām. Ņujorkas konferencē piedalās 20 valstu galvas, 50 valstu ārlietu ministi, bet divi galvenie bruņošanās sāncenši Brežņevs un Kārters šajās debatēs nepiedalīsies. Brežņevu pārstāvēs ārlietu ministrs Gromiko, bet Kārteru viceprezidents Mondēls.

Konferences atklāšanas dienā šīs sesijas prezidents dienvidslavs Lāzars Mojsovs norādīja, ka kopš 1945. gada Apvienotās Nācijas pieņēmušas turpat 4000 rezolūciju, no tām 228 tieši par atbruņošanos. Diemžēl, līdz pat šai dienai nav panākts nekāds pozitīvs pagrieziens. Pasaules miera apvienība nodevusi Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram K. Valdheimam petīciju ar 500 miljonu parakstiem, kuŗā prasīta atbruņošanās īstenošana visas pasaules mērogā. Jau tagad var paredzēt, ka arī šajā atbruņošanās konferencē pēc daudzām runām nekas nemainīsies. Lielvalstu bruņošanās sacensība turpināsies ar tādu pašu intensitāti kā tagad. Droši vien Pad. savienība tēlos miermīlīga jēra lomu. Varbūt ka pasaulē acis atdarījuši pēdējie notikumi Zairē, kur Kremļa ieročiem apbruņotie kubiešu apmācītie sazvērnieki Kalvēzi pilsētiņā atriebībā apkāva 200 balto iedzīvotāju. Tikai ar beļģu un franču izpletņu lēcēju vienību iejaukšanos izdevās paglābt pārējos 2500 iedzīvotājus.

Ņujorkas atbruņošanās konferences laba priekšspēle bija divu Apvienoto Nāciju ierēdņu Engera un Černajeva apcietināšana. Reizē aizturēja arī Vladimiru Zinjakinu, Pad. savienības Apvienoto Nāciju delegācijas atašejs. Engers un Černajevs tagad atrodas cietumā. Viņi apsūdzēti spiegošanā. Zinjakins kā diplomāts atbrīvots. Viņam jāatstāj ASV. Amerikāņu uzraudzības iestādes notvēra minētos padomju spiegus brīdī, kad tie mēģināja iegūt amerikāņu zemūdeņu flotes aizsardzības plānus.

Otrā pasaules malā Pekingā ASV prezidenta padomdevējs valsts drošības jautājumos Zbigņevs Brežinskis trīs dienas baudīja sarkanās Ķīnas valdības viesmīlību. Protams, ka sarunas notika aiz slēgtām durvīm, bet visas zīmes liecina, ka Brežinskis ir panācis daudz vairāk nekā ārlietu ministrs Vēnss savā pagājušajā Pekingas rudens apciemojumā. Pekingas un Vašingtonas starpā ir Taivana. Brežinska sarunu smaguma punkts bija briesmas, kas Ķīnai un arī Eiropai draud no iespējamas Pad. savienības agresijas. Ķīnas armijas modernizēšanā un apbruņošanā amerikāņi tieši nepiedalīsies, bet ar Vašingtonas svētību droši vien uz Pekingu sāks plūst Francijas un Rietumvācijas kaltie ieroči. Atceļā uz ASV Brežinskis iegriezās arī Dienvidkorejā un Japānā. Tas norāda, ka korejiešiem un japāņiem Pekingas gambitā arī sava nozīme.

Nākamajā nedēļā Vašingtonā sanāks NATO valstu apspriede, un tajā piedalīsies arī pats prezidents Kārters. Kārtera runā ASV apliecinās savu saistību īstenošanu Eiropā. Kārtera runas pamatā būšot ASV aizsardzības ministra Brauna desmit lapu gaŗais memorands, kuŗā norādīts uz Varšavas pakta valstu nepārtrauktu bruņošanos, kas

(Turpinājums 20. lp.)

Ieejas karšu izsūtīšana dziesmu svētkiem Bostonā rit pilnā sparā, tāpat dzīvi ienāk pieprasījumi pēc viesnīcu istabām, kuŗām svētku apmeklētāji saņem atlaidi. Augšējā attēlā darbinieki veic ieejas karšu izsūtīšanu uz visiem kontinentiem. No kreisās: Dr. Romāns Auškaps, Mirdza Saliņa, Skaidra Bernharde, Herta Grāvite, dziesmu svētku kasieris Ludis Saliņš un Nora Auškapa.
Foto:V. Grāvītis

Miris sūtniecības padomnieks Vilis Tomsons

Piektdien, 19. maijā, agrā rīta stundā Vašingtonā ar sirdstrieku pēkšņi miris mūsu sūtniecības padomnieks Vilis Tomsons, kas reizē veica arī

† Vilis Tomsons

Latvijas konsula pienākumus Montrealā. Pēc aizlūguma Vašingtonā, kuŗu vadīja prāv. A. Veinbergs, nelaiķi pārveda uz Montrealu, kur dzīvo viņa ģimene. 24. maijā šeit aizlūgumu vadīja prāv. A. Voitkus, kas otrā dienā aizgājēju izvadīja arī pēdējā gaitā pārpelnošanai. Dziedāja Montrealas vīru koris Junda diriģenta Daumanta Vītola vadībā. No Toronto uz Montrealu izbrauca arī mūsu goda konsuls Dr. E. Upenieks un citi latviešu sabiedrības pārstāvji. LNAK pēdējos sveicienus nesa M. Štauvers. Nauda par vainagiem un ziediem novēlēta Latvijas brīvības fondam.

Vilis Tomsons dzimis 1905. g. 24. decembrī Rīgā. Viss viņa mūžs aizritējis Latvijas diplomātiskajā dienestā. No 1937. līdz 1942. gadam viņš strādājis Latvijas sūtniecībā Londonā, bet 1942. gadā pārvietots par sūtniecības sekretāru Buenos Airesā, Argentīnā. Turienes Latvijas pārstāvniecību ikvidējot, V. Tomsonu pārcēla uz Riodežaneiro, Brazilijā, bet 1952. gadā par konsulu Montrealā, vēlāk ieceļot par Latvijas sūtniecības padomnieku Vašingtonā, veicot arī konsula amatu Montrealā.

V. Tomsons atstāj Montrealā dzīvesbiedri Veltu un divus dēlus — Alģirdu un Dzintaru, no kuŗiem vecākais Alģirds ir precējies un audzina ģimenē divus dēlus. Viņš piederēja pie latv. korporācijas Lettgallia. Darbojies arī latviešu sabiedrībā, būdams DV Montrealas nodaļas un Montrealas latviešu biedrības biedrs. Lai gan V. Tomsona pēdējie darba gadi galvenokārt aizritēja Vašingtonā, viņš neaizmirsa arī Kanadu un pa laikam apmeklēja arī Toronto latviešu sabiedribu. Sevišķi sāpīgi viņa aiziešanu izjūt latvieši Montrealā, kur nelaikis bija loti iecienīts.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Latviešu kreditsabiedrība laipni lūdz biedrus ierasties uz gada sapulci 1978. g. 31. maijā pl. 19 Latviešu namā Toronto, 491 College ielā.

Darba kārtība:

1. Ieradušos biedru reģistrācija
2. Pagājušās sapulces protokola nolasīšana un pieņemšana
3. Valdes ziņojums
4. Kasieŗa ziņojums
5. Aizdevumu komisijas ziņojums
6. Revīzijas komisija un zvērināto revidentu ziņojums
7. Pagājušā gada darbība
8. Kandidātu nominācija pārvēlamām amata personām un amatpersonu vēlēšanas
9. Turpmākā darbība
10. Revidentu pieņemšana
11. Sapulces slēgšana.

Valdes uzdevumā

J. I. Jemte

1977./1978. gada pārskats biedriem izsūtīts un tanī ievietots aicinājums uz sapulci līdz ar darba kārtību. Biedri, kuŗi gada pārskatu nebūtu saņēmuši, to var dabūt kreditsabiedrības telpās.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1978. GADA 27. MAIJS, 21. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917 — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol., 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas tekpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaidi.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tel. 466-1514

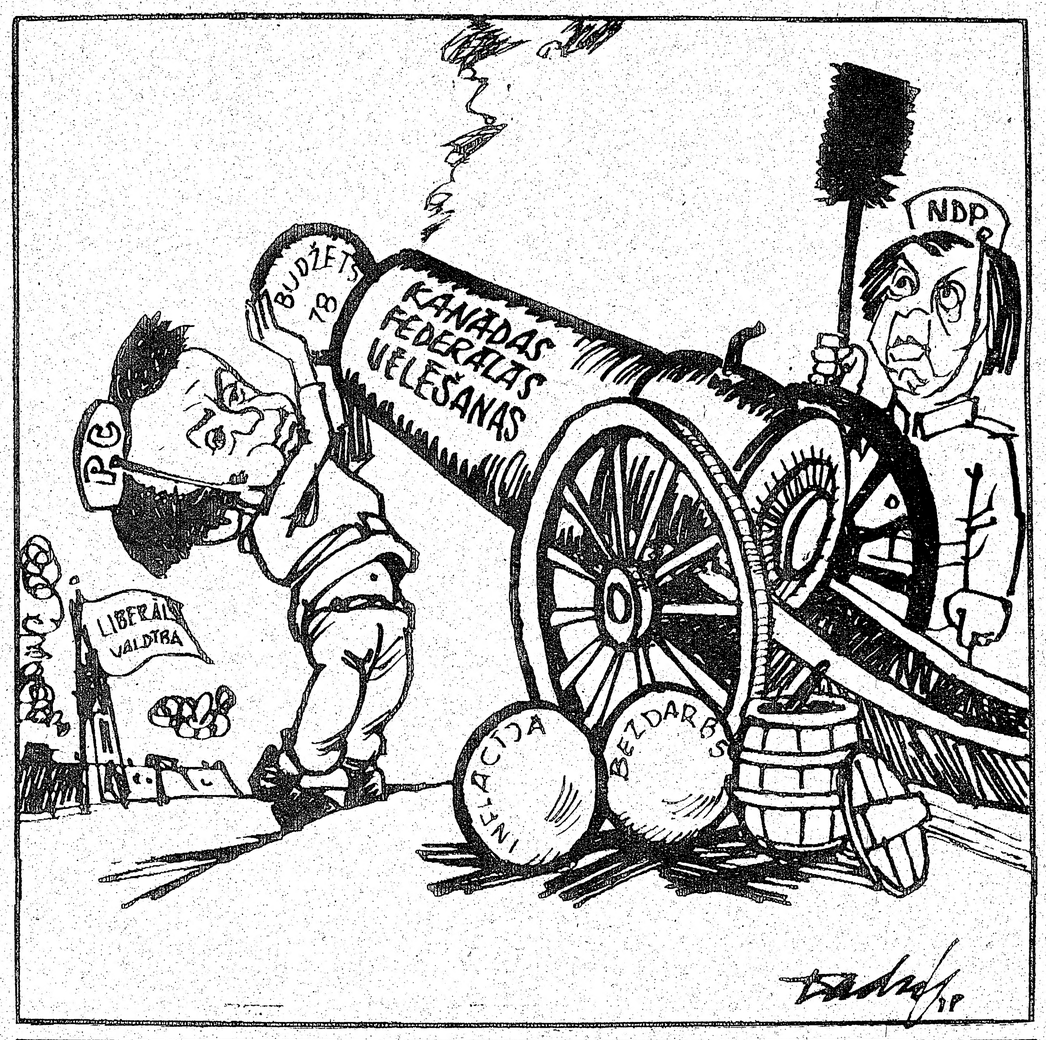

Baltijas valstis pasaules presē

Francijas lielais laikraksts Le Monde bija ievietojis vairākos numuros rakstu seriju par Baltijas valstīm. Rakstu autors ir francūžu žurnālists Daniels Vernē, kas speciāli sūtīts iepazīties ar kādreiz neatkarīgajām Baltijas valstīm. Žurnālists tēlo apstākļus mūsu zemē objektīvi norāda, ka apzīmējums „Baltijas republikas" esot maldinošs: šīs trīs zemes esot ļoti atšķirīgas kā vēstures, tā valodu un konfesiju ziņā.

Visas trīs "provinces" esot viegli pieejamas padomju pilsoņiem, bet ne svešo zemju tūristiem. Krievi tās saucot par „saviem rietumiem" un pats padomju prezidents Kosīgins pavadot vasaras pazīstamajā atpūtas vietā — Rīgas Jūrmalā (cik zināms, tad bijušā Benjaminā vasarnīcā Majoros.) Tur varot arī ne tikai pasūtināt restorānos visu, kas minēts ēdienu kartēs, bet pat paēst maltīti tikpat ilgā laikā, cik Maskavā paejot ēdienu pasūtināt!

Autors pareizi apgaismo Molotcva un Ribentropa protokolu, par ko netiekot minēts neviena oficiāla padomju brošurā. Visur runājot tikai par "tautas gribu". Tāpat neminot arī to, ka vēlēšanu laikā visur bijusi jau novietota sarkanarmija un ka labi „pārbaudīta metode" esot devusi vēlēšanās 92 — 99 proc vairākumu par pievienošanos savienībai.

Autors novērojis arī, ka ļaudis atturās runāt par "neatkarības laika jūgu" vai "buržuāzijas diktatūru", kā to darot kāda oficiāla brošura. Neesot pareizi saukt šīs zemes par "jaunām padomju republikām", jo par tādām tās vēl līdz šim neesot visā pasaulē atzīta. Arī Francija neesot atzinusi 1940. gada aneksiju.

Tālāk autors stāsta par Baltijas zemju vēsturi, pirmajiem vācu misionāriem, vēlākām Hanzas pilsētām, kur piederējusi arī Rīgā, un ilgāk pakavējas pie poļu un lietuviešu domstarpībām Viļņas dēļ. Baltijas valstīs pretestība esot uzliesmojusi vairākkārt, bet tagad tā vairāk izpaužoties diskrētākā veidā, reizēm pat ļoti ironiskā — pret krieviem vērstā. Krievi labprāt braucot uz šīm zemēm, jo tur saimnieciskie apstākļi esot labāki.

Atsevišķa raksta daļa veltīta kolchozam "9. maijs" Rīgas tuvumā. Sākumā latviešu zvejnieki nav gribējuši tajā iestāties, un tas darbojies ar iztrūkumu. Tad valsts izsniegusi palbalstu, nopirkusi jaunus zvejas kuģus, un tagad kolchozā esot ap 1500 darbinieku, starp tiem 400 zvejnieki un 7 lielie zvejas kuģi, kas piemēroti zvejošanai arī Atlantijas okeanā. Baltijas zemes esot slavenas arī ar mēbeļu izgatvošanu, ar tām esot apgādāts pat Kremlis, tāpat radio un televīzijas daļām, un telefona aparātiem; vairāk nekā puse no visiem Pad. savienības telefona aparātiem esot ražoti Latvijā.

Autors min zemo dzimstību latviešu un igauņu tautās — 18 un 13,9 proc., kamēr Lietuvā tā esot augstāka — 23 proc. Mechanizējot lauksaimniecību, samazinoties lauku iedzīvotāju skaits, bet pilsētas pārpludinot svešie emigranti. Rīgā latvieši jau mazākumā.. Tomēr jāatzīstot, ka pārtikas ziņā Baltijas valstis esot daudz labākā stāvoklī nekā citas padomju zemes.

Lielu vērību padomju vara pievēršot "ideoloģiskai audzināšanai", bet ne visur tai esot panākumi. Baltijas zemju iedzīvotāji esot stipri savā nacionālā apziņā un lepnumā; šo spēku tie gūstot savas tautas tradicijās un gara mantās.

Baltijas valstis savā 2. maija ievadrakstā piemin arī lielais angļu laikraksts The Times. Rakstā plaši apskatīta padomju iekārtas noziedzība pret cilvēcību un cilvēka tiesību ierobežojumi, kā arī Baltijas valstu varmācīgā pievienošana Pad. savienībai. Raksta autors piemin arī Čechoslovakijas un Ungārijas likteni un ieteic ikvienam labi pārdomāt, kas ir komūnisms. Padomju savienība ir vēl aizvien atpalikusi saimnieciskā ziņā, ar zemu rūpniecības produktīvitāti un neienesīgu lauksaimniecību. Tikai tās rūpniecības nozares, kas kalpo valsts militāriem mērķiem, ir labi nostādītas.

„Nevar būt skaidrāka pilsoņu nevienlīdzības pazīme kā sevišķie veikali, kur var iepirkties tikai valdošā šķira, bet kam ne tuvu netiek strādnieki.

Abu šo rindu parādīšanās lielajā pasaules presē bija jo sevišķi nozīmīga, kad Kremļa diktātors Brežņevs devās ciemā uz Rietumvāciju, pilnā spēkā pūzdams savā "miera un saderības" taurē. A. L.

Lasītāju vēstules

SKAIDRĪBAS LABAD!

Tā kā mana LNAK sesijas apsveikuma uzrunas citējums ir pilnīgi neatbilstošs tam, ko es patiesi teicu, es atļaujos lūgt redakciju to izlabot.

Es pievienojos redakcijai, ka tās ieskatos no manis varbūt labāk būtu izklausījušies šie K. Ulmaņa vārdi: „Nav virs zemes tādas varas, kas spētu no latviešu vīru, sievu un jauniešu sirdīm izraut neatkarīgā, brīvā valstī nodzīvotos 20 gadus," bet man personiski viņa kādreizējās uzrunas beigu vārdi likās vēl daudz piemērotāki mūsu pašreizējai trimdas sabiedrībai, un tie ir šādi: „Mums vajag atkal vienam otru meklēt un atrast un nākt pie atziņas, ka tikai dzīvojot saticībā, draudzībā, vienam otru cienot un cenšoties katram savā kaimiņā atrast, kas viņā labs, dzīve kļūs skaistāka un darbs vieglāks."

Kā viens, tā otrs izvilkums ir ņemts no LNAK gada pārskata ievadraksta un tādēļ katram mums ir tiesības to uzskatīt kā LNAK, tā katra mūsu vadmotīvu nākotnes sadzīvei un darba plānošanai. Es personiski izvēlējos ņemt ievadraksta nobeiguma vārdus, jo man šķiet, ka mūsu sabiedrība visvairāk cieš un ļoti dārgi maksā par savu nesaticību, nedraudzību un cenšanos savu kaimiņu „pārtaisīt" pēc savas patikas. Te šķiet, ka arī pati redakcija varētu saredzēt savu vainu tieši šai pašā manas uzrunas atreferējuma gadījumā. Es nevēlos, lai mani kāds censtos „pārtaisīt" pēc savas patikas!

E. Upenieks Toronto

NEIEMIGSIM

„Mēs neatzīstam jūsu inkorporēšanu Pad. savienībā" — ir sauklis, kas iemidzina labsajūtas miegā daļu no trimdas latviešu sabiedrības. Šī sabiedrības daļa tad skatās uz dzīvi no nereālas puses un dzīvo illūzijās.

Ja ASV neatzīst Latvijas inkorporēšanu Pad. savienībā, tad prezidentam Fordam toreiz Helsinkos dotais paraksts būtu jāuzņem kā pirmā aprīļa joks. Bet, diemžēl, tas aprīļa joks nebija. Ja ASV neatzīst Latvijas inkorporēšanu Pad. savienībā, tad rodas jautājums, kādēļ mūsu dzimtenes un tautas grūtais liktenis nav pacelts Apvienotajās Nācijās, kā tas jau darīts ar daudzām citām valstīm, kad apdraudēta viņu suverēnitāte, vai kuŗas grib nokratīt, pēc viņu domām, tām nepiederīgu virskundzību, kā, piem., Rodēzijā un Dienvidafrikā?

Ja ASV un citas mums šķietami draudzīgās rietumvalstis neatzīst Latvijas inkorporēšanu Pad. savienībā, kādēļ to atklāti nepasaka Brežņevam?

Šos un tamlīdzīgus jautājumus derētu pārdomāt tai mūsu trimdinieku saimei, kuŗa priecājas par būtībā maznozīmīgiem vārdiem. Varbūt ka tie var uzturēt mūsu labsajūtu,bet nav spējīgi apturēt postu un izmīcību mūsu dzimtenē.

Arnolds Ķaune, Ročestrā, ASV

JA NEBŪTU STRĒLNIEKU, VAI BŪTU KOMŪNISMS?

J. Ezergailis LA 22. aprīļa numurā — „Krievi un komūnisms" — raksta: „Esmu savas kaŗa gaitas aprakstījis 1969. un 1970. g. DV Mēnešrakstā. Izvairījos pateikt par strēlnieku gaitām pilsoņu kaŗa laikā Krievijā. Toreiz pats tur atrados 14 mēnešus, tādēļ labi zinu, kas notika. Ja krievu mātes ar latviešu vārdu baidīja savus bērnus, vai tas mums var darīt kādu prieku?"

Kādēļ šāda kautrība? Jājautā J. Ezergailim: Ja nebūtu strēlnieku, vai būtu komūnisms?ī Ja būtu, tad varbūt nebūtu latviešu „grēkāžu". Ja Vācijas ķeizars Vilhelms būtu paredzējis tādu pašu likteni, kādu komūnisti sagādāja Krievijas ķeizaram Nikolajam ar Ļeņina iesūtīšanu Krievijā, tad Vācijas valdība, droši vien, Ļeņinu turpat Vācijā būtu pakārusi.

Kā tad risinātos pasaules notikumi, neviens nezina, bet tad tai latviešu strēlnieku daļai, kas aizklīda uz Krieviju, būtu bijusi tīra sirdsapziņa.

K. K. Skarboro, Ont.

PASKAIDROJUMS

LA 13. maija numurā ziņojumāmā par pagājušās LNAK padomes sesiju teikts, ka es esot bijis ieskatos, ka Valodiņa ir mūsu otrā oficiālā skola un arī šī skola ir tiesīga pretendēt uz līdzekļu piešķiršanu, kaut arī tos vēl nav pieprasījuši.

Šī ziņojuma rezultātā esmu saņēmis vairākus pārmetumus par nostāju šinī jautājumā. Tā kā es pārstāvēju DV Toronto nodaļu, tad gribu paskaidrot sekojošo:

Pēc izglītības nozares vadītāja ziņojuma teicu, ka man dažas lietas ir nesaprotamas skolu jautājumā. Proti, tā kā viņš ir oficiāli atzinis Valodiņu par otru latviešu pamatskolu Toronto, tad nu iznāk tā, ka LNAK ir šai skolai jāpiešķir arī naudas līdzekļi. Un tā kā precedents tagad ir radies, tad, ja nākotnē rastos kāda vēl „progresīvāk" domājoša grupa un arī dibinātu savu skolu, tad arī tā būtu

(Turpinājums 18. lp.)

Bostona gaida

Spriežot pēc biļešu pasūtinājumiem, latvieši dzīvi pošas uz Sestajiem vispārējiem dziesmu svētkiem Bostonā, secina šo svētku rīcības komitejas viceprieksšēdis Akselis Manguļis pēc 14. maija sēdes. Vairākos sarīkojumos labākās vietas jau izpārdotas. Visās teātŗu izrādēs vairs var dabūt tikai trešās vietas biļetes. Kopkoncertā un kopējā tautas deju uzvedumā arī labākās vietas izpārdotas.

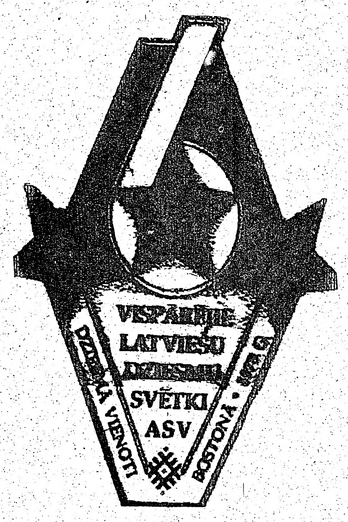

Pavisam līdz 14. maijam pārdotas ieejas kartes par apmēram 150.000 dolariem. Pasūtinātās biļetes turpina izsūtīt, kaut bija maza nokavēšanās, sakarā ar kļūdu, kas bija ieviesusies kādā no biļetēm. Izrādās, ka tā nav bijusi vienīgā problēma ar ieejas biļetēm. Kad iespiestās biļetes atvestas pie kasiera izsūtīšanai, tad izrādījies, ka tās tik smagas, ka draud ielauzt dzīvokļa grīdu. Tās tad sadalītas pa vairākām citām telpām un dzīvokļiem.

Kaut arī ienākumi liekas lieli, arī izdevumi svētku rīkotājiem ir milzīgi. Lai varētu tikt cauri bez zaudējumiem, svētku rīkotājiem ir jāieņem vismaz 240.000 dolaru. Ja biļešu pirkšana turpināsies tādā pašā veidā kā līdz šim, tad rīkotāji cer, ka šo summu pārsniegs.

Daļa no ieņēmumiem aiziet jaunradei un programmas izpildītājiem. Tomēr liela daļa jāmaksā par telpām un citiem attiecīgiem izdevumiem, kas ar tām sakarā, jo pēc arodbiedrību noteiktām likmēm visi pakalpojumi ir neparasti augsti. Pat tik vienkāršs darbs kā puķu sakārtošana baznīcā uz altāŗa jāveic pēc priekšrakstiem un noteiktā laikā. Krietni augstas arī arodbiedrību likmes mūziķiem, kam jāmaksā ne vien par uzstāšanos, bet arī par mēģinājumos pavadīto laiku...

Kaut lielākā daļa svētku sarīkojumu notiks ap Šeratona viesnīcu, daži no tiem ir patālu. Par nokļūšanu uz turieni svētku rīcības komiteja runāja savā 14. maija sēdē. Apspriesta iespēja īrēt autobusus, kas svētku dalībniekus novestu uz šīm vietām un pēc sarīkojuma atkal atvestu atpakaļ. Konektikatas latvieši šo problēmu atrisinājuši paši. Tie Bostonā ieradīsies ar īrētu autobusu. Tas būs novietots ielas malā pie viesnīcas. Uz tālākām sarīkojumu vietām viņi izmantošot paši savus īrētos spēkratus.

Svētku rīkotāji domājuši arī par tiem, kas kaut kādā veidā paši nespēj pārvietoties. Ar Bostonas pilsētas valdi notiek sarunas par dažāda veida invalidu pārvietošanu. Domā, ka sarunas varētu beigties sekmīgi, un pārvietošanās būs iespējama bez maksas.

Arī viesnīcu istabu rezervēšana noritējusi neparasti raiti. No Šeratona viesnīcas pāri par tūkstoš istabām vairs atlikušas neaizrunātas tikai nedaudzas. Šī viesnīca ir sarīkojumu centrā, tā svētku apmeklētājiem dod labu atlaidi. Tāpat pārējās viesnīcas apmierinātas ar istabu pieteikumiem. Daļa svētku apmeklētāju, istabas rezervējusi tālāk no sarīkojumu centra. Lai nokļūtu uz sarīkojumu vietām, attālums nerada problēmas. Bostonā ir samērā laba pilsētas satiksmes brauciens pazemes vilcienā un autobusā, tāpat iespēja dabūt taksametrus.

Visu konfesiju kopējs dievkalpojums notiks svētdien, 2. jūlijā, pl. 18 Bostonas lielākajā baznīcā Trinity Church, kas spēj uzņemt ap 1200 cilvēku. Rēķinot, ka svētkos būs krietni vairāk apmeklētāju, šāds vietu skaits liktos pamazs, bet tā esot lielākā baznīca Bostonā. Nujorkas latviešu draudzes pāris dievkalpojumos Jonkeru baznīcā lietota televīzija, lai pārraidītu dievkalpojumu norisi baznīcas apmeklētājiem citās telpās. Šo uzdevumu veikuši daži skauti. Iespējams, ka šādā veidā varētu atrisināt arī Bostonas kopējā dievkalpojuma jautājumu.

Arī daži blakus sarīkojumi spējuši rast apmeklētāju uzmanību. Tie ir dažādas sanāksmes. Samērā daudz pieteikumu ienākuši buršu vakariņām, tāpat Daugavas vanagu rīkotām vakariņām. Bostonas DV apvienība rūpēsies par informāciju svētku apmeklētājiem. Informācijas darbinieki būs novietoti ne vien galvenajās pulcēšanās vietās viesnīcās, bet pirms un pēc katra lielāka sarīkojuma arī sarīkojumu priekštelpās.

Svētku laiks tuvojas, bet daļa tautiešu vēl nav izšķīrušies — braukt vai nebraukt. Ja braukt, kādus sarīkojumus apmeklēt? Nav iespējams visus „izskriet", ir grūti izšķirties, ko apmeklēt. Bostonā šoreiz sarīkojumu ir vairāk nekā tas bijis citur.

Arī rīcības komitejas locekļiem darba pilnas rokas. Atklājas, ka šis un tas vēl nav padarīts, ka šur un tur vēl vajadzīgs kāds uzlabojums, ka kādā vietā vajadzīga kāda palīdzīga roka. Tas nav atsevišķu cilvēku sarīkojums, tie ir visu latviešu svētki, ko rīko Bostonas latvieši. V.I.

Pianista
PĒTERA ZARIŅA A.R.C.T.
klasiskās mūzikas koncerts sestdien, 27. maijā,
pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē,
200 Balmoral Avenue, Toronto.
Biļetes pie kases — 3 dol., pens. un skoln. 2 dol.

Baltijas studiju apvienības mākslas izstādē Toronto universitātes Hart House galerijā. Attēlā apbalvotie latviešu mākslinieki, no kr.: Visvaldis Reinholds, Jana Kopmane (nelaika tēlnieka Augusta Kopmaņa apbalvojuma saņēmēja), Modris Brože, Ilze Bertuša-Lapsa un Dzintars Mežulis.
Foto: J. Liģers

DV viri dzied Mūsmājās

Daugavas Vanagu vīru koris Kanadā savā Eiropas turnejā, 12. maija agrā rīta stundā, pēc Lamanša kanāļa šķērsošanas izkāpa krastā Doverā. Turpmākais ceļš autobusā veda uz DVF Koventrijas nodaļas Mūsmājām. Pa ceļam ciemiņi apstājās arī Straumēnos, kur tos sagaidīja un pacienāja mājas saimnieks Ā. Sīlis. Pēc pusstundas brauciena „kanadieši" bija jau Mūsmājās.

Kaut piektdienas vakarā, koncerts bija pulcējis neparasti kuplu apmeklētāju skaitu — vairāk nekā 500. Tik populārs šis notikums bija! Apmeklētāju pulkā bija arī rakstnieks Gunārs Janovskis. Vairums apmeklētāju bija leģionāru paaudze, kuŗai arī priekšnesumi vistuvāk sirdij, atsaucot atmiņā pagājušos laikus un notikumus; tā daži vēlāk teica, ka: „... būtu šo priekšnesumu bijis ar mieru klausīties vai visu nakti..."

Priekšnesuma ievadā dzirdējām pazīstamas un eiropiešiem arī jaunas, svešākas dziesmas, kā piem., Jelgava. Dr. A. Pērkona vadībā priekšnesums bija labs. Jau divu nedēļu ilgais ceļojums pa 4 zemēm, milzīgo attālumu pārvarēšana un daudzās uzstāšanās bija dažu labu balsi nogurdinājis. Otrā daļā skatījām un klausījām skečus no karavīru gaitām frontē un aizmugurē, ko arī kuplināja dziesmas. Izpildījums bija raits un liecināja par priekšnesuma sniedzēju rutīnu. Klausītāji to uzņēma ar nedalītu piekrišanu, pat jaunākos gadu gājumus ieskaitot. Klavierpavadījumus spēlēja koŗa mūzikālais vadītājs komponists Imants Sakss.

Sarīkojumu Mūsmājās, tālos viesus apsveicot, ievadīja DV Koventrijas nod. valdes priekšsēža vietnieks F. Cīrulis. Pateicībai ziedus koŗa vadītājiem un solistiem pasniedza vanadžu kopas vadītāja E. Pliča. Nodaļa arī bija gādājusi par viesu uzņemšanu savā plašajā namā, tāpat par naktsmājām ģimenēs. Te bija ne viena vien atkalredzēšanās pēc neskaitāmiem gadiem, jo daži korists savā laikā dzīvojis un darbojies britu salās. Tāds ir arī solists A. Cers, kas dzīvoja Lesterē un jau toreiz vingrinājās dziedāšanā, un nu bija lesteriešu pulciņā, kuŗa vidū arī bija nodaļas priekšsēdis J. Liepiņš ar dzīvesbiedri. Mansfīldas nodaļas vanagi un vanadzes varēja ciemoties ar Jāni Lusti, kas savā laikā bija viņu rosīgs līdzgaitnieks. Bija arī kavēšanās vēl senākās atmiņās, kā nometņu dzīvē Flensburgā un citur. Gadi šķita aizskrējuši vēja spārniem, bet tomēr atstājuši savas neizdzēšamas pazīmes sejās un augumos.

Kā koŗa priekšnieks Elmārs Krūka un viņa uzticamais palīgs V. Veitmanis izteicās, tad notikums Mūsmājās bijis vislabāk apmeklētais visā līdzšinējā turnejā, un liekas, šinī ziņā to pārspēja tikai Bradforda nākamajā dienā, kur visa izkārtotājs bija DVF Ziemeļanglijas novads. Koris pēc Jāņiem, kā zināms, posīsies priekšnesumam Bostonā, 6. Vispārējos dziesmu svētkos, kur piedalīsies DV pulcēšanās vakarā ap 500 viesu klātienē. J. F.

Edvarts Tūters

TĀ TEICA KĀRLIS SKALBE

„Laimīgs, kas tic
savam sapnim" —
Tā teica Kārlis Skalbe.
— Ja sapņojam, tad esam —
Dzīvojam nākotnei savai.

Sen mēs vairs neelpotu
Ja sapnim neticētu;
Baiss nesapnis mums pāri
Vien pelnus kaisītu.

No ticētāju dzimtas
Kam mūžs reiz iesācies,
Un kas nav nesapnim draugos,
Tos vienmēr žēlo Dievs.

...Klausaties, klausaties visi —
Sapņotāji, un tie,
Kas nesapnim kalpo:
„Laimīgs, kas tic
savam sapnim" —
Tā teica Kārlis Skalbe.

VELGAS JANSONES UN VELTAS VILSONES
KERAMIKAS UN AUDUMU SKATE
no 1978. g. 3. līdz 10. jūnijam no pl 13 — 20
VELGAS STUDIJĀ MILTON. ONT.

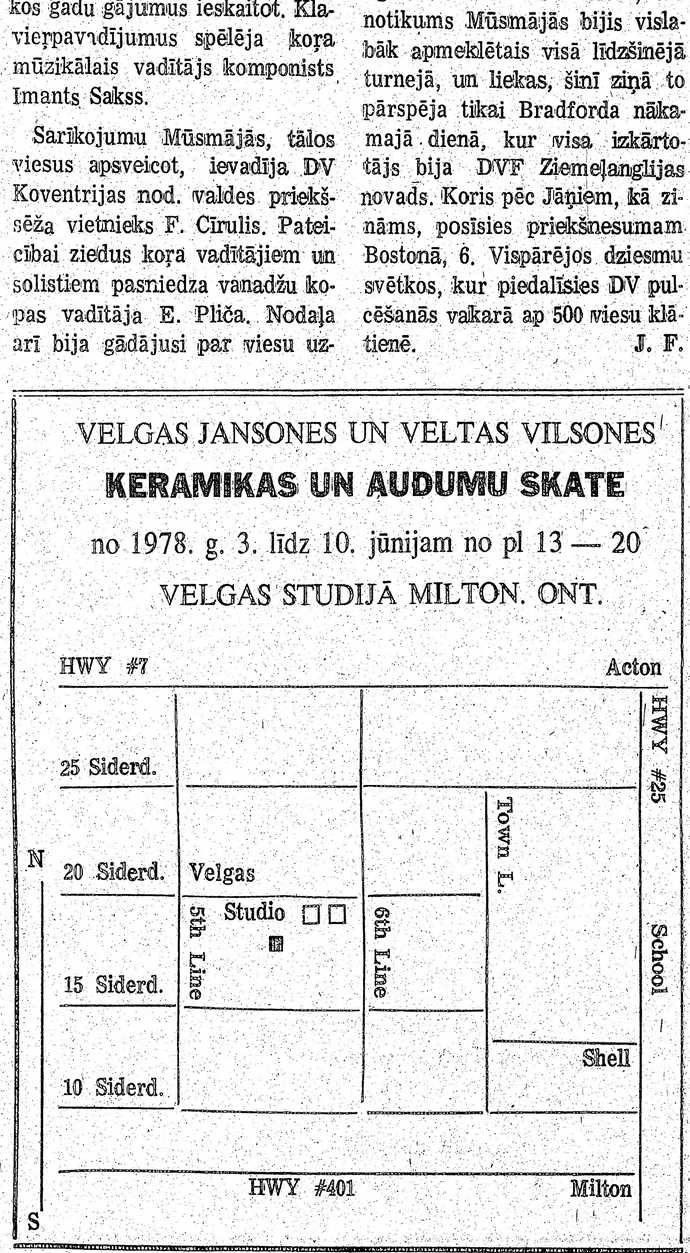

Pie durvīm driz klaudzinās līdzekļu vācēji

Latviešu centra Toronto izveidošanas komiteja griežas pie visas latviešu sabiedrības ar šādu rakstu:

Kad dažādu paaudžu latvieši 30. aprīlī Toronto soļoja 25 km no Latviešu nama līdz iepirktajam jaunajam Kanadas latviešu centram, viņi atstāja neizdzēšamas pēdas mūsu sabiedrībā. Ar savu sajūsmu un iesaistīšanos viņi apliecināja: „Nē, nav labi tā, kā ir. Mūsu nākotne prasa vairāk!"

Kad šinīs dienās pie latviešu durvīm klaudzinās Centra līdzekļu vācēji, varēsim paši sevi mērīt ar Latvijas nākotnes mēru. Vai šai nākotnei ticam? Vai esam tās labā gatavi ieguldīt ievērojamus līdzekļus? Vai spējam pacelties pāri sīkumainiem strīdiem, personiskām nepatikām un domstarpībām, lai vienotos lielam, svarīgam nacionālam uzdevumam?

Šī ir tā stunda, kas runātājus atšķirs no darītājiem, ticētājus no tiem, kas kapitulējuši, sava labuma meklētājus no tautas kopējā labuma meklētājiem. Šī ir tā stunda, kur mums katram būs izdevība savu ticību latviešu tautas nākotnei parādīt darbos. Iegūstot iepirkto Centra namu savā īpašumā, būsim nodrošinājuši piemērotu mājvietu nākamo gadu desmitu darbam Latvijas brīvībai un latviešu tautas pastāvēšanai. Ja Centru iegūt nespēsim, ieguvējs būs tikai mūsu tautas nāvīgākais ienaidnieks.

Šis īpašums kalpos ne vien Toronto un apkārtnes, bet arī visas Kanadas latviešiem. Te varētu pat rasties centrs visas pasaules brīvo latviešu darbam.

Latvija Amerikā 1. aprīļa numurā bija iespiesta „ziņa", ka jaunajā Latviešu centrā Toronto sev biroja telpas noīrējusi Pasaules brīvo latviešu apvienība. Tas, protams, bija tikai aprīļa joks. Bet kas gan kavē latviešu devīgajām rokām un sirdīm šo joku pārvērst visskaistākajā īstenībā? Ja nākamajās nedēļās Centra iegādei — ziedojumos, aizdevumos un rakstveida solījumos — ienāks viens miljons dolaru, tad Pasaules brīvo latviešu apvienības birojam te telpas tiešām varētu būt labu labās.

Protams, ļoti svarīga ienākumu un izdevumu aplēsēs ir līdzekļu vākšanā iegūtā summa. Jo vairāk naudas tagad, jo īsāku laiku jānes augļu nasta. Jo vairāk līdzekļu vispār, kaut arī pāris gadu laikā, jo mazāk izdevumu un vairāk ienākumu nākotnē. Jo vairāk naudas no pašu maksiem, jo lielāks Wintario pabalsts. Katrs pašu dotais dolars nes sev līdz ne tikai federālās valdības nodokļu atlaidi naudās devējam, bet arī Ontario loterijas līdzekļu piešķīrumu Centram.

Toronto latviešu saime ir liela un dzīva diezgan, lai varētu radīt Centru, kur latvietības spēku varētu smelties visi, kas ar šo vietu nonāk tiešā vai netiešā saskarē. Toronto atrodas mūsu luteriskās baznīcas augstākā vadība. Te pasaules lielākā latviešu banka, vairākas skolas ar prāvu skolēnu skaitu. Rosīgi teātri, koŗi, tautas deju grupas, biedrības, studentu organizācijas. Spēcīgas draudzes, Daugavas Vanagi, Kanadas latviešu nacionāl apvien. Daudzkultūras politikas iespaidā te turklāt pieejams arī valdības materiālais atbalsts. Ja visiem šiem spēkiem iegūsim lielu, ērtu un skaistu mājvietu jaunajā Kanadas latviešu centrā, būsim radījuši visus priekšnoteikumus, lai te izveidotos garīgās un sabiedriskās rosības centrs visiem brīvās pasaules latviešiem.

Pēdu ritmu 25 km soļojumā par labu jaunajam Latviešu centram Toronto saviem saimniekiem līdz soļoja arī trīs uzticami četrkājaini draugi. Attēlā Jānis Kānbergs ar savu uzticamo pavadoni Snafi, kam arī bija savs „sponsors".

Foto: J. Ligers

Eiropas jauniešu nostāja

EIROPAS LATVIEŠU
JAUNATNES APVIENĪBAS KONGRESS RIETUMVĀCIJĀ

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības 25. kongress par jauno ELJAS priekšsēdi ievēlēja 33 g. v. Minsteres latviešu ģimnazijas matēmatikas skolotāju Mārtiņu Zandbergu. Par jaunatnes organizācijas izdevuma ELJAs informācija redaktoru ievēlēts students Pēteris Šmitmanis no Stokholmas.

ELJAs kongress pieņēma vairākas svarīgas rezolūcijas par notikumiem Latvijā un trimdas latviešu iekšējā sadzīvē. Viena no rezolūcijām prasa padomju iestādēm nekavējoties izbeigt Viktora Kalniņa vajāšanu un izsniegt viņam izceļošanas vīzu. Par rezolūcijas saturu telegrafiski informēts Latvijas PSR iekšlietu ministrs Michails Drozds.

ELJA 25. kongress arī apstiprināja jau 24. kongresā Koventrijā, Anglijā, pieņemto nostāju pret Latviešu centrālās padomes Vācijā un Latviešu centrālās komitejas tā saukto nacionālās stājas rezolūciju. ELJA rezolūcija šo LCP/LCK lēmumu apzīmēja par faktoru, kas „grauj Vācijas latviešu sabiedrības demokratisko raksturu, apdraud preses brīvību un kavē ražīgu sabiedrisko darbu".

Diskusijās norādīts uz gadījumiem, kur, atsaucoties uz šo rezolūciju, jaunieši esot izstumti no latviešu sabiedriskā darba. Austra Graša sievai Lolitai, kas dzimusi Kanadā, atteikts angļu valodas skolotājas darbs Minsteres latviešu ģimnazijā par to, ka viņa pavadījusi savu vīru uz apspriedēm ar Rīgas tā saukto kultūras sakaru komitejas pārstāvjiem Berlīnē. Silvijai Būmanei, kam universitātes izglītība dejas paidagoģijā, esot aizliegts darboties par tautas deju skolotāju MLĢ, cik saprotams, tāpēc, ka viņa precējusies ar Mārtiņu Būmani. Nedz L. Grases, nedz S. Būmanes politiskie uzskati neesot zināmi.

Viena no ELJA kongresa rezolūcijām bija par MLĢ latviešu valodas līmeni, prasot nekavējoties uzlabot latviešu valodas mācīšanu un norādot, kādas maiņas būtu nepieciešamas, resp. gādāt par pašreizējās galvenās latviešu valodas skolotājas T. Sinkas aizstāšanu. Bez tam ELJA kongress pieņēma uzsaukumu katram ELJA biedram rūpēties par jaunu skolnieku sagādāšanu ģimnazijai.

Dīvainā kārtā nebija nekādu rezolūciju par 4. VLJK, lai gan ELJA kongress tieši tādēļ maijā tika sasaukts, lai šim notikumam varētu sagatavoties. Līdzšinējais sakarnieks ar VLJK rīcības komiteju Kārlis Kangeris norādīja, ka viņa kontakts ar rūkotājiem ASV bijis vājš. No eiropiešu viedokļa kongresa programmā esot daudz trūkumu.

ELJA kongresa referātu programmā ietilpa gan politiska, gan kultūrāla rakstura referāti. Latviešu sociāldemokrātu strādnieku partijas Ārzemju komitejas pārstāvis Jānis Ritums referēja par Belgradas konferenci, norādot, ka Belgradas notikumu priekšvēsture meklējama Helsinku konferencē. Latvieši šim starptautiskam forumam sāka gatavot iesniegumus jau 1973. gadā, kad kļuva skaidrs, ka šādu konferenci nevarēs novērst. Referents Belgradas konferenci vērtēja zemu. Pad. savienība bremzēja visus centienus izvērtēt Helsinku beigu akta īstenošanos cilvēka tiesību jautājumā. Tāču abos blokos radušās pašiniciātīvas grupas, kas rūpējas par Helsinku principu izpildi, atgādinot valdībām, ka starptautiskas saistības jāīsteno dzīvē.

Kultūras laukā par Latvijas PSR teātŗa attīstību referēja drāmaturgs Mārtiņš Zīverts, norādot uz aplamībām, kas publicētas padomju izdevumos, saistot latviešu teātŗa pirmsākumus ar krievu atbalstu. Pirmo teātri latviešu valodā, lugu Žūpu Bērtulis, izrādīja 1867. gadā, lai palīdzētu Igaunijas bada cietējiem.

Latvijā pēckaŗa teātris, norādīja Zīverts, sāka attīstību drūmos apstākļos. Jau 1940. g. krievu kultūras funkcionārs Ochlokovs izdarīja spiedienu, lai latviešu režisori, piem. Smilģis, piesavinās krievu Staņislavska metodi. Ar padomju okupāciju arī pajuka abu Rīgas lielāko teātŗu — Dailes un Nacionālā, raksturīgie stili. Tagad tie, šķiet, apmainījušies, Dailes teātrī izkopjot reālistisko, Latvijas PSR Drāmas teātrī vairāk „teātrālo" stilu.

Zīverts apšaubīja, vai teātŗa māksla vispār var būt nacionāla, ārpus valodas, tomēr norādot, ka tieši valodas dēļ teātri Latvijā ir tīri latviski iestudējumi. Latviešu teātris un dziesma paliks pēdējie latviskuma bastioni pat visdrūmākajos apstākļos.

Mūzikologs Andrejs Vītoliņš no Zviedrijas sniedza īsu pārskatu par Jāzepa Vītola nozīmi latviešu mūzikas attīstībā, kā arī deva plašāku pārskatu par daždažādiem žanriem latviešu mūzikā, demonstrējot tos ar skaņu ierakstiem. Viņš salīdzināja trimdas un mūsdienu Latvijas komponistus, izsakot atzinību par novatoriskiem un kvalitātīvi labiem darbiem kā šeit, tā tur.

Kongresa programmā ietilpa arī brauciens uz netālo Austrumvācijas robežu. Redzami bija nāves automatu, mīnu lauku, žogu u.c. modeļi. Barjēras techniku no gada uz gadu uzlabo, sākot ar 1962. gadu, kad uzcēla Berlīnes mūri.

Vakarā notika tā sauktais „Vakars uz ezera". Kongresa dalībniekiem bija noīrēts kuģītis, ar kuŗu tie vairākas stundas braukāja pa Raceburgas ezeru. Vienā kungresa vakarā notika Stokholmas latviešu teātŗa izrāde, kuŗā uzstājās ar Spodra Klauverta lugu Trimda dimd.

ELJAs 25. kongresu slēdza pēc pilnsapulces, pēc tam bija balle pavasarīgā noskaņojumā.

J. Jānadēls

Alberta Jēruma fonds aug

Dziesmu svētku biedrības Kanadā valde savā pēdējā sēdē pieņēma komponista Alberta Jēruma piemiņas fonda statūtus, kad ar tiem bija iepazinusies arī Latviešu koŗu apvienība ASV un nākusi ar saviem papildinājumiem. Fonds darbosies pie abām šīm organizācijām. Tā mērķis piešķirt gadskārtējās stipendijas jauno latviešu komponistu un diriģentu izglītības atbalstam. Līdzekļi sastādīsies no ziedojumiem, kuŗus katrā zemē savāks no organizācijām, tautas deju kopām un privātām personām. Stipendijas būs neatmaksājamas, un tās izmaksās no fonda kapitāla augļiem. Arī ziedojumi no dziesmu svētku atlikumiem papildinātu šī fonda kapitālu. Dziesmu svētku biedrības Kanadā valde no biedrības brīvajiem līdzekļiem nolēma fondā iemaksāt 1000 dolaru. Līdz šim fondā jau ienākuši 1.870 dol. Pēc pēdējās Dziesmu svētku biedrības padomes sēdes koriem, tautas deju grupām un organizācijām izsūtīja ziedojumu lapas. Daļa no tām jau saņemta atpakaļ, kopā ar privātiem ziedojumiem — 870 dol. Dziesmu svētku biedrības valde lūdz ziedojumu lapu saņēmējus, kas to vēl nebūtu darījuši, atsūtīt tās līdz ar savu devumu.

(ls)

Jelgavas Skolotāju Institūta

bijušo audzēkņu un skolotāju

SANĀKSME

sestdien, 1. jūlijā, pl. 20.30
Bostonas Shedaton viesnīcas Berkley istabā
(3. stāvā, Conference Level).

Visi mīļi aicināti.

A. Banga (tel. 617-335-5590)

DV CV prezidija sēde Beļģijā

Pēc DV Beļģijas nodaļas ierosinājuma, sakarā ar tās 25 gadu darbības atceri, DV Centrālās valdes prezidijs sanāca uz paplašinātu sēdi Briselē, kur vakarā risinājās arī nodaļas atceres svinības. Centrālās valdes sēdē piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, Vanadžu priekšniece M. Ķeņģe, prezidija loceklis S. Lindiņš, ārējās informācijas nozares vadītāja A. Liepiņa un DV zemju valžu priekšsēži: K. Dreimanis (Holande), L. Rumba (Anglija) un Vācijas DV valdes kultūras daļas vadītājs O. Baltputnis. Mājastēvus pārstāvēja Beļģijas DV valdes priekšsēdis E. Ozols un prāvests P. Dupats, kas sēdi ievadīja ar svētbrīdi. DV priekšnieks prāvestu apsveica ar aizvadītiem 25 gadiem garīdznieka darbā.

Par prezidija darbu ziņoja J. Frišvalds, norādot uz jaunatnes iesaistīšanos DV organizācijas darbā. Bostonā 1. jūlijā notiks DV Centrālās valdes sēde. No 11. jūlija līdz 11. augustam Eiropā uzturēsies DV Austrālijas valdes priekšsēdis N. Bumbieris. Par vanadžu darbu ziņoja vanadžu priekšniece M. Ķeņģe, kas vairs šim amatam nekandidē. J. Frišvalds izteica viņai pateicību par lielo veikumu.

DV Centrālās valdes iekšējās informācijas nozares vadītājs S. Lindiņš aicināja zemes valžu priekšsēžus nākt talkā šī nozīmīgā darba paplašināšanā. Par ārējas informācijas nozares darbu vadītājai A. Liepiņai bija daudz laba ko teikt. Informācijas darbs noritējis ļoti rosīgi gan ASV, gan Kanadā un Eiropas zemēs, sevišķi ar Belgradas konferenci un Pad. savienības iznīcināto Latvijas pilsoņu apzināšanu, kā arī ar PBLA izsludināto pretpārkrievināšanas gadu un Pad. savienības genocīda politiku Latvijā. DV organizācija sniegs iespējamo atbalstu. Sevišķa vērība pievēršama arī Patiesības fondam.

Par citu nozaru darbību ziņoja DV priekšnieks. Dziesmu svētku laikā šovasar Bostonā iecerēta DV jaunatnes sanāksme. Sekmīgi darbojusies saimnieciskā nozare Vācijas DV zemes valdes priekšsēža J. Leitīša vadībā. Plašs darba lauks ir kultūras nozares vadītājam Kanadas DV valdes priekšsēdim V. Plūdonim.

Vakarā sēdes dalībnieki, kam pievienojās ciemiņi arī no Anglijas, Vācijas, Holandes un Beļģijas, piedalījās DV Beļģijas nodaļas 25 gadu darbības atceres svinībās. Ar balvu un sirsnīgiem vārdiem jubilāri sveica J. Frišvalds, M. Ķeņģe, DVF vārdā — L. Rumba, Holandes — K. Freimanis un Vācijas — O. Baltputnis. Citu zemju vanagu saimju apsveikumus nolasīja S. Lindiņš. Apsveicējiem un ciemiņiem paldies teica Beļģijas DV nodaļas priekšsēdis E. Ozols.

A. L.

Vai atceraties Latvijas 500 latu naudas zīmi? Tās lielais attēls tagad rotā Latviešu kreditsabiedrības jaunās Toronto rietumu nodaļas apspriežu telpas sienu. Šī naudas zīme laista apgrozībā 1929. gada 20. decembrī un bija derīga līdz 1940. gada 18. jūlijam, kad pēc Pad. savienības okupācijas Latvijas naudu nomainīja krievu rubļi un červonci. Pret 500 latu naudas zīmi Latvijas banka izsniedza 145,161 gramu zelta. Raksturīgi, ka gandrīz visi apmeklētāji, kas 29. aprīlī ieradās kreditsabiedrības jaunās nodaļas atklāšanā, ieraugot lielo sienas attēlu, pārsteigti iesaucās: „Lūk, 500 dolaru!" . . .

Foto: J. Liģers

LKIA delegātu sapulce Rietumvācijā

Latviešu kara invalidu apvienības Centrālās valdes sasauktā delegātu sapulce 6. maijā sanāca pašu namā Rietumvācijā. Augstā mastā plīvoja Latvijas karogs. Nama otrā stāva svinīgi uzpostajā zālē mācītājs E.E. Rozītis svētbrīdi ievadīja ar Jāņa evaņģelija vārdiem: Es esmu vīna koks, un jūs tie zari, salīdzinot tos ar LKIA, un norādīja, ka organizācija var pastāvēt tikai tad, ja visi turēsies kopā kā zari pie vīna koka. Ar noliektām galvām visi klausījās nolasītos 30 organizācijas biedru ún 6 biedru veicinātāju vārdus, pēdējo triju gadu laikā šķīrušies no organizacijas biedriem uz mūžu.

Atklāšanas runā LKIA Centrālas valdes priekšsēdis L. Gutbergs uzsvēra, ka komūnistiem neizdevās mūs iznīcināt cīņu laukā, bet tagad viņi pūlas to panākt ar viltu, meliem un saviem aģentiem. Jaunatnei jāmācās tos pazīt. Ar šo vienotības stiprinājumu un apņēmību delegāti nodziedāja mūsu valsts himnu un uzsāka darbu.

Sapulci vadīja Logins, vietnieks Maurāns, protokola rakstītāji — Haaks un Zariņš; balsu skaitītāji: Rubens, Graudiņš un Reguts. Mandātu komisija ziņoja, ka ieradušies 29 delegāti, pārstāvot 259 biedrus. No latviešu kara invalidiem Austrālijā bija ieradies delegāts Kaminskis. Pavisam LKIA apvieno 417 biedrus, 66 biedrus veicinātājus un 2 goda biedrus — plkv. Kociņu un majoru Siljakovu.

Par saistību nekārtošanu no org.izskaitīti 20 biedri un 2 biedri veicinātāji, bet uzņemti 43 jauni pilntiesīgi biedri un 10 biedri veicinātāji. Delegātu sapulci no Kaizerlauternas latviešu komitejas un DV nodaļas apsveica Kazekovskis, mācītājs Rozītis no prāvesta Rozīša un citiem mācītājiem. No LCP priekšsēža A. Šildes sveicienu nodeva Štamers. Tāpat bija apsveikums no DV Memingenas nodaļas un daudz rakstveida apsveikumu no ASV, Anglijas, Vācijas, Zviedrijas. Organizācijas dibinātājs Ancans no ASV savā vēstulē aicināja „visas domstarpības kārtot pašu mājās, jo ienaidnieks, kas visus šos gadus trimdā mūs turējis "zem uguns", to izmantos pret mums pašiem".

No centrālās valdes darbības pārskata ziņojuma, ko nolasīja priekšsēdis Gutbergs, bija redzams, ka trijos pagājušos gados organizācijas darbs visos laukos sekmējies. Tas galvenokārt izpaudies kultūrālos sarīkojumos, kara invalidu pensiju lietās un pabalstu kārtošanā, kā arī invalidu nama izbūvē. Pavisam iesniegts 141 t.s. „kara renšu" pieprasījums; 62 gadījumos tās sekmīgi izkārtotas. Biedri par pagājušo laiku kopsummā saņēmuši par 160.000 vācu marku, bet 42 gadījumos lūgumi noraidīti. Iesniegtas pārsūdzības 22 gadījumos un sūdzības 4 gadījumos. Biedru pabalstiem izdots DM 1.800. Visi nama pārbūves darbi un laukuma izdaiļošana paveikti. Parādi atmaksāti. Kasē atrodas 10.612 markas. Centrālā valde izdevusi gada žurnālu Kara Invalids — 20, 21. un 22. numuru, caurmērā 3.500 eks. un Invalidu Vēstis 8. un 9. numuru, caurmērā 7.000 eks. Sakārtota bibliotēka, kuru ar grāmatu ziedojumiem atbalstījis izdevējs H. Rudzītis ASV un Dr. Pole Memingenā.

Nama fonda kasieris Lielbārdis ziņoja, ka no loterijas ieņemts DM 36.282. Nama ienākumi no sarīkojumiem un pārnakšņošanām sastāda DM 23.425. Nama pārbūvei un inventāra iegādei izdots DM 43.978. Tā kā nams ir izmaksāts, delegātu sapulce nolēma nama fonda valdi likvidēt un tās funkcijas uzdeva Centrālai valdei.

Sapulce pateicās LKIA CV par sekmīgo darbību, sevišķi Saveļjevam par viņa pūlēm un ieguldīto brīvo laiku nama izbūves lietu kārtošanā.

Ievēlēja jauno Centrālo valdi šādā sastāvā: L. Gutbergs, J. Graudiņš, J. Lielbārdis, P. Saveļjevs, J.Gavars. Revīzijas komisijā: V. Kļaviņš, E. Indriksons un K. Haaks. Nama iekārtotā restorānā invalidu dāmas sapulces dalībniekus pacienāja ar pusdienām.

I. Blaževics

Dievkalpojums

Brāļu kapos Katskiļu kalnos

ar urnu izvadi un piemiņas plāksņu iesvēti

svētdien, 28. maijā, pl. 13.00

Dievkalpojumu vadīs māc. R. Zariņš, piedaloties māc. E. Ķerģim. Ar mūzikāliem priekšnesumiem piedalās J. Kļaviņš (bass-baritons), M. Millere-Grasmane (arfa) un A. Gēliņš (bazūne).

* * *

VAKARA SVĒTBRĪDIS SESTDIEN, PL. 21.00
BRĀĻU KAPOS

* * *

Urnas izvadei jāpiesaka līdz 1. maijam L. Apelim,
Latvian Veterans Center „Rota"
Elka Park, N.Y. 12427 tel. (212) 325-6868.

Ziedi būs dabūjami pirms dievkalpojuma kapos. Ziedi arī pasūtināmi iepriekš, nosūtot Rotai pilnu samaksu par ziediem. Informācijai par bronzas urnu iegādi zvanīt E. Kundziņam, (212) FO5-8869.

PĀRDODAMA

pie Simko ezera ziemas māja

ar pilnu pagrabu, lielu skaistu dārzu. Prasītā cena $39.900. Tuvākai informācijai zvanīt:

S. APENĪTEI, A. Stikuts, Realtor,

tel. 752-1770 vai 439-5061.

Ezera krastā pārdodama ziemas māja

PERRY SOUND rajonā, 4 guļamistabas, 2 vannas istabas, garāža, liels dārzs.

Zvaniet Litai Stikuts 752-1770.
Alfreds Stikuts, Realtor.

Kas notiktu, ja Brežņevs nomirtu

GRIGORENKO PRESES KONFERENCE TORONTO

Tā varbūt bija tikai sagadīšanās, bet katrā ziņā ļoti nozīmīga politiska sagadīšanās, ka 18. maijā vienā laikā Maskavā un Toronto dienas notikumu degpunktā bija padomju disidentu jautājums. Maskavā Padomju augstākā tiesa pasludināja spriedumu padomju ievērojamākam disidentam fiziķim Jurim Orlovam: 7 gadi spaidu darbu nometnē un vēl 5 gadi izsūtījumā par cilvēka tiesību atbalstīšanu un popularizēšanu Pad. savienībā Helsinku konferences ietvaros un par t. s. politiski nelabvēlīgu aktivitāti pret pašreizējo padomju iekārtu, ieskaitot propagandu un aģitāciju.

Tanī pašā laikā Toronto, Šeratona viesnīcā, bij. padomju ģenerālis un pašreiz aktīvais disidentu kustības atbalstītājs Pjotrs Grigorenko apsūdzēja Rietumu valstsvīrus, īpaši Kanadas politiķus, par vienaldzību cilvēka tiesību jautājumā un disidentu vajāšanu Pad. savienībā.

Kamēr ģen. Grigorenko deklarēja savus uzskatus par Rietumu vienaldzību, Maskavas tiesā pēc Orlava prāvas radās liels sašutums, kad pēc četru dienu ilgas „atklātas" sesijas Valentīna Lubencova pasludināja „tautas tiesas" lēmumu. Rietumu žurnālistiem prāvu nebija atļauts noklausīties, un vienīgā informācija, ko tie varēja saņemt, bija no Orlava ģimenes locekļiem. Kad Orlavs atstāja tiesas zāli, ļaužu pūlis ārpus tiesas nama apslāpētās balsīs izteica savas simpatijas: „Jurij, mēs esam ar tevi!" Īsi pirms šī notikuma padomju vara atkal apcietināja Nobela prēmijas laureātu Andreju Saharovu un viņa sievu.

Pilnīga vārda brīvība izpaudās Toronto preses konferencē, taču daļai žurnālistu bija jādomā: cik ilgi šāda brīvība varēs pastāvēt Kanadā un pārējās rietumu valstīs, ja ļausim Pad. savienībai turpināt iesākto kampaņu pret ikvienu, kas šodien cīnās par cilvēka tiesību saglabāšanu, īpaši zemēs aiz dzelzs aizkara?

Tā kā cilvēka tiesību jautājums ir ļoti nozīmīgs, Kanadas ukraiņu komiteja bija sarīkojusi Grigorenko preses konferenci, kas bija labi apmeklēta. Bija pirstāvji no CBC (angļu un franču televīzijas raidītājiem), The Toronto Star (Marks Gains), The Toronto Sun (Roberts Makdonalds), CITY-TV un krietns skaits radio reportieru.

P. Grigorenko dzimis 1908. gadā Ukrainā, kalpojis padomju armijā 33 gadus, sasniedzot majora-ģenerāļa pakāpi. Otrā pasaules karā viņš vairākkārt ievainots un saņēmis daudzus armijas apbalvojumus. Pēc kara Grigorenko darbojies Frunzes militārā akadēmijā Maskavā par lektoru.

Pirmais konflikts ar padomju iekārtu ģenerālim radās 1961. gadā, kad viņš apsūdzēja Staļina iekārtu un asi vērsās pret žīdu diskrimināciju, vēlāk arī pret Chruščova politisko iekārtu. Protams, tas radīja konsekvences. Grigorenko izslēdza no komūnistu partijas un vēlāk viņu pat ievietoja psīchiatriskā slimnīcā kopā ar tādiem, kam tiešām psīchiatriskā palīdzība nepieciešama. Tur viņu noturēja piecus gadus.

1977. gada novembrī viņam laimējās saņemt izceļošanas atļauju uz ASV veselības uzlabošanai, lai izdarītu kādu operāciju. Četrus mēnešus vēlāk pad. valdība Grigorenko atņēma pilsoņa tiesības resp. pavalstniecību. Kopš tā brīža viņš izšķīrās palikt Amerikā un vēl intensīvāk turpināt savu iesākto cīņu par padomju disidentu tiesībām.

Preses konferences laikā Grigorenko vispirms nolasīja sagatavotu tekstu, kurā izkristalizējās šādi uzskati: daudz pieminētā „detante" kalpo tikai padomju militāriem nolūkiem; Rietumu protests Belgradas konferences laikā bijis pārāk „maigs" un diplomātiski sarežģīts; Kanada pilnīgi klusēja, kamēr ASV mēģināja apsūdzēt Maskavu cilvēka tiesību ignorēšanā; padomju territoriālā ekspansija joprojām turpinās, par ko liecina komūnistu infiltrācija Afrikas valstīs un Tālajos austrumos.

Grigorenko arī iestājās par ņūtrona bumbas lietošanu, ja rastos militārs konflikts ar Pad. savienību. Atbildot uz vairākiem žurnālistu jautājumiem, ģen. Grigorenko izteicās, ka Rietumiem nepieciešama „principiāla vienotība" pret pašreizējo padomju varu, kas apspiež cilvēku tiesības; tikai pēc tam var būt runa par cita veida akcijām.

„Pašreizējos apstākļos es neieteicu karu vai revolūciju", teica Grigorenko, „jo pastāv vēl citas metodes, kas var ļoti kaitēt padomju iekārtai."

Citiem vārdiem — Rietumiem jārada aktīva pretpropaganda.

Konferences beigās Toronto lietuviešu preses pārstāvis jautāja: „Kas šodien notiktu Pad. savienībā, ja pēkšņi Leonīds Brežņevs nomirtu?"

Grigorenko, īsu mirkli pārdomājot, atbildēja ar ukraiņu akcentu: „Domāju, ka gados jaunāks partijas biedrs stātos Brežņeva vietā, un tas varētu nākt visai valstij par labu. Politiskais stāvoklis varētu vienīgi uzlaboties. Ja tas tā notiktu, es ceru, ka es atkal varētu atgriezties Pad. savienībā, kaut vai tikai viesoties."

Kanadas ukraiņu komitejas pārstāvis E. Sokoļskis Latvija Amerikā līdzstrādniekam paskaidroja, ka ģen. Grigorenko Kanadas apciemojuma laikā vēl runās Sv. Katrīnās, Hamiltonā un Vindzorā. Visos šajos centros viņš vērsīs kanadiešu uzmanību uz disidentu vajāšanu Pad. savienībā, kā arī mudinās respektēt cilvēku tiesības ne tikai Pad. savienības valstīs, bet visās pasaules malās, kur valda vārda un domu nebrīvība.

Aleksandrs Kalniņš

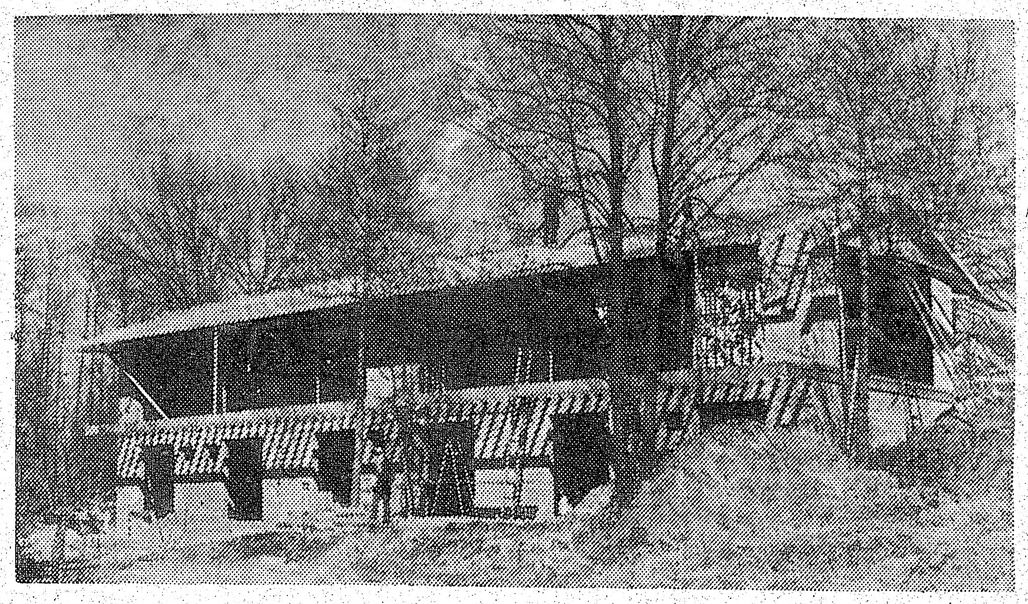

Vēl bija dziļa ziema, kad Gaŗezera padomes priekšsēdis J. Meija vidusskolas internāta ēkas pamatā izraka pirmo lāpstu zemes. Nu jau ēka zem jumta, kā tas redzams augšējā attēlā. Ēku cer pabeigt līdz mācības gada sākumam 9. jūlijā. Foto: V. Namatēva

Gaisma dziesmā

Čikagas Ciānas ev. lut. draudzes koŗa koncerts lietainā un nemīlīgā 7. maija svētdienas pēcpusdienā bija apgriezis pārpildīto draudzes dievnamu otrādi — altārtelpa un kancele bija klausītāju aizmugurē, apgrieztie soli vērsti pret koŗa paaugstinājumu un ērģelēm.

Piecdesmit dziedātāju lielais koris diriģenta Rūdolfa Kalnmaļa vadībā, pie ērģelēm Māra Kārkliņa, klavierēm Sarmīte Aistara, koncertu sāka ar G. Varrena Dievs, mūsu tēvu stingrais patvērums (O. Cakars). Čikagas klausītāji un koŗi pazīst vairākas „pašu cilvēka" — vijolnieka Alfreda Matisona komponētas dziesmas vienkāršās, mīlīgās melodijās. Pirmatskaņojums Debess gaisma šoreiz bija cietāks rieksts, mūzikāli interesantāks un bagātāks, ko koris godam veica.

Draudzes mācītāja V. Vārsberga bībeles lasījumam un lūgšanai sekoja L. Garūtas Mūsu Tēvs no kantātes Dievs, tava zeme deg. J. Valtera koŗāļa Lobt Gott ihr Christen all zugleich variācijas atskaņoja draudzē augošā jauniņā ērģelniece Andra Ankevica. J. Vītola šķietami vienkāršā Dieva lūgums (A. Kažoks) ir dziesma, kas skaidri parāda, cik daudz vai maz ir saliedētas un līdzsvarotas koŗa balsis un noturīga intonācija. Kā daudzām trimdas vienībām, arī Ciānas korim par maz viru, sevišķi tenoru; soprānos derētu vairāk jaunas un skaņīgas balsis. V. Baštika Krustā sistais Nācarieti (Jūrmalnieks) un viņa brāļa Ed. Baštika Pasaules gaisma (A. Meters), viena tumšā patosā, otra līganā priekā noslēdza koncerta pirmo daļu.

Trio — A. Matisons vijole, M. Kārkliņa čells, S. Aistare klavieres, tāpat A. Matisona vijoles solo, mūzicēja dziedātāju atelpas brīdim. Sevišķi patika trio izpildījumā C. Hilmana Vīzija. Laba, skaista mūzika.

Koncerta otrā daļā A. Vivaldi Gloria (tulk. A. Purvs, O. Cakars) izvilkumi. Koris, tāpat ērģelniece M. Kārkliņa un pianiste S. Aistare veikli sekoja diriģenta R. Kalnmaļa lietpratīgajai vadībai bez intonācijas un ritma kļūdām. Duetu Lai slavēts Kungs (Laudamus tē) saliedēti dziedāja Marta Cakare un Vilma Landmane, rūpīgi izstrādāto soprāna āriju Kungs, debess Ķēniņš (Domine Deus) M. Cakare, bet V. Landmane alta āriju Kungs, Jēzu Kristu" (Domine Deus, Agnus Dei) ar koŗi, M. Kārkliņas čellu un A. Ankevicas ērģelēm iespaidīgi pievienojās vispārējam dziesmu priekam.

Koris, ērģeles, klavieres, čells, vijole un draudze izskaņoja koncertu ar pacilāti dziedātu koŗāli Lai Dievu visi teic.

Ciānas draudzes koris, diriģents un mūziķi tiešām teica un slavēja Dievu lietainā un nemīlīgā svētdienas pēcpusdienā, kad gaisma nāca no dziesmas un dziedātājiem.

I. Ciems

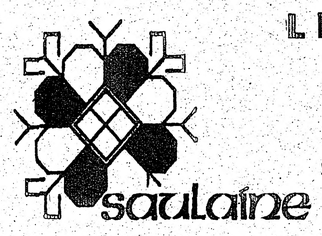

LIGO SVĒTKI

SAULAINĒ

sestdien, 24. jūnijā

DZINTARS DZIED

DIVI KONCERTI — pl. 17 un pl. 19.

Jauna programma. Daudzi pirmatskaņojumi un dziesmas no Austrālijas un Jaunzēlandes 1977. g. koncertturnejas. Piedalās arī viesis — Austrālijas latviešu teātŗa iecienītais aktieris JURIS ZEMĪTIS ar latviešu humoru no Ķengurzemes.

Līgošana — Pie lielā ugunskura.

Jāņu tēvs un Jāņu māte ar sieru un miestiņu.

JĀŅU BALLE — Saulšķūnī

pie 12 vīru „Harmonie" kluba deju orķestŗa.

PŪNĪTĪ — bufete un atspirdzinājumi.

Ieejas maksa koncertam un ballei — 6 dol.
Pensionāriem un skolēniem līdz 12. g. v. 4 dol.

Ieeja tikai ballei un līgošanai 4 dol.,
bērniem līdz 12. g. v. brīva.

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā: centrā — Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave., 921-3327; rietumos — Zigfrids Pottery — 1425A Bloor St. W., 536-8183; austrumos — Gardenia puķu veikalā, 362 Danforth Ave., 466-1951.

SAULAINĒ MUMS LABI ĶLĀJAS.

Visus laipni ielūdz — Saulaines pārvalde

Lakrabete

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī apiešanā.

H. Celmiņa Vācijā

Kā ziņo no Eitīnas Rietumvācijā, grafiķe Helēna Celmiņa no Vīnes ieradusies Vācijā. Tanī pašā dienā viņa piedalījās demonstrācijās Bonnā, un, nesot pašas izveidotu plakātu, pieprasīja Brežņevam vīra Viktora Kalniņa izlaišanu uz Rietumiem, kuŗu tieši pirms izbraukšanas Rīgā aizturēja čeka; tā Celmiņa bija spiesta viena doties uz Vīni, kur viņa uzturējās visu laiku.

Viktors Kalniņš pa to laiku sūtīja protesta vēstules Brežņevam, Apvienotajām nācijām un citur, bet neko nepanāca. Tad viņš uzsāka Rīgā bada streiku. Pēc 10 dienu nostreikošanas viņu apmeklēja čekas pārstāvis un pavēlēja bada streiku izbeigt, soloties izbraukšanas atļauju izsniegt trijās nedēļās. Par Kalniņa likteni pagaidām vairāk nekas nebija zināms.

Helēna Celmiņa Vācijā uzturēsies četras nedēļas, tad dosies atpakaļ uz Vīni, kur gaidīs izceļošanas vīzu uz ASV. Vācijā Celmiņa apmeklēs latviešu centrus no Hamburgas līdz Minchenei un tiksies ar tautiešiem. No Bonnas Celmiņa devās uz Minsteri, kur uzturējās vairākas dienas.

Prasot Viktora Kalniņa izlaišanu uz rietumiem, pie Apvienoto nāciju nama Ņujorkā trīs dienas demonstrēja grupa latviešu, nesot plakātus ar attiecīgiem uzrakstiem.

Pārbēdzēja sievas pašnāvība Maskavā

Agrākais Apvienoto nāciju padomju diplomāts Arkadijs Sevčenko, kas, nepaklausot aicinājumam atgriezties Maskavā, lūdza patvēruma tiesības ASV, tagad saņēmis ziņu, ka viņa 48 g. vecā sieva Leongina savā dzīvoklī Maskavā izdarījusi pašnāvību, ieņemot lielāku devu miega zāļu. Par to 10. maijā ziņojis viņa 26 g. vecais dēls Genadijs Sevčenko, jaunākais diplomāts Pad. savienības ārlietu ministrijā. Bijušais pad. diplomāts pie Apvienotajām nācijām Arkadijs Ševčenko izteicies, ka sievas pašnāvība viņu dziļi satriekusi. Viņam nebijusi arī izdevība ar to runāt pēc pārbēgšanas un ir pārliecināts, ka sieva atgriezusies Maskavā pēc padomju spiediena.

Pārbēgušais diplomāts lūdzis Vašingtonas palīdzību, lai no Maskavas uz ASV varētu izkļūt arī viņa 16 g. vecā meita Anna.

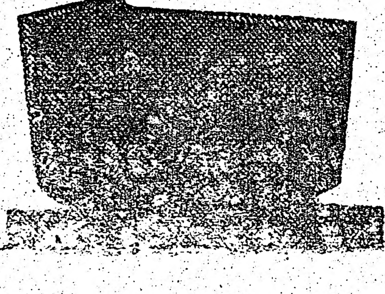

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8888

Kvalitātes darbs un cirupiešu mots

Igaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc R. J. Hopp

(50. turpinājums)

Gandrīz viens gads no „cerēšanās" laika jāskaita ārā, jo 1924. gada pavasarī, pēc Martas pazušanas uz laukiem, kad Paula bija palikusi viena Stabu ielas dzīvoklī, pie viņas sāka nākt konservātorijas biedrene Mirdza Stūre. Par viņas romānu ar Cēsu tēvoci Krāmeru jau rakstīju. Pianiste nesteidzās ar laulības dzīvi. Viņai piešķīra stipendiju papildināties Berlīnē. Cēsu patricietis baidījās, ka, romānam ieilgstot, tas var „pajukt", tāpēc jautājumam lika atrisināties tādā veidā — ja Mirdza nevarētu izšķirties tūlīt, Krēmers solīja raudzīties pēc citas partijas. Tā arī notika. Nepacietīgais notārs drīz saderinājās ar savas pilsētas vācu izcelsmes turīgu namsaimnieci. Mirdza Stūre, savukārt, aizrautīgi nodevās mūzikālajai karjērai. Bet tad jau arī bija pienākušas beigas Latvijas laimīgajiem gadiem. Paulas tēvocis tos vairs nepiedzīvoja. Kā Paula, tā Mirdza devās emigrācijā — klavierniece uz tālo kontinentu, Austrāliju.

Notāram Krēmeram no pirmās laulības bija meita Elizabete un dēls Pēteris, no otrās dēls Voldemārs. Pēteris palika Latvijā un tagad kalpo par sētnieku vienā no tēva namiem, mīt kopā ar ģimeni jumta dzīvoklītī. Dzīve nav viegla, tāpēc sētniekam Pēterim jāpiepelnoties „meža darbos".

Otra kundze, ko Elizabete sauc par „audžu māti", pēc profesijas žēlsirdīgā māsa, izceļoja kopā ar stalto dēlu Voldemāru uz Vāciju, — un dzīvo labi. Elizabete, tāpat kā Paula un Mirdza, mācījās konservātorijā, un arī ir ļoti apdāvināta pianiste, vairāk nekā trīsdesmit gadus strādājusi par paidagoģi. Sevišķi intelliģenta un patīkamas, optimistiskas dabas!

Paulas meitas uzvārds bija Malsata. Mūsu novada autore Eižēnija Tālmane kādā rakstā izsakās, ka mans sievas tēvs bijis no cittautiešiem. Tā nav! Grūti saprotamais uzvārds laikam ir ar vācisku sakni — Malschatz nozīmē saderināšanās gredzenu, — tāpat kā mātei Krēmers (kaut pseudotautiskajā laikmetā bija „izgudrots" rūķu dieviņš Krēmers). Šis vectēvs bijis tīrs latvietis, pēc amata stārasts, gaŗiem medus krāsas dzelteniem matiem, liels un labsirdīgs. Kā Paulas tēvs, tā māte bija vareni dziedātāji un dziesmu mīļotāji. Un strādātāji! Viņiem piederēja māja ar palielu zemīti Ļaudonas pilsētiņā pie Aiviekstes, kas oficiāli skaitījās ciems Madonas apriņķī ar 541 iedzīvotāju. Sievastēvs, būdams mūrnieku meistars, vēlāk uzcēla mums „vasarnīcu" Meža Parkā Rīgā, sievasmāte bija mācīta saimniece, kādas tolaik Viedzemē vadāja pa mājām savīkšt godus.

No mātes puses Paulas dzīslās rit muižnieku asinis, ne vācu, bet poļu. Vecāmāte kā maza meitene bija izbēgusi no Malnavas muižas Latgalē pēdējā poļu dumpja laikā. Atradusi patvērumu Ļaudonas Odzienes, vēlakajā Mētrienes fuižā Vidzemē pie baronietes fon Klotas, kas cara aristokratisko upuri pieņēmusi audzināt. Vecāmāte bijusi neliela auguma, ar ļoti gaŗiem matiem līdz zemei, vienmēr nopietna un iecirtīga, tādēļ pret audžumātes gribu apprecējusies ar stārastu aiz tīras mīlestības, un no vācu pakrēšļa izstājusies, pārejot latviešos. Paulas tēvabrālis Augusts Malsats strādājis par pārdevēju pazīstamā krāsu rūpnieka Eduarda Rozes veikalos, iemanījies arodā, pārcietis bēgļu laiku Pēterpilī un vēlāk atvēris pats savu rūpnīcu un veikalus. Viņa dzīvesbiedre bija patīkama, smalka dāma, rūpējās par Paulu, kad tai skola arī evakuējās uz Krievijas galvaspilsētu. Viņa mīlēja visu glītu un tā ģērba arī meiteni. Ģimenē bija arī divi dēli, mazāki puikas vēl, kad Paula kā ģimnaziste pēc atgriešanās Rīgā kādu laiku dzīvoja pie tēvoča un krustmātes Elizabetes ielā. Augusts, gaŗš, slaids, tāpat kā mans sievastēvs, diemžēl, agri mira ar to pašu tuberkulozi, kuŗai toreiz bija daudz upuŗu. Nezinu, kas noticis ar ģimeni tagad — tā palika Latvijā.

Kādas izpriecas mums toreiz bija? Labprāt pastaigājām pa kafejnīcām, ne jau lai „nīktu", bet lai „iekostu", jo Paula bija „savā maizē", es ēdu samērā vienkārši pie māsas. Mēs zinājām, kāda kuŗam „uzņēmumam" īpatnība. Turku kafejnīcai Krišjāņa Barona ielas sākumā bija īpatnēja bieza dzira un sevišķi garšīgi Hamburgas mīkstie, sapītie pīrādziņi. A la Marquise Elizabetes ielā pasniedza mokka kafiju graciozās mazās tasītēs. Radziņus un apalīšus varēja iegādāties pie Šortmaņa, bet ārkārtīgi garšīgās, nepārspējamās Rīgas rožmaizītes un tortes bija pērkamas pie Oto Švarca Aspazijas bulvārī. Firmas īpašniece Jirgensona kundze bija redzama Rīgas sabiedrības dāma. Vāciskās gaisotnes un „Jugendstila" iekštelpu dekorācijas dēļ ventspilniece Mirdza Stūre cienīja A. T. Kaļķu ielā, Iekšrīgā. Vāciešiem Latvijā bija savs iedzīvotāju kodols visās mazpilsētās.

Tā kā vakaros bieži biju aizņemts, jau no sākta gala abi ar Paulu iecienījām kinīšus, kur tajos gados mēmā filma svinēja triumfus, un parādījās pirmās, Emīla Melngaiļa vārdiem runājot, „skaļās pleznas". Tur varēja ieiet katrā laikā.

Protams, mums patika gaŗās, jūsmīgās mīlestības filmas — nebija jau tikai notikumu atstāstījumi, karikatūras vai groteskas kā tagad! Grēta Garbo taču ir visu laikmetu kino karaliene. Viņa bija apmēram mūsu vecumā un tās partneŗi iznesīgais Annas Kareņinas virsnieks Džons Gilberts, sērīgais skandinavs Larss Hansens, brunetais dienvidamerikānis Moreno, pirmais režisors Somijas žīds Morics Stillers. Šī dīvainā feja vēl dzīva, taču nemīt dzimtenē Zviedrijā, bet slēpjas Ņujorkā.

Sekoja pasaldenās vācu operetes ar Vīnes valšu un greznās galma dzīves motīviem, izskatīgajiem jaunekļīgajiem Villiju Friču, Villiju Forstu, gaŗo Antonu Volbriku, pikantajām Lia de Puti, Lilianu Harveju, maigo Liānu Haidi. Vēl tagad skan ausīs priekš dažiem gadiem 75 gadu vecumā mirušā Roberta Štolca lipīgie šlāgeri Divas sirdis trīsceturtdaļtaktī un Ardiev' mans mazai gvardes leitnant, ar diev, ar diev... Komēdijās iecienīts bija Harijs Litke. Mūs saistīja pārdabiskais, daimoniskais, ko sasniedza dažās filmās ģeniālie vācu aktieŗi. Tā vēsturiskajā, stilizētajā pirmajā pazīstamajā ekspresioniskajā filmā Dr. Kaligari kabinets bijušais Liepājas frontes teātŗa aktieris Konrāds Feits tikmēr valbīja acis, kamēr kļuva pazīstams kā daimonisma iemiesotājs.

Dienas laikā kafejnīcā stundas pavadīt vis neiznāca, kaut daudzi žurnālistu tur mēdza saiet, lai apmainītos ziņām un baumām. Vēlāk dažreiz satikos ar draugiem Kārli Zariņu, Kārli Studentu un Jāni Vainovski Rīgas viesnīcas apakšstāvā, retorānā, kur bija labs gaiss, miers, uzmanīga apkalpošana.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības 18. maija sanāksmē Latviešu namā 130 dalībnieku noskatījās divas filmu izrādes: Ceļojums pāri Kanadai un Etiopijas mozaīka par dzīves veidu un dažādībām šajā valstī. Izrādes starplaikā Andrejs Brumelis, DV karavīru piemiņas lietu mūzeja pārzinis, aicināja pensionārus nodot mūzejam dāvinājumus — piemiņas lietiņas ar vēsturisku nozīmi. Nākošajā, 1. jūnija saietā, paredzēts Edvarda Ozola referāts par dzintaru un dārgakmeņiem, illustrējot ar slīdītēm. Atgādinājums apvienības biedriem līdz 8. jūnijam nokārtot dalības maksu. Šī būs pēdējā sezonas sanāksme.

● Ticības jautājumu stundās 16. maija vakarā Sv. Andreja baznīcā viesojās māc. Jānis Šmits no Vankuveras. Viesis referēja par kontrastiem svētajos rakstos, bet māc. I. Gaide vadīja dziedāšanu un lūgšanu; ticības stundas vadīja māc. J. Cālītis. Pēc tam ap 120 apmeklētāju akavējās pie kafijas galda. Ticības jautājumu stundas notiks vēl divus vakarus: 23. un 30. maijā pl. 19.30 Sv. Andreja baznīcā.

● Latviešu baptistu draudzes Ģimenes dienas dievkalpojumu 14. maijā Valmer Rd. baznīcā māc. J. Šmits vadīja tādā pašā veidā, kā to darījis Aizputē, Latvijā. Piedalījās ap 200 dievlūdzēju. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā un ērģelniece Anita Rundāne.. Pēc dievkalpojuma pie tējas galda draudzes māsu pulciņa izkārtojumā māc. J. Šmits runāja par kristīgās morāles stiprumu, kas izpaužas Dieva tuvuma meklēšanas un lūgšanās. Mācītājs arī minēja reliģiskās dzīves stiprumu tagadējā Latvijā. Bībeles un lūgšanas stundā 17. maijā māc. J. Šmita vadībā piedalījās 100 personu. Māc. J. Šmits, ciemojoties 21. maijā Klīvlandē, runāja turienes latviešu baptistu draudzes gada svētku dievkalpojumā, kur informēja par organizācijas — Friends in the West darbību. 19. maijā māc. J. Šmits teica svētrunu Latviešu draudžu oikumēniskā dievkalpojumā Apvienotās draudzes baznīcā, ko vadīja māc. L. Grendze un vietējās baptistu draudzes māc. U. Ukstiņš. Dievkalpojumu kuplināja baptistu un Apvienotās draudzes koris diriģentu Z. Vīķes un Dr. V. Ciemiņa vadībā.

● Toronto latviešu baptistu draudzes māsu pulciņš rīko 10. jūnijā no pl. 14 — 21 Sadraudzības dienu ar kuplu programmu. Dalības maksa, ieskaitot pusdienas, 5 dol. Dalībnieku pieteikšanās pie māsu pulciņa vadītājas N. Ābeles, tālrunis 267-3464.

● Toronto Austrumu slimnīcā 12. maijā miris 71 g.v. Aleksandrs Misiņš. Viņam Latvijā piederējis galdniecības uzņēmums. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Emīliju, meitu Ināru ar ģimeni un trīs mazbērnus. Aizgājēju 17. maijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. Ā. Čops.

● Kentas valsts universitātē, Ohaijo, garās nedēļas nogalē nogādāti vairāku gadu gājumu laikraksta Latvija Amerikā komplekti, kurus mikrofilmēs. Latvisko mantu krātuvi šinī universitātē vada Dzintra Kukaine, kas turpat turpina studijas maģistres grada iegūšanai.

● Latviešu katoļu vienības īpašumā Mežciems 20. maijā bija sezonas atklāšana ar laivu novietošanu pludmalē. Jāņus Mežciemā šogad ielīgos 24. jūnijā.

● Jauniešu iesvētes dievkalpojumā Sv. Jāņa ev. lut. draudzē 21. maijā iesvētīja 22 jauniešus. Dievkalpojumā piedalījās arhibīskaps A. Lūsis un mācītāji J. Cālītis un I. Gaide, soprāns Ruta DzilnaZaprauska no ASV un koklētājs Ilmārs Vilmanis no St. Pētersburgas, Floridā. Pie ērģelēm bija J. Baruss. Iesvētes dievkalpojuma dziesmu laipiņas vāku bija zīmējusi architekte Ita Ozola.

● Sidrabenes lielsarīkojumā piedalīsies arī Andrejs Jansons. Viņš ieradīsies no Ņujorkas 29. maijā un būs sastopams šinī dienā pl. 17 Sv. Andreja baznīcā, lai satiktos ar jauniešiem, kas ieinteresēti dažādu mūzikas instrumentu spēlēšanā. Vajadzīgi stīgu un pūšamo instrumentu spēlētāji, arī tādi, kas draudzē nav, lai izveidotu mūzikālo daļu uzvedumam Sarkangalvīte 29. jūlijā Sidrabenē un 5. augustā Saulainē. Mūzikālais vadītājs A. Jansons. Baletu mācīs Alda Heniša, režisors Juris Brammanis, Informācija un administrācija Judītes Vāgneres ziņā. Viņas tālrunis 759-1940.

● Pēc vairāku mēnešu spraigām cīņām beigušās Toronto meistarsacīkstes novusā. Sacensībās piedalījās 13 spēlētāji. Šī gada meistara nosaukumu izcīnīja Pauls Kalniņš; 2. v. V. Teteris, 3. v. M. Baumeisters, 4 v. E. Jaunzems un 5. v. H. Vaits. Dubultspēlēs: 1. v. V. Teteris un M. Baumeisters, 2. v. H. Vaits un P. Kalniņs un 3. v. O. Roze un H. Jākobsons.

● Toronto latviešu koncertapvienības gada sapulce pirmdien, 29. maijā, pl. 20 Sv. Andreja baznīcas telpās. Aicināti piedalīties visi pastāvīgie abonenti.

● Māc. Ā. Čops kristījis Zuzannu Māru Neimani, Elmāra un Māras meitu.

● Velgas Jansones un Veltas Vilsones keramikas un audumu skate no 3. — 10. jūnijam, no pl. 13 — 20 Velgas Jansones studijā Miltonā, Ont.

● Pagājušajā DV delegātu sapulcē tika izdalīti S. Spurdziņa, no Vācijas, slīdīšu izrāžu temati. DV nodaļas, kas būtu ieinteresētas izrādē rīkot, ziņot E. Treilonam vai E. Pulciņam. Paredzams, ka S. Spurdziņš ieradīsies Toronto pēc Bostonas dziesmu svētkiem. Ieinteresētie lūgti paziņot : rī vēlamo tematu.

Pie kritušo karavīru kapiem Lomelē, Beļģijā, kur dziedāja DV vīru koris Kanadā.

Foto: V. Brants

Krustu rindas stāsta

LOMELES BRĀĻU KAPOS

Sakarā ar DV Beļģijas nodaļas 25 gadu darbības atceri un DV CV paplašināto prezidija sēdi Briselē, svētceļnieku skaits no Anglijas uz Lomeli bija turpat 30, kas no DVF nama Londonā autobusā devās uz Doveru, tad ar kuģi pāri uz Ostendi. Braucēju vidū bija vairāki, kas savas gūsta dienas bija pavadījuši Zedelgēmā. Bijušo gūstekļu nometnes vietu nevarējām apmeklēt, bet toreizējais tās iemītnieks un tagadējais DVF valdes priekšsēdis L. Rumba norādīja, kur šī dzeloņstiepļu iežogotā vieta atradusies.

Franciskaņu klosteŗa mītnē Briselē, tagad viesnīcā, mūs jau sagaidīja DV Beļģijas nodaļas valdes priekšsēdis E. Ozols ar citiem darbiniekiem. Svētdienas rītā devāmies ceļā uz Lomeli, kur kapu rindas apspīdēja pavasaŗa saule. Dusošā jaunā kareivja akmens tēls atgādināja, ka kapos guložie gandrīz visi bijuši vēl zēni vai jaunekļi. Pār kapsētu noŗaugās Krustā Sistā tēls ar Sv. Mariju un mācekli Jāni. Cik tālu acs sniedzas — kapi, kapi, kapi. Turpat 40.000 dzīvības šeit aprimušas, un starp tām vairāk nekā 80 ir to, ko auklējušas un audzinājušas latviešu mātes.

Starp kapu svētku apmeklētājiem bija visi DV CV prezidija paplašinātās sēdes dalībnieki, tautieši no Holandes, starp tiem arī mūsu ģenerālkonsuls B. Pavasars un daudz Vācijas latviešu no Minsteres, Ķelnes un citām vietām; vislielākais pulks tomēr bija pašas Beļģijas tautiešu. Tad ieradās ilgi gaidītie tālie ciemiņi — Kanadas DV vīru koris. Uz latviešu karavīru kapiem bija nolikti pavasaŗa ziedi. Vai šīs jaunās dzīvības, ko arī mūsu tauta upurēja, nesīs mieru pasaulē? Brīvību mūsu tautai? Atpestīšanu mūsu tautas mocekļiem?

Kapu rindas klusē, un tikai kapu pieminekļa vārdi mudina: „Saglabā savā sirdsapziņā šo krustu mudinājumu mieram".

A. L.

Ontario Place atklāj sezonu

Dažādu izpriecu komplekss Ontario ezera krastā, iepretī Kanadas nacionālās izstādes laukumam — Ontario Place, savu vasaras sezonu šogad atklāja 20. maijā ar parastajām atrakcijām bērniem un pieaugušajiem.

Šis 26 milj. dol. izpriecu centrs bija apmeklētāju pārpildīts īpaši dienu vēlāk, kad laiks uzlabojās, un, protams, karalienes Viktorijas dzimšanas dienā, pirmdienā.

Atklāšanas dienā kanadiešu prese kā lielāko notikumu minēja puslīdz joviālu faktu, ka Zelda (zoss; kas mitinās Ontario Place ūdeņos) neesot varējusi laikā izperēt savas olas publikas nervozitātes dēļ. Zelda, kā redzams, nebija sagaidījusi, ka Ontario Place atvērs savas durvis jau tagad. Pirmā dienā Ontario Place bija miglā tīta, tādēļ lielākās izpriecas notika Viktorijas dienā, kā uguņošana, koncerti, kino un teātŗa izrādes.

Jaunākajai paaudzei vislielāko prieku sagādāja Paka (Puck's) kanadiešu cirka trupa ar klauniem un trenētiem cirka dzīvniekiem. Visi paviljoni un restorāni bija apmeklētājiem pieejami, tāpat ļoti populārā Sinesfēra izrāde ar nosaukumu Ziemeļos no Superiora ezera.

Ieejas maksa šogad Ontario Place paaugstināta par vienu dolaru. Tas nozīmē, ka inflācija skārusi arī šo valdības pasākumu. Pieaugušie maksā 2,50 dol. par ieeju un bērni 1,50 dol., jaunāki par 12 gadiem. Visumā tomēr tā ir lēta izprieca visai dienai.

A. K.

Atskaņas arī igauņu presē

Igauņu nedēļas laikraksts Toronto Meie Elu 19. maija izdevumā, atreferējumā par Baltijas studiju apvienības konferenci no 11. — 13. maijam Toronto, pieminējis arī viesu referenta Samuela Nodela referātu „Baltiešu loma" un viņa sniegto interviju Toronto laikrakstā The Globe and Mail. Tāpat pieminēta arī otra referente viešņa Gertrude Šneidere no Ņujorkas, kas savā referātā Baltijas studiju apvienības konferencē asi vērsusies pret latviešiem, kas Rīgas geto bijuši „vislielākie briesmoņi", pat sliktāki nekā paši vācieši. Igauņu laikraksts tāpat minējis, ka abi referenti rādīti divos televīzijas raidījumos. Igauņi šinī konferencē nav aizkarti, bet savu tiesu saņēmuši arī lietuvieši.

Līgo Līgo

GADSKĀRTĒJIE LIGO SVĒTKI

SIDRABENĒ

1978. g. 24. jūnijā

„Kad Sidrabenē paparde zied"

Alma Skudras - Kārkliņas uzvedums

Venerandas Vabales — GLEZNU IZSTĀDE

Dejas pie iecienītās „RUNČU" mūzikas

U g u ņ o š a n a

Ieejas maksa pieaugušiem — $6.00, pensionāriem un studentiem — $4.00, bērniem līdz 14 gadiem ieejas brīva. **Kafejnīca ar atspirdzinājumiem un garšīgiem ēdieniem.**

Lai sanāca Jāņu bērni
No maliņu maliņām.

Visus laipni ielūdz — Sidrabenes pārvalde

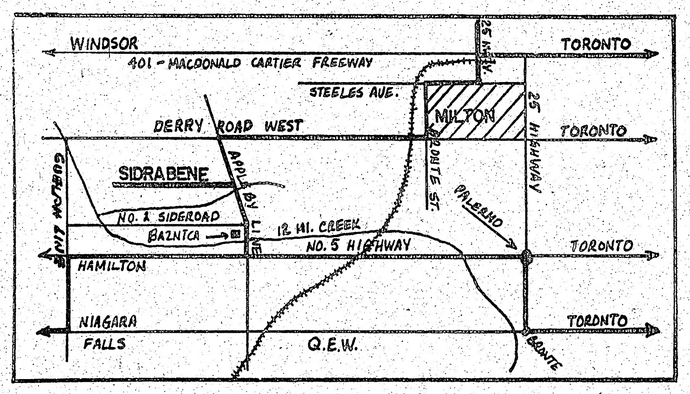

Pirmās stundas devums — 45.025 dolaru

Ap 80 cilvēku bija sapulcējušies 17. maija vakarā Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē, kur pl. 19.50 sākās Toronto Latviešu centra līdzekļu vākšanas kampaņas atklāšanas akts.

"Ne visi esam vienis prātis un ne visi šķēršļi jau novērsti, lai 3 gadu iecere kļūtu par īstenību," sapulcējušos uzrunājot teica Latviešu centra izveidošanas komitejas priekšsēdis V. Liepiņš. "Bet brīdis sākt līdzekļu vākšanu ir klāt. Mums priekšā liels ne tikai kultūrāls, bet arī politisks darbs — darbs, kurā noteicēja loma sabiedrības politiskai vadībai un tās darbinieku nostājai. Jautājums būt vai nebūt Latviešu centram tomēr izšķirams strādājošajai vidējai un jaunākai paaudzei, sevišķi profesionālu izglītību ieguvušajiem šo paaudžu piederīgajiem. To spējas un griba ziedot tuvākajās nedēļās rādīs noieto un vēl ejamo ceļu līdz kopējam mērķim.

Ja mums tomēr ir domstarpības, tas tikai liecina, ka esam vēl dzīva un dzīvotspējīga latviešu sabiedrība. Jaunākajām audzēm nepieciešama vieta, ap kuru pulcēties nākamajos gadu desmitos. Šī vieta un pati šī topošā latviskā sabiedrība mums jānopērk. Liksim plecu pie pleca un ceļu pie ceļa, tad tās būs mūsu!"

Sabiedrības vadības nostāju apliecināja konsuls Dr. E. Upenieks un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. "Centrs ir vajadzīgs, lai latvieši svešumā nezustu savai tautai," teica konsuls. "Jaunāko paaudžu nacionālā stāja spēj daudz. Šī akcija pierādīs, vai un par cik izprotam savu sūtību — cīņu pret tiranniju, par taisnību un par brīvību. Apbrīnoju komitejas locekļu uzņēmību. Šai cīņā mums jābūt un jāpaliek vienotiem. Labas sekmes!"

"Mērķis ir sasniedzams un tas nav par augstu," atzina LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. "Un šodien mums te vairs nav jāizšķiras. Šī izšķiršanās notika jau Kreditsabiedrības sapulcē pirms nedēļām.

Šodien te jāķeras pie darba, un tam vajadzīga ticība. Celsim sevi, vērtēsim sevi augstāk, nekā to esam darījuši šad tad pagātnē! Ja mums pietiks ticības latv. nākotnei, Centrs būs tikai sīkums. Paziņoju akciju par atklātu."

Pēc īsajām uzrunām blakus zālē sāka darboties 4 galdiņi: 3 iemaksu pieņemšanai, 1 — solījumu reģistrācijai. Galvenajā zālē uz lielākiem galdiem palika pieejama kafija un „miljons dolāru'' kliņģeris — patiesībā 8 kliņģeri dolaru zīmes „$," skaitļa 1 un 6 pārējie nulļu izskatā. "Šampanieti dzersim, kad akcija beigsies," solīja V. Liepiņš. ''Sākumā būsim pieticīgi!"

Kamēr blakus zālē pie mazajiem galdiņiem veidojās rindas, pārējie sapulcējušies kā pirmo bija "notiesājuši" kliņģeri, kas veidoja skaitli 1, tikai pēc tam ķeroties pie „nullēm". Likās, ka tas bijis ne tikai "pareizais gājiens", bet arī „laba zīme", jo tieši pēc stundas vairs nebija jāsavāc miljons: 41.025 dolaru ziedojumos un 4.000 dolaru aizdevumos bija jau savākti. Tāpat solījumu saraksts, kaut izdarīto iemaksu dēļ mazliet samazinājies, uzrādīja pieaugumu: tajā vēl skaitījās 112.100 dolaru. Šos skaitļus paziņoja līdzekļu vākšanas komitejas priekšsēdis A. Zaķis, piebilzdams, ka ziedojumus iemaksājušas arī 2 svešatutiešu firmas: 5.000 dol. Don Valley Volkswagen Ltd., īpašnieks J. Haberbušs un 1.000 dol. Agincourt Auto Haus Ltd., Pēters Vancels 1000 dol. Centrs saņēma no 12 g.v. Brigitas Baumanes sakrātām "Baby bonus" maksām. Viņa mācās arī abās Toronto latviešu pamatskolās.

Starplaikā Dr. Gulēns sniejautrināja 6 „Pēdējie āksti" Bauskas Rubesas vadībā ar speciāliestudējumu "Centra naudas vācēju murgs. Nekā „murdzīga" tur tomēr nebija, ja atskaita "melnās nakts" notikumu atgādinājumus pirms dažiem gadiem Ņujorkā un beigu ieteikumu pirkt arī CN torni par 38 miljoniem. "Pēdējie āksti" bija izrēķinājuši, kaut ja tornis arī grimtu, Latvijas karogs tā galotnē vēl ilgi būšot visaugstākais karogs pasaulē. Pārējās bija jaukas asprātības "iz dzīves īstenības", kā pag. gadsimta avīzēs mēdza "drikēt", dažas pie tam pavisam laikmetīgas.

Starplaikā Dr. Gulēns sniedza jaunākās ziņas un skaitļus par 30. aprīlī notikušo soļojumu „Pēdu ritmi". Šie skaitļi tomēr vēl nav ne pilnīgi, ne galīgi, jo turpina pieaugt ar sponsoru lapās agrāk neierakstītiem devumiem, nākdami pa pastu pat no tik attālām vietām kā Ņujorka, Sanfrancisko un pārdesmit citām. Šos papildus devumus "post factum'' Dr. V. Gulēns lēsa uz apmēram tūkstoš dolaru. Bankā līdz 17. maijam bija iemaksāti 7.500. — dol. Kopējais devums varētu sasniegt 22.500 dol. O. L.

Tuvējās Hamiltonas Kristus draudzes koris ne vien rosīgs savā draudzē, bet iepriecinājis arī garīgās dziesmas draugus Toronto, dziedot Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumā. Attēlā koņa viesošanās Ontario galvaspilsētā. Pirmajā rindā no kreisās: Veronika Ezerkalna, Emīlija Sniķere, Audīne Miķelsone, diriģente Alma Skudra-Kārkliņa, koņa priekšnieks Žanis Lapukis, Gundega Dāvidsone, Nelija Grīnvalde un Vijolīte Alksne. 2. r.: Dzidra Suškova, Irma Jēkabsone, Elga Dāboliņa, Maija Suškova, Māra Keršteina, Ieva Tora, Lizete Kalvāne, Rasma Suškova un Karmena Bleka. Aizmugurē: Žanis Valdmanis, Kārlis Lapiņš, Modris Alksnis, Artūrs Suškovs jun., Guntis Dāboliņš, Vilis Dāboliņš, Alfreds Zībens, Eduards Meijers un Artūrs Suškovs. Korī vēl dzied Atis Alksnis, Voldemārs Ritums un Ingrīda Bražus.

Foto: J. Ligers

Andreja Bērziņa fonds

Andrejs Bērziņš, bij. Latvijas Kreditbankas vadītājs, kas deportēts 1941. gadā, 1940.g. jūlija vēstulē Upsalas universitātei novēlējis savu Zviedrijā iekrāto kapitālu, nosakot, ka šī fonda līdzekļi izmantojami latviešu tautas kultūras dzīves zinātniskas pētniecības atbalstam. Upsalas universitātes pārvalde, saskaņā ar donācijas vēstuli, izstrādājusi atbalsta izsniegšanas noteikumus. Tie tulkojumā šādi:

1. Līdzīgi pārējiem universitātes pārvaldītajiem fondiem, kapitālam ik gadu pieskaitāma daļa no fonda kapitāla ienākumiem.

2. Atlikums no fonda ienākumiem, kad tas sasniedz 15.000 kronas, tiek pilnīgi vai daļēji piešķirts kā pabalsts zviedru vai ārzemju pētniekam, lai veicinātu vēsturisku pētniecību un dokumentāciju par latviešu tautas nacionālo dzīvi laikā pirms 13. g.s. beigām un no 1914. līdz 1940.g. 21. jūnijam. Piešķirto pabalstu var izmantot studijām zviedru vai ārzemju bibliotēkās, arhīvos, mūzejos u.t.t., kā arī iegūtā rezultāta publicēšanai latviešu, zviedru, vācu vai angļu valodā. Ar vēsturisku pētniecību jāsaprot, piem., kultūras, baznīcas, mākslas un tiesību vēsture vai arī tamlīdzīga pētniecība. Ja publikācija ir latviešu vai zviedru valodā, tad publikācijā ir jāietilpst kopsavilkumam angļu valodā.

3. Pētniekam ar latvisku izcelsmi dodama priekšroka, ja pētnieks atbilst pārējām prasībām.

4. Pētniecības pabalsta pieprasījuma terminu izsludina universitāte. Sludinājums ir jāpiesūta visām Zviedrijas universitātēm, kurās nodarbojas ar vēsturisku pētniecību, un arī Latviešu nacionālajam fondam.

5. Lūgums pabalsta piešķiršanai iesūtāms Upsalas universitātei, pievienojot savu kvalifikāciju pārskatu, iecerētā darba plānu, tā aprēķinu un citus dokumentus, uz kuriem pieprasītājs vēlas atsaukties. Universitātes konsistorija lemj par pabalsta piešķiršanu, konsultējot Latviešu nacionālo fondu, kā arī attiecīgo priekšmetu ekspertīzi.

6. Piešķirot pabalstu, tiek nosacīts laika sprīdis, kad pētīšanas rezultāts un izdevumi par to, divos eksemplāros, ir jāiesniedz Upsalas universitātei.

(Tekstā ir sacīts ''pētnieks, zinātnieks", bet ar Zviedrijas valsts likumu tas attiecināms uz abu dzimumu pētniekiem).

Cerams, ka drīzumā pavērsies jauna iespēja zinātnisku darbu atbalstam. 1976. gada piešķīruma summa bija 21.230 zviedru kronas.

LNF

Koplidojums no Toronto uz
6 vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem
Bostonā, Mass. ASV
1978. gadā no 30. jūnija — 4. jūlijam.

Izlidošana piektd., 30. jūnijā, atgriešanās otrd. 4. jūl.

MAKSA $119.30

Pieteikšanās Latviešu kreditsabiedrībā Toronto,

491 College St. Toronto, Ont. M6G 1A5;

tālr. 922- 2551 vai pie G. Kārkliņa, tālr. 625-0500

Laikraksts
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī uzņēmējā.

Jau 26. gadu

saulaine

SAULAINES VASARAS NOMETNE

Sv. Jāņa ev. lut. draudzes īpašumā

- MAZO BĒRNU NOMETNE (5—7 g. veciem) no 9. jūl. — 13. aug.
- LIELO BĒRNU NOMETNE (7—16. g. veciem) no 9. jūl. — 26. aug.
- LATVISKI NERUNĀJUŠO NOMETNE no 6. aug.—13. aug. (5—7 g. veciem) no 6. aug. — 26. aug. (7—16 g. veciem)

NOMETNES MAKSA: $50.00 nedēļā + ekskursiju izdevumi + ziedojums (sākot ar $10.00 no ģimenes) Saulaines uzturēšanai.

Pieteikšanās un tuvāka informācija:

E. Puķītis, 226 Duncan Rd.,
Thornhill, Ont. L3T 3N8;
tel. (416) 886-0668,
vai arī draudzes kancelejā, 921-3327.

Saulainē mums labi klājas!

Vai Tallina ir krievu pilsēta

Sakarā ar Maskavas 1980. g. olimpisko medaļu pārdošanas programmu, Kanadā sagaidāma stipra kanadiešu pircēju pretestība pret šo programmu, ziņoja laikr. The Toronto Star savā 20. maija izdevumā. Apspiesto Eiropas tautu komitejas Kanadā priekšsēdis Dr. Linards Lukss, komentējot Pad. savienības valdības olimpisko medaļu pārdošanas plānu, izteicies, ka komiteja neatbalsta padomju olimpisko medaļu pārdošanu Kanadā, kuŗas nolūks ir iegūt valūtu. Dr. L. Lukss domā, ka padomju olimpisko medaļu pārdošanas programmai būs stipra pretestība no austrumeiropiešu un krievu izcelsmes kanadiešiem.

Igauņu centrālās padomes priekšsēdis Udo Petersū laikraksta intervijā izteicis stingru protestu, ka vienā no olimpiskām medaļām attēlots Igaunijas galvaspilsētas Tallinas siluets, bet krievi noslēpuši igauņu valodu un identitāti. Kā zināms, Tallina ir viena no padomju olimpisko spēļu viesu pilsētām.

Krievi atklāj savus plānus par 28 dažādām piecrubļu un desmitrubļu medaļām, ko izdos sešās serijās, kopā ar 6 dažādām simtrubļu zelta medaļām un pieciem dažādiem 150 rubļu platina piemiņas žetoniem. Pirmo 6 sudraba medaļu serijā attēlota Krievijas karte un Maskavas siluets. Pad. savienība vienu daļu medaļu izplatīs aiz dzelzs aizkara zemēs, valdības un komūnistu partijas pārstāvjiem. Parastajiem padomju pilsoņiem tās nebūs iegūstamas. Olimpisko medaļu sadalītāji, lai veicinātu medaļu pārdošanu, paredzējuši piesūtīt 5 milj. brošūru pa pastu.

Ģimenes apvienošana pēc 20 gadu cīņas

Laikraksts The Toronto Sun ziņoja, ka Čikagā ieradies no Lietuvas 80 g. v. Aleksandras Skopas pie savas ģimenes — sievas Elvīras un četriem bērniem, no kuŗiem bijis šķirts 34 gadus. Pēc Otra pasaules kaŗa beigām A. Skopas deportēts uz Sibirijas vergu darba nometni, kur pavadījis 12 gadus. Pēc atgriešanās viņš 20 gadus cīnījies, lai atļauj izceļot un apvienoties ar ģimeni ASV, 75 g. v. Elvīrai Skopas 1975. g. atļāva apmeklēt vīru Lietuvā, kur vēl palikuši divi no viņu septiņiem bērniem.

Ne tik sekmīgas bijušas Virdžinijas universitātes vēstures prof. Vudforda Maklelana pūles izsaukt savu Krievijā dzimušo sievu Irinu un meitu no Pad. savienības. Pirms 4 gadiem profesors apprecējies Maskavā, bet pēc laulībām padomju valdība atteikusies viņa sievai un meitai dot atļauju izbraukt uz ASV. Nesen abas sievietes pieslēdzās ar vaŗām pie ASV sūtniecības Maskavā, lai vērstu pasaules uzmanību uz viņu bēdīgo stāvokli.

Prof. Makleāns iesūtījis gaŗāku lūgumu padomju sūtniecībai Vašingtonā, kuŗā aprādīts, ka atļaujas izsniegšana viņa ģimenes apvienošanai palīdzētu arī padomju un ASV attieksmju uzlabošanai.

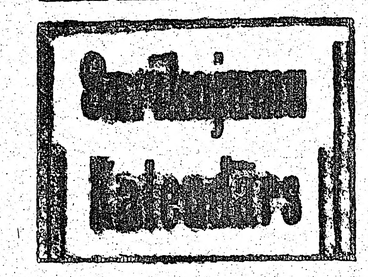

TORONTO

27. maijā pl. 17.00 sezonas atklāšana Tālavā. Dziedās pensionāru apvienības koris.

28. maijā Walmer Road baptistu baznīcā māc. R. Ekšteina svētruna skaņu lentē.

1. jūnijā pl. 14 Latviešu namā pensionāru saietā Eduards Ozols referēs par dzintaru un citiem dārgakmeņiem. Rādīs slīdītes.

7. jūnijā pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē Kanadas latviešu centra Toronto informācijas vakars par techniskiem un legāliem jautājumiem attieksmē uz iecerēto namu.

11. jūnijā Walmer Road baptistu baznīcā viesis mācītājs Uldis Ukstiņš no Klīvlandes.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1978./1979. G. SEZONAS KONCERTI

28. septembrī pl. 20 Johnson Building, Walter Hall Melitas Mičules (mecosoprāns) koncerts.

12. oktobrī pl. 20 Town Hall, Artura Ozoliņa (piano) konc.

2. decembrī pl. 20 Town Hall, Skaidrītes Līdumas-Hildebrantes (soprāns) un Valža Treimaņa (piano) koncerts.

29. martā pl. 20 Town Hall, Ievas Graubiņas (vijole) koncerts.

4. novembrī Dainas koŗa koncerts.

24. un 25. novembrī Toronto latviešu ģimnazijas 25 gadu atcere ar dievkalpojumu, aktu, teātŗa izrādi un salidojumu.

HAMILTONA

27. maijā pl. 19.45 Daudzkultūru centrā 35 Catharines St. S. DV vīru koŗa Kanadā uzvedums „Reiz tālu kaujas laukā". Pēc tam saviesīgs vakars. Bufete.

SIDRABENE

10. un 11. jūnijā Jaunatnes un sporta dienas Sidrabenē. Atklāšana 10. jūnijā pl. 10 no rīta. Rīko DV KV un LSAK.

3. jūnijā pl. 10 no rīta Parkview laukumā golfa sezonas atklāšana. Zvanīt — A. Dzilna, tel. 293-7482.

24. jūnijā gadskārtējie Līgo svētki Sidrabenē. Izrādīs Almas Skudras-Kārkliņas Jāņu uzvedumu Kad Sidrabenē papardes zied turpinājumu. Venerandas Vabales glezmu izstāde. Runču deju mūzika, uguņošana. Kafejnīcu Sidrabenē šogad vadīs Raģis.

SAULAINE

24. jūnijā Līgo svētki Saulainē. Piedalās Dzintars no Portlandes ar 2 koncertiem pl. 17 un 19. Līgošana un deja.

6. VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU ASV IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMS

Kasiera piezīmes
grupa _____
saņemts _____
izsūtīts _____

Pielikumā Čeks, Money order par $_____ ASV rakstīts uz LATVIAN SONG FESTIVAL, INC. vārda.

Vārds, uzvārds _____

Adrese _____ zip _____

Pasūtinājumi nosūtami: LATVIAN SONG FESTIVAL, INC., P.O. Box 346, Newtonville, MA 02160

DATUMS - LAIKS		SARĪKOJUMI	CENAS	Bērniem zem 16.g.v.	KOPĀ $
CETURTDIEN, 29. jūnijā	20:00	SKRODERDIENAS SILMAČOS	..... $10.- ..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $4.-	....
PIEKTDIEN 30. jūnijā	13:00	ATKLĀŠANAS AKTS UN KONCERTS*	..... $ 5.-	..... $2.-	.....
	16:00	LATVIEŠU JAUNDEJU UZVEDUMS*	..... $ 4.-	..... $2.-	.....
	16:00	Tautas dziesmu koncerts - Gleškes*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	16:00	Brāļi Graši - koncerts*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	19:00	SKRODERDIENAS SILMAČOS	..... $10.- ..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $4.-	....
	19:00	SPRĪDĪTIS	..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $3.-	....
	19:30	JAUNDARBU KONCERTS	..... $ 6.- ..... $ 4.-	..... $3.-	....
	21:00	IEPAZĪŠANĀS VAKARS	..... $ 6.-		.....
	21:30	Ansamblis Kolibri - koncerts°	..... $ 5.-	..... $2.-	.....
SESTDIEN 1. jūlijā	10:00	LATVIJAS 60.G. DIBINĀŠANAS ATCERE, A. EGLĪTIS, dzejas un priekšlasījums un B. SKULTES „DAUGAVA"**	..... $ 7.-	..... $3.-	.....
	15:00	TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS	..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $3.-	....
	18:30	GARĪGAIS KONCERTS*	..... $ 8.-	..... $3.-	.....
	18:30	Tautas dziesmu koncerts - Gleškes*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	18:30	Brāļi Graši - koncerts*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	20:30	JAUTRAIS VAKARS, spēlēs un dziedās „RUNČI"	..... $ 7.-		.....
		°°1. Portlandes Dzintars* .... 21:00 & 23:00	$ 6.-		.....
		°°2. Čikagas Piecīši* .... 21:00 & 23:00	$ 5.-		.....
		°°3. Ilmārs Dzenis & Co.* .... 21:00 & 23:00	$ 6.-		.....
SVĒTDIEN 2. jūlijā	9:00	SPORTU SACENSĪBAS*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	9:30	RAKSTNIEKU RĪTS*	..... $ 5.-	..... $2.-	.....
	10:00	SPRĪDĪTIS	..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $3.-	....
	10:00	Minsteres Latviešu ģimnazijas rīts	..... $ 6.-	..... $3.-	.....
	13:00	SIMFONISKAIS KONCERTS	..... $ 9.- ..... $ 8.- ..... $ 6.- ..... $ 5.-	..... $5.- $4.- $3.-	....
	18:00	SPRĪDĪTIS	..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $3.-	....
	18:00	SKRODERDIENAS SILMAČOS	..... $10.- ..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $4.-	....
	18:30	Ansamblis Kolibri - koncerts°	..... $ 5.-	..... $2.-	.....
	18:30	Brāļi Graši - koncerts*	..... $ 5.-	..... $3.-	.....
	20:30	JAUTRAIS VAKARS TURPINĀJUMS, dziedās un spēlēs „RUNČI"	..... $ 7.-		.....
		°°1. Portlandes Dzintars* .... 21:00 & 23:00	$ 6.-		.....
		°°2. Čikagas Piecīši* .... 21:00 & 23:00	$ 5.-		.....
		°°3. Ilmārs Dzenis & Co.* .... 21:00 & 23:00	$ 6.-		.....
PIRMDIEN 3. jūlijā	9:30	RAKSTNIEKU RĪTS II*	..... $ 5.-	..... $2.-	.....
	10:00	SPRĪDĪTIS	..... $ 8.- ..... $ 6.-	..... $3.-	....
	15:00	SVĒTKU KOŖU KOPKONCERTS	..... $ 9.- ..... $ 7.- ..... $ 6.-	..... $5.- $4.-	....
	21:00	SVĒTKU BALLE spēlēs un dziedās „RUNČI"	..... $ 9.-		.....
		°°1. Portlandes Dzintars* 22:00	$ 6.-		.....
		°°2. Čikagas Piecīši* 22:00	$ 5.-		.....
		°°3. Ilmārs Dzenis & CO.* 22:00	$ 6.-		.....
OTRDIEN 4. jūlijā	10:00	ATVADU KONCERTS*	..... $ 6.-	..... $3.-	.....
		TĒLOTĀJAS MĀKSLAS UN DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTĀDE Izstādes biļetes ir derīgas visu svētku laiku.	..... $ 3.-	..... $1.-	.....

° *Ar zvaigznīti atzīmētajos sarīkojumos vietas nav numurētas. Pārdotās ieejas kartes rīcības komiteja nemainīs un neņems atpakaļ. Ja pasūtītās ieejas kartes izraudzītā cenu grupā ir izpārdotas, tad tās atvietos ar nākošo zemāko cenu ieejas kartēm. Pasūtinātās ieejas kartes sāks izsūtīt ar 1. aprīli. Pēc 1. jūnija saņemtos pasūtinājumus izsniegs pie kases galda svētku laikā.*

°° *Par atsevišķu ieejas maksu JAUTRĀ VAKARA, JAUTRĀ VAKARA TURPINĀJUMA, un SVĒTKU BALLES dalībniekiem būs iespēja blakus zālēs klausīties jautra raksturа priekšnesumus.*

Raitā dejas solī, gatavojoties dziesmu svētkiem Bostonā. Attēlā — Daugaviņas dejotāju pāri.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

6. VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU ASV
VIESNĪCU UN DORMITORIJU CENAS UN REZERVĀCIJA

DORMITORIJU INFORMĀCIJA---------

Svētku viesi varēs atrast nakstmājas vairākās Bostonas Universitātes studentu mītnēs (dormitorijās). Tās atrodas, kā nu kura, cita 10, cita 30 minūšu pastaigas gājiena attālumā no Sheraton-Boston viesnīcas. Ar ērtu ielas dzelzceļu tīkla palīdzību tās sasniedzamas 5 līdz 10 minūtēs. Taksītis aizved par apmēram $2.00.

Studentu mītnēs neielaiž nevienu bez caurlaides. Tās būs saņemamas kopā ar atslēgu pie Informācijas Biroja galda Sheraton-Boston viesnīcā. Visām maksāšanas saistībām jābūt iepriekš nokārtotām.

Latvian Song Festival, Inc.
Mr. V. Eglitis
34 Azalia Drive
Norwood, MA 02062

iebraukšu Bostonā _____ AM ___ PM ___

izbraucu _____ AM ___ PM ___

Lūdzu rezervējiet vietu/as Bostonas Universitātē sekojošām personām:

1. _____ ☐ 1 personai $15.00 ASV
2. _____ ☐ 2 personām $12.50 ASV (katrai personai)
3. _____ ☐ 3 personām $11.00 ASV (katrai personai)
4. _____ ☐ 4 personām $10.00 ASV (katrai personai)
5. _____ ☐ 5 personām $10.00 ASV (katrai personai)

Pievienoju iemaksu (minimums vienam vakaram) rakstītu uz LATVIAN SONG FESTIVAL, INC. vārda.

VĀRDS _____ Datums _____

ADRESE _____ zip _____

VIESNĪCU SARAKSTS--------

	1 personai (single)	2 personām (double or twin)	3.	4. pers	Suite	Brīvi bērniem ar vecākiem
1. Sheraton Boston	28-32-38-45	38-44-57	7	5	90-120-165	zem 16 g.v.
2. Howard Johnsons '57 *	34	42	5	5	90 līdz 180	zem 18 g.v.
3. Boston Park Plaza	28	34-38	8	8	85 līdz 160	zem 16 g.v.
4. Hotel Lenox	33-35-37	39-43-45	8	8	110	zem 16 g.v.
5. Midtown Motor Inn *	30	40	5	5	75	zem 18 g.v.
6. Collonade	41	48	8	8	150 līdz 250	zem 12 g.v.
7. Copley Plaza	38-46-55	48-56-65	7	7	80-105-145	zem 15 g.v.
8. Copley Square Hotel	24-26-30	30-32-36			52 3-4 pers.	zem 13 g.v.
9. Fenway Howard Johnson *	28.50	38.50				zem 15 g.v.
10. Fenway Motor Hotel *	28.50	36.50				zem 15 g.v.
11. Dunfey's Parker House	45	53				
12. 1200 Beacon Street *	26	32	6	6		zem 12 g.v.

*Brīva auto novietošana (citur maksā no $2.50 līdz $3.50 dienā). Augšminētās cenās nav ierēķināts Massachusetts 5.7% nodoklis.

a) Katrai pieteicamajai istabai lietot atsevišķu pieteikuma lapu.
b) Lūdzu uzdot visu to personu vārdus kas apmetīsies pieteiktajā istabā.
c) Apstiprinājumus un iemaksas pieprasījumus, pēc apmēram 4 nedēļām, piesūtīs viesnīca.
d) Katrā ziņā ziņojiet viesnīcai, ne Izvietošanas birojam, ja Jūs telpu atsakiet vai mainiet.
e) Izvietošanas birojs nepieņems pieteikumus pēc 1978.g.31.maijam.

6. LATVIAN SONG FESTIVAL
GREATER BOSTON CONVENTION AND TOURIST BUREAU
900 BOYLSTON STREET, BOSTON, MA, U.S.A. 02115

Date _____

(PLEASE PRINT)

Please reserve a room for my party at:

HOTEL CHOICES First Choice _____
Second Choice _____
Third Choice _____

Put me in a:
Single (1 bed) _____
Double (1 large bed) _____
Twin (2 beds) _____
Twin double (2 large beds) _____
Other _____

RATE DESIRED

I wish to spend between $_____ and $_____ per day for the room.

ARRIVAL DATE _____ TIME _____ AM/PM DEPARTURE DATE _____

Room will be occupied by: Confirm reservations to:

Name(s)	Name
	Street Address
	City
	State/Country ZIP/Postal Code

NOTE: Please copy this form before mailing it, so you will have a record of what you requested.

Skautu un gaidu sarīkojumā Milvokos izrādīja vairākas ludziņas vadītāju — V. Kalniša, I. Strautmaņa E, Kalnītes un A. Briedes režijā. Abām vienībām aploksnes nodeva Milvoku ev. lut. draudzes priekšnieks A. Mundeciems un Milvoku Sv. Jāņa draudzes priekšnieks U. Inveiss. Attēlā tēlotāji M. Valteres lugas Sūdzības raksts izrādē. No kreisās: R. Rozīte A. Sakša O. Lauzums, G. Bērziņš un A. Erkmane. Foto: V. Jaunkalnietis

Labi panākumi Degsmei

Prezidenta Dr. Kārļa Ulmaņa piemiņas komiteja bija rīkojusi 15. maija vakarā Latviešu namā paplašinātu sanāksmi priekšsēža Elmāra Šķobes vadībā. Tajā piedalījās arī TLTA ģimnazijas direktrise Vera Slaviešа, mākslinieks E. Dzenis un grāmatu izdevējs V. Ziedipš. Par prezidenta piemiņas komitejas aizvadīto darbības posmu runāja E. Šķobe. Viņš uzsvēra prezidenta 100 gadu atceres sarīkojumu aizvadītā gada 23. oktobrī un ziņoja par prezidenta piemiņas grāmatas Degsme izplatīšanu tautiešiem. Kā informēja komitejas loceklis inž. O. Silsun grāmatas ekspedīcijas vadītāja Edīte Ezera, no izdotās grāmatas 1000 eksemplāriem vairs palikuši tikai 120. Turpmākais galvenais uzdevums — Dr. Kārļa Ulmaņa piemiņas plāksnes uzstādīšana šogad Saulainē. Sanāksmes dalībnieki ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto prezidenta laika biedru Alfredu Bērziņu. Latviešu nama dāmu komiteja bija klājusi cienasta galdu. Nākamā komitejas sēde 19. jūnijā Latviešu namā. Komitejas adrese: Mr. R. Roze, — 9 Strathmore Blvd., Toronto, Ont. M4J 1P1. **O. K.**

Akadēmiskā saime atbalsta jaunatni

Vinipegas latviešu akadēmiskās saimes gada sapulci 7. maijā vadīja A. Vītiņš, protokolu rakstīja S. Purmalis. Sapulce vienprātīgi pieņēma valdes locekļu un revīzijas komisijas ziņojumus. Pārrunājot Vinipegas latviešu akadēmiskās saimes turpmāko darbību, sapulce nolēma iespēju robežās atbalstīt draudzes un organizāciju kultūrālo darbību. Pieņēma valdes ieteikumu arī turpmāk rīkot Latvijas universitātes dibināšanas dienas atceres aktu, bet bez balles, tikai ar referātu un pēc tam ar groziņu vakaru. Pieņēma valdes sastādīto budžetu nākošajam darbības gadam bez papildinājumiem un grozījumiem.

Pieņēma valdes ierosinājumu piešķirt 50 dol. Vinipegas latviešu jaunatnes pulciņam, bet ar 15 dol. atbalstīt Mūsteres latviešu ģimnaziju, tikpat lielu summu ziedojot arī Gaŗezera vidusskolai. Nolēma iegādāties un nodot Vinipegas latviešu grāmatu krātuvei Kārļa Ulmaņa atzinu sakopojumu Degsme. Atbalstīs „Folklorama 78".

Vinipegas baltiešu federācija (VBF) paredzējusi organizēt 14. jūnija aizvesto baltiešu piemiņas aktu ar vainaga nolikšanu pie pieminekļa. Sauklis: „Atgādināsim citām tautām baltiešu traģēdiju 1941. gada 14. jūnijā". VBF aicina tautiešus rakstīt vēstules kanadiešu avīzēm un parlamenta valdības locekļiem, atgādinot baltiešu traģēdiju. Vēstules iesūtāmas vismaz līdz jūnija sākumam. Tā varētu cerēt, ka tās iespiedīs vēl pirms 14. jūnija.

Latviešu biedrība Vinipegā organizē Jāņu dienas svinēšanu. Piemērota vieta pieteicama P. Tizekam, tālr. 489 8603, līdz 1. jūnijam. **A. V.**

Spaidi Lietuvā pastiprinās

No Lietuvas saņemta ziņa par padomju represijām, kas sasniegušas trauksmes stāvokli Lietuvā. Tiek rīkotas tiesu prāvas ar drakoniskiem spriedumiem, lai iebaidītu un apklusinātu plaši izplatīto nacionālisma un reliģisko kustību Baltijas valstīs. Helsinku grupai tuvu stāvoši avoti brīdina par tiesas prāvu Viktora Petkuss lietā, kas ir lietuviešu grupas Helsinku noligума iedzīvināšanas atbalstītājs. Petkusu arestēja pagājušā gada augustā Viļņā, kopā ar disidentiem Antanas Terleckas un Feliksu Serebrovu no Maskavas. Petkuss jau agrāk pavadījis 6 gadus soda nometnē. Ar Petkusa arestēšanu lietuviešu Helsinku grupa pavisam zaudējusi trīs aktīvus locekļus: 72 g. v. dzejnieci Onu Lukauskaiti-Poškieni, māc. Karolu Gurecku un fiziķi Eitanu Finkelšteinu. Viņus izsekoja, aizturēja un pastāvīgi izsauca uz pratināšanām. Vienam no Helsinku grupas, dzejniekam Tomasam Venclovam, pērngad atļāva izceļot uz ASV. Padomju pārstāvju mērķis ir galīga Helsinku grupas iznīcināšana Lietuvā.

Lietuviešu disidents Balis Gajauskas, kas nemitīgi cīnījās par reliģijas brīvību un cilvēka tiesībām, šāgada aprīlī Viļņā notiesāts uz 10 gadiem spaidu darbu nometnē un pieciem gadiem izsūtījumā par „pretpadomju aģitāciju un propagandu". Viņa „aktuālais noziegums" ir vēsturisko un archīvu materiālu savākšana par lietuviešu pretpadomju partizānu darbību laikā no 1944. — 1952. gadam un Solženicina fonda naudas izdalīšana palīdzībai aģrākajiem ieslodzītiem un viņu ģimenēm. Gajauska dzīvoklī izdarīta kratīšana, atņemot iesākto Gulaga archipelaga tulkojumu lietuviešu valodā. Gajauskas pavadījis padomju soda nometnēs jau 25 gadus.

Krievu disidents ģen. Pjotrs Grigorenko, kam nesen atņemta padomju pavalstniecība, raksturoja Gajauskas notiesāšanu par noziegumu. Maskava ļoti norūpējusies par pagrīdes Samizdat preses izdevuma izplatīšanu Lietuvā.

MONTREALA

Gadskārtējais Jundas vīru koŗa koncerts 22. aprīlī bija pulcinājis pāri par 200 klausītāju. Pārmaiņus diriģēja ilggadējais Jundas diriģents Daumants Vītols un jaunās paaudzes diriģents Jānis Beloglāzovs no Otavas. Korī dziedāja 24 vīri un 4 viesi no Otavas. Koncertā pirmatskaņojums bija J. Norviļa dziesma Vasara ar N. Kalniņa tekstu. To diriģēja D. Vītols ar J. Tērauda pie klavierēm. Koncerta pirmajā daļā bija Graubiņa, Norviļa un Baštika darbi ar J. Tērauda jr. un I. Zvagules klavieŗu pavadījumiem; otrā daļā Norviļa, Cīruļa un Vīgnera dziesmas un Guno Kaŗavīru koris; trešā daļā tautasdziesmu sabalsojumi. Daudzas dziesmas vajadzēja atkārtot.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no pirmdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tel. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 16.00 — 20.00. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS

162 Huron Street, London, Ont. N6A 2J4. Tel. 439-2559

Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS

Maksā 6.5% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT

Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $1000 min. par 8.25% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $2000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.25% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS

1 gada noguldījums $2000 min. par 8.5% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP

Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI

Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 10.75%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 10.5%.
Atklāta otrā hipotēka par 11.6% gadā.

AIZDEVUMI

Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 11% gadā.

Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 12% gadā.

Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 11% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Aizdevumi līdz $50,000 nodrošināmi ar vērtspapīriem, piem. akcijas, bondi, hipotēkas un citi līdzīgi nodrošinājumi par 12% gadā.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NĒKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950
5385 Yonge St., Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont.

Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

TEAKWOOD mēbeles

791-2355

Hwy 7
Airport Rd.
Yonge St.
Don Caster Ave.

Pārdošana noliktavā

Einar Clausen Ltd.

Steels Ave.

881-0000

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram karti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

LAIKRAKSTAM **LATVIJA** AMERIKĀ

125 BROADVIEW AME., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.00
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese _____

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LTD vārda

Salidojums Katskiļos

Veco un jauno lidotāju un aviācijas speciālistu tradicionālais simpozijs paredzēts 7., 8. un 9. jūlijā Katskiļos, latviešu kara veterānu centrā Rota. Lidmašīnu konstruktors K. Irbītis referēs par lidmašīnu rūpniecības attīstību Valsts elektrotechniskā fabrikā Latvijas neatkarības laika Rīgā. Par latviešu lidotāju kopas darbību Longailendas buru lidotāju klubā (LISA) referēs kluba priekšnieks G. Bumburs. Izstrādās arī plānu Latvijas kara aviācijas dibināšanas 60. gada dienas atcerei 1979. gadā. A. Gerbers informēs un iepazīstinās ar Latvijas aviācijas vēstures manuskriptu. Vēl apskatīs citus svarīgus jautājumus.

Freehold lidlaukā 8. un 9. jūlijā notiks plašas lidošanas aktīvitātes ar LISA latviešu buru lidotāju piedalīšanos. Notiks arī pašbūvēto eksperimentālo lidmašīnu skate un to demonstrējumi. Vakarā aviācijas filmu izrāde un citi priekšnesumi.

Simpozija laikā varēsim iepazīties arī ar mūsu ievērojamā grafiķa lidotāja S. Vidberga un kara lidotāja kpt. E. Mellupa mākslas darbu skati un A. Gerbera Latvijas aviācijas fotografiju klāstu.

Ieinteresētās personas, kas vēlētos piedalīties salidojumā un nedēļas nogali pavadīt Rotā, aicinātas pieteikties ar rakstu vai pa tālruni līdz maija beigām, lai izkārtotu pārnakšņošanas iespējas un maltītes. Ja kāds no tautiešiem vēl nebūtu paspējis piesūtīt ieskatam viņa rīcībā esošos aviācijas materiālus, noderīgus Latvijas aviācijas vēsturei un archīvam, lūgts paņemt tos līdz vai piesūtīt pa pastu A. Gerberam, 58 Thorton St., Albany, N. Y. 12206. Tālr. (518) 462-2442.

JAUNUMI KARALISKAJĀS ĢIMENĒS

Jordānas karalis Huseīns, kas precēšot amerikānieti, ziņojis Kārteram, ka pēc viņam piegādātās informācijas Izraēla gatavojas ieņemt arī Jordānas austrumu krastu.

Huseīna sieva, palestīniete, neilgi atpakaļ gāja bojā helikoptera katastrofā lietus vētrā.

Anglijas karaliskajā ģimenē tuvākā laikā sagaida princeses Margrietas šķiršanos, bet pati karaliskā augstība kādās zirgu vilktu ratiņu sacīkstēs armijai, ar bargu Vū saucienu apturējusi un nomierinājusi trakojošus zirgus, kas ratiņiem apgāžoties palika bez vadības.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Divu koŗu pavasaŗa koncerts

Dziesmu Vairoga un Grand Rapidu latviešu koŗa pavasaŗa koncertu 13. maijā Kalamazū Stetsona kapellā varētu nosaukt par "treniņa koncertu," šis vasaras 6. Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem Bostonā, jo koncertā dziedātās dziesmas gatavotas svētkiem paredzētai programmai. Abu vienību kopkorī ap astoņdesmit dziedātāju pietiekami samērīgā sieviešu un vīriešu balsu saŗtāvā, kaut nekaitētu dažas spožākas balsis tenoros. Dziedātāju vairums vecākās un vidējās paaudzes. Jānožēlo, ka jaunieši arvien retāk meklē vietu mūsu "klasiskajos" koros.

Koncerta programmas dziesmu lielākā daļa no musu trimdas dziesmu svētku standartrepertuāra, kas koŗiem pazīstamas jau kopš pirmajiem šādiem svētkiem četrdesmitajos gados Vācijā. Piecpadsmit dziesmu priekšnesumā kori vadīja veseli četri diriģenti un diriģentes — Dace Galēna, Velta Galēna, Jānis Avotiņš un Roberts Zuika. To veikumā klausoties, bija no jauna jāpārliecinās par veco patiesību — par katra koŗa vadītāja izšķirīgo lomu dziesmu mūzikālā tulkojumā, tāpat dziedātāju spēju un potenciāļa pilnīgā atraisīšanā, lai ikviens no tiem un viss koris sniegtu labāko. Teicami to veica Roberts Zuika, kas salīdzinājumā, protams, vērtējams klasē par sevi ne vien ar koŗu vadīšanas pieredzi, erudīciju un diriģēšanas tehnisko māku, bet arī nemaldīgo prasmi rast katrai dziesmai atbilstošo nianšu skālu un interpretātīvo logatu, kā arī panākt koŗa optimālu atsaucību savu mūzikālo nodomu īstenojumam. Labi, ka viņš bija uzņēmies vadīt lielāko daļu un prasīgākās no programmas dziesmām, ceļot ar to visa koncerta māksliniecisko līmeni. Var sacīt, ka tikai pirmās viņa vadītās dziesmas koncerta sākuma daļas beigās — J. Kalnāja krāšņi astoņbalsīga Dzeltens manis kumeliņis (t.dz.) un A. Kalniņa Dziedot dzimu (t. dz.), īsti atraisīja un iekvēlināja kori visam turpmākajam sniegumam. Iejūtīgā tulkojumā un priekšnesumā izskanēja arī viņa vadītās oriģināldziesmas — E. Melngaiļa Senātne (Rainis) un E. Dārziņa Mēness starus stīgo (Aspāzija), tāpat tautasdziesmas — V. Dārziņa Ar brālīti dancot gāju un J. Kalniņa Līgo dziesma.

Arī pārējie koŗa vadītāji ar lielāku vai mazāku veiksmi un sekmēm bija rūpīgi strādājuši, katrs novadot pa pāris dziesmām. Labākie dotumi, šķiet, ir Dacei Galēnai, kuŗas vadītā V. Ozoliņa atjautīgi sabalsotā lietuvju daina Man sajāja trīs tautieši bija jāatkārto. Viņas vadībā dzirdējām arī abus mūsu visjaunākās paaudzes, trimdā izaugušo komponistu tautasdziesmu sabalsojumus — I. Mežaraupa Aiz upītes meitas dzied un D. Štauvere-Aperānes Aiz kalniņa linus sēju. Likās, ka pēdējā būtu derējis arī mazāk gauss temps sākuma posmā. Velta Galēna J. Vītola dziesmā Dievs dziesma man (Gellerts-Ērmanis), ar kuŗu koncertu ievadīja, izlīdzinātākā priekšnesumā varēja panākt tās strofiskā saskaldījuma mazinājumu. Labākā veidojumā izskanēja viņas vadītā P. Barisona Latvijā (Akurāters). No J. Avotiņa vadītām divi dziesmām labāko atskaņojumu guva E. Melngaiļa Svešā zemē (t. dz.). J. Vītola Gaismas pilī (Auseklis), lēni vienmuļā tempa un neizmantoto dinamisko iespēju dēļ pilnībā še atraisījās dziesmas drāmatisms.

Koncerta beigās Roberta Zuikas vadībā pacilāti un spoži izskanēja mūsu dziesmu svētku programmās neiztrūkstošā A. Jurjāņa kantāte Tēvijai, kuŗas vidus daļu (lūgšanu) korrektā dziedājumā veica soliste Daina Jumiķe. Ērģeļu pavadījumu spēlēja Katrīna Lēva, panākot brīžiem tīri orķestrālu skanīgumu. Kantātes beigu daļu nācās atkārtot.

Koncerta beigās diriģenti, soliste un pavadītāja saņēma daudz ziedu. Apmeklētāju varēja būt vairāk un to atsaucība priekšnesumiem siltāka, jo dziedātāji un koŗu vadītāji programmas sagatavošanai bija veltījuši daudz laika un pūļu.

Ed. Patvaldnieks

GRAND RAPIDI

● DV apvienības vanadžu kopas rīkotais literārais sarīkojums Latviešu biedrības namā bija ieinteresējis ap 50 klausītāju. Berta Maine stāstīja par latviešu sievieti Annas Brigaderes darbos. Jaunieši Monika Daukste, Vanda Daukste, Māra Apsīte, Laura Dāve, Ingrīda Zirne, Daina Pastare un Venta Siliņa izrādīja ainas no A. Brigaderes lugas Maija un Paija, ko bija iestudējusi Elvīra Brūna. Vanadzes bija rūpējušās par apmeklētāju pacienāšanu.

● Latviešu pensionāru biedrības saietā biedrības namā Jānis Radziņš stāstīja par Aļasku un rādīja uzņēmumus. Apmeklētāju skaits bija pāri pussimtam, lielākais skaits, kāds jebkad agrāk. Kā parasti, bija siltas pusdienas un kafija ar cepumiem.

● Kurzemes cietokšņa atcerei Latviešu biedrības namā DV apvienība bija rīkojusi aktu ar svētbrīdi, ko vadīja māc. J. Mednis. Uzrunu teica apvienības priekšnieks A. Balodis. Vanadžu priekšniece E. Brūna skandēja piemērotu dzejoli. Savas atmiņas par kaŗa gaitām un piedzīvojumiem cīņu laukos stāstīja 2. Pasaules kaŗa dalībnieks un goda zīmēm apbalvotais A. Laukvīrs

● Uz Floridu bija devusies 82 g. v. Elza Leimane, lai apciemotu meitu un znotu. Tur viņa saslimusi un mirusi. E. Leimane dzimusi Liepājā. Nelaikes vīrs inž. O. Leimanis miris pirms 9 gadiem Grand Rapidos. Baigajā gadā apcietināts viņu dēls — vidusskolnieks, kas miris Sibirijā. Nelaikei veltīts aizlūgums notika Grand Rapidos. Svētrunu teica amerikāņu mācītājs, bet lūgšanas vārdus māc. J. Lazda, kas nelaiķi arī izvadīja.

V. Z.

JAUNAS GRĀMATAS

A. Plensners—Divdesmitā gadsimta pārvērtības	$11.-
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$10.00
Archīvs 17. sējums	$10.00
H. Hartmanis — Dzīves krustceļos, atm.	$10.00
J. Sārts — Dunču ciems, st.	$5.50
Ad. Erss — Jautrās rīdzinieces, st.	$6.00
Ed. Mednis — Pirmais pasaules kaŗš	$5.50
P. Rozītis — Nāves vižņi	$4.50
Kalpošana garā un patiesībā: Archib. Dr. A. Kundziņa piemiņai	$6.00
Reiz kas citādāk (Hum)	$6.25
P. Gruzna un O. Liepiņš — Mamona gaitnieki	18.00
K. Kurzemniece — Izziemosim, dz.	$5.00
V. Mežezers — Sirds ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
Rūgtais apinis Nr. 46 — 49, katrs	$2.50
P. Kalniņš — Linu dvielis, tēloj.	$12.00
Dr. P. Cirsis — Neticīgā glābšana	$8.00
H. Biezais — Ēnas pār torņiem	$5.00
Z. Mauriņa — Zemes dziesma	$9.00
M. Kovaļevska — Sentiments un mazliet sniega	$8.00
Degsme — Dr. K. Ulmaņa atziņas un vēlēj.	$22.50
Latviešu trimdas bibliografija 1961-1970	$26.00
Veltījums Dr. Zentai Mauriņai — sakārtojis Dr. H. Tichovskis	$12.00
Bīskaps Jāzeps Rancāns, rakstu izlase, sakārtojis Dr. H. Tichovskis	$12.50
B. Veisberga — Orindas piezīmes	$5.00
Lietiškā māksla Nr. 10	$3.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Polyphony

Biļetens par Daudzkultūru vēstures apvienību Ontario provincē

1. burtnīcas Rudens/Ziemas izd. 1977. g.

1976. gada rudenī Ontario daudzkultūru vēstures apvienību izveidoja grupa akadēmiķu, valsts ierēdņu, archīva darbinieku un bibliotēkāru, kas bija ieskatos, ka vajadzētu saglabāt ziņas par dažādas nacionālas izcelsmes grupām Ontario provincē. Lai šo uzdevumu veiktu, apvienība savu programmu saskaņo ar Ontario archīviem un Kultūras un Atpūtas ministrijas Daudzkultūru attīstības nozari; tā tomēr ir pilnīgi patstāvīga organizācija. Mēs savācam rakstus, fotografijas un mutvārdu liecības ikvienā provinces etniskā sabiedrībā. Savāktos materiālus novieto archīvos Ontario provincē drošai uzglabāšanai, kur tie pieejami ikvienam, kam interesē etniskie jautājumi un immigrācijas vēsture.

Tagad ir dabūjams pirmais biļetens POLYPHONY, Daudzkultūru vēstures apvienības izdevums. Biļetenā ievietoti piemēri, kāda veida materiālus apvienība ir savākusi, kā arī izskaidrots, cik tie nozīmīgi dažādu etnisko kultūru vēsturē. Ir iespiesti izvilkumi no tādiem avotiem kā armēņu — amerikāņu vēstulnieka līdz autobiografijām un sabiedrisko vadītāju piezīmēm, holandiešu un indiešu laikrakstiem. Ievietots izvilkums no divām intervijām apvienības zinātnieku vadībā līdz ar norādījumu par mutvārdu liecību izmantošanu. Iespiesta grupa fotografiju no apvienības krājumiem, kā arī īss izvilkums no īpašiem projektiem, ko šī apvienība ir izstrādājusi, ieskaitot materiālu sarakstu par emigrāciju, kas ir kroātu institūtam Zagrebā. Beigās ir pievienots pārskats par pētījumiem, ko apvienība izdara.

Brošūra POLYPHONY ir saņemama, pieprasot ar rakstu:

Multicultural History Society of Ontario,
St. Michael's College,
81 St. Mary Street,
Toronto, Ontario M5S 1J4.

(82. turpinājums)

Kalums bija gatavojies pilsētu atstāt jau ar vasaras beigām, bet Stefānija vēl nebija kļuvusi māte. Tas taču būs arī viņa bērns un Žirbinskis laimīgais tēvs. Vēl pāris mēnešu vajadzēja pagaidīt. Protams, viņam ar Stefāniju nekā vairs kopēja nebūs. Kalums to ļoti labi zināja. Žirbinskis saņems gaidīto mantinieku un tēva godu abām rokām, un paziņām un draugiem dalīs resnos cigārus. Tās tad būtu laimīgas beigas. Bet vai arī viņam, Kalumam? Vai viņš varēs savam vienas vasaras stāstam pielikt punktu ar tikpat laimīgām beigām? Viņš aizbrauks, varbūt atstās šo pilsētu uz visiem laikiem, lai nekad neatgrieztos, kā to bija teicis Stefānijai. To viņš darīs, tas arī būs jādara. Katrs zina, ka arī no dzīves reiz būs jāšķiras, bet par to negrib domāt.

Tāpat arī Kalumam bija kādas grūti saraujamas saites, kas viņu turēja pie gluži svešas pilsētas. Svešas? Te taču dzīvoja Stefānija. Te paliks daļa arī no viņa paša. Arī viņš ir iesaistījies bezgalīgajā dzīvības ķēdē, kas nu iesniegsies nākošā gadsimtā, kad viņa paša vairs nebūs. Nu arī viņš, pret paša gribu, tikai gadījuma dēļ,, kas savedis īsu brīdi ar Stefāniju kopā, iesaistījies nemitīgajā dzīvības procesā. Kalums nesen laikrakstā bija lasījis kādu lielu sludinājumu: dēls meklēja savu tēvu, par ko dzirdējis tikai no mātes stāsta. Varbūt pēc pārdesmit gadiem arī Stefānija atklās savam un viņa dēlam ilgi glabāto noslēpumu. Viņš kādā tālā pasaules malā lasīs līdzīgu ziņu, bet nedrīkstēs sasaukties.

Šinī pilsētā paliks arī daudz jauku cilvēku: Mārtiņš Priedulis, Mirdza, Jānis Pastalnieks ar Lūciju Vāveri, Jānis Spogulis, vientiesīgais gleznotājs Pēteris Ceriņš, arī inženieris Margods Rājums un viņa jaunā kundze Nora, Narda ... Jā, Narda! Kur viņa tagad, šī sieviete ar dalītu dvēseli, kas ar vienu kāju stāv uz svešu zābaku sabradātās zemes, ar otru svešuma dūksnājā? Kurp Narda aizbraukusi? To viņa pateikusi tikai savam taksametra šoferim. Tā teica žīdu namsaimnieks ar diplomāta dabu.

Nebija šaubu, ka Narda atkal devusies uz Rīgu, lai brīdi pastāvētu ar abām kājām uz zemes, šī pīķa dāma, kas bieži mīlēja valkāt melnu tērpu, it kā viņai būtu mūžīgas sēras. Gadījums bija piespēlējis arī Kalumam šo pīķa dāmu, bet viņš juta, ka tur rokā tikai septītnieku. Tā bija nevienāda spēle, kuru viņš bija sācis, zinādams, ka neuzvarēs, varbūt arī nemaz negribot uzvarēt. Jau pirmajā tikšanās vakarā viņš tikai ar lielu piespiešanos noturējās, lai nesajauktu Nardu ar Stefāniju, nenosauktu viņu Stefānijas vārdā. Protams, Narda viņu tūliņ nebāza vannā, viņas pieticīgajā dzīvoklī tādas arī nebija kā turīgajai Žirbinska kundzei lepnajā savrupmājā, pilsētas bagātnieku rajonā. Viņa arī gaišā dienas laikā tūliņ neaizrautu biezos logu aizkarus un nesēdētu puskaila uz mīkstā zviļņa, lai Kalumu nobiedētu. Narda pazina vīriešus, ar nojautu, ar intuiciju. Viņa nebija revolūcionāra.

Vējš iesvieda logā lapu vīšķi un lietus lāses. Tumsa grābstījās gar rūtīm slapjiem pirkstiem. Pēkšņi ieskanējās telefons. Kalums vilcinādamies pacēla klausuli tikai pēc trešā zvana:

„Hallo!"

„I love Lucy!" ieskanējās sievietes balss un beidzot latviski: „Rīga dimd!"

„Nemuļķojies!" Kalums pazina Nardas balsi.

„Nobiedēju?"

„Kur tu atrodies?"

„Atmāc."

„Kur?"

„Nu, protams, pie manis, esmu mājās."

Kalums paskatījās spogulī, pārlaida roku pār matiem, tad nobraucīja samulsušo seju un izgāja līdz ielas krustojumam. Viņš pameta ar roku taksametram un pateica adresi.

Narda vēl nebija atkopusies. Istabas vidū stāvēja divas palielas ceļasomas, pār tām krusteniski pārsviests lietus mētelis. Viņa panāca dažus soļus uz priekšu un palika stāvot. Kalums satvēra Nardas roku un piedūra tai savas aukstās lūpas.

„Tu uzvedies kā galā ballē," viņa pārmeta un, apsēdusies uz dīvāna, viegli uzsita pāris reizes uz mīkstā popējuma. Kalumam pēkšņi ienāca prātā, ka tā parasti dod mājienu klēpja sunītim. Viņš apsēdās pieklājīgā atstatumā un rātni salika kājas.

„Sargies gan, es esmu spitālīga, es nāku no tādas zemes!" Narda brīdināja.

Kalums atcerējās. Tie nebija viņas pašas vārdi, bet lasīti kādā dzejoļu grāmatā ar skaisti sarkaniem vākiem.

„Vai tu nepārvedi arī uguni?" Kalums lika noprast, ka arī viņš to lasījis.

„Jā, arī uguni! Vai tu nesajūti?" viņa iesaucās un pievirzījās Kalumam cieši klāt. Viņam bija tāda sajūta kā ģimnazijas eksāmenā, kad palīdzīgs eksāminētājs ar savu jautājumu ielika atbildi tikpat kā mutē, bet samulsušais skolnieks to neprata izmantot un izpelnījās divnieku.

Kalums klusēja un raudzījās grīdsegā, kas starp dīvānu un zemo galdiņu bija jau krietni padilusi. Cik daudz kāju to nebija jau berzušas. Namsaimnieki mēbelētās istabās bija slinki grīdsegu mainītāji un ūdenskrānu labotāji.

Narda bija aārvedusi uguni, bet tā nebija tāda uguns, ar kuru nosvilināt visu pasauli un pašam nosmakt dūmos. Viņa dega tikai pati. Kalums tagad jutās kā brīvprātīgais ugunsdzēsējs, kas gan prata nosoļot veiklā parādes soļī, bet kad dega māja, nezināja kā to nodzēst.

„Tu ilgi biji projām," viņam nebija nekā prātīgāka ko teikt.

„Tāds laiciņš pagājis."

„Man likās ļoti ilgs. Es tevi gaidīju, Narda."

„Neizliecies!"
„Tu man netici?"
„Es nekam neticu."
„Arī man?"
„Kādēļ 'ai tu būtu izņēmums?"
„Žēl"...
„Tu zini, kas ir žēl?"
„Ka es nevaru būt izņēmums"...
„Nē, žēl, ka pieauguši vīrieši kļūst kā mazi bērni."

Saruna atkal izbeidzās. Arī Narda klusēja.

„Tu esi kļuvusi mazrunīga."

„Runāšana ir netikums, varbūt arī slimība," Narda paraustīja plecus.

(Turpinājums sekos)

Valdis Mežezers

MAZAS NAKTS DZIESMAS

Saldi tvanot ievas zied.
Iemieg lakstīgala.
Zilas tāles sirdī dzied.
Nakts mums sapņus dala.

Nav jau laimes tās arvien,
Kad tā izjust varam
Skaistumu, kas vienam vien
Baltam ievas zaram.

Kas vairs par to, kas zaudēts,
skums.
Es turu Tavu roku.
Un tā nu abiem apkārt mums
Nakts apvelk miera loku.

Ir pagaisis viss dienā justs,
Viss tas, kas skarbi skāra.
Bet smaržas maigums
nevar zust
No puķes zieda vāra.

Alma Richtere

DVĒSEĻU STIPRINĀTĀJS

Tavai sirdij kā koklei Dievs
skanēt licis,
Par tiem, kas slāpst
dievišķās rasas.
Savu sirdi uz ticības
altāŗa dedzis
Tu ļaudīm sniedz
debesu rotas...

Tava dvēsele lūgsnās atveŗas,
Ar dzimtenes ievziedu smaržu.
Pār skumjajām dvēselēm
pārklājas
Ar sološu mūžības gaismu!

Marija Urnežus

MIRDZUMS UN MIERS

Kā kluss un ziedošs vakars
Pār mani liecies tu
Un dienas sāpes sīkās
Es visas aizmirstu.

Prom tālu pērkons veļas,
Man varavīksna zied,
Lai septiņkrāsu zaigā
Šī diena dusēt iet.

Un dvēsele tad klusa
Un piepildīta kļūst
Ar mirdzumu un mieru,
Pār kalngaliem kas plūst.

Arnis Akmentiņš

VASARA PIE GAIZIŅKALNA

Nu ziedons manās krūtīs
Un manā sirdī mīt
Un mana ziedoņsaule
Tu esi meitenīt.

Dveš stiebri smaržu saldu.
Dzied sienāži un dej.
Kā es lai prieku valdu,
Ja visa debess smej?
Slīd gaiši mākoņvāli
Un plašais klajums viss,
Cik skatiem sniegt var tāli
Kā zelta pielijis.

Dūc bite noreibusi,
Kur ziedu smaržās tīts,
Dus spārnus kļāvis klusi
Sārts laimes taurenīts.

Gaidāmi ciemiņi no Austrālijas

Jūnijā no Austrālijas Londonā ieradīsies ciemos divi Daugavas Vanagu organizācijas darbinieki. Tie ir DV Sidnejas nodaļas vanadžu kopas vadītāja Lilija Priede un DV Austrālijas valdes priekšsēdis Miervaldis Bumbieris. Viņu nodoms tuvāk iepazīties ar organizācijas darbību šajā zemē. L. Priede Anglijā uzturēsies no 19. līdz 25. jūnijam. Viņas vēlēšanās tuvāk iepazīties ar DVF vanadžu kopu darbību un apskatīt DV namus. Sidnejas vanadžu kopas vadību uzņēmusies pērngada beigās. No nodaļas 339 biedriem 77 ir vanadzes. Nodaļas valde vēl uzņēmusi 10 jaunus biedrus.

Centrālās valdes sporta nozares vadītājs un Austrālijas valdes priekšsēdis M. Bumbieris Londonā ieradīsies 22. jūnijā un domā tur uzturēties līdz augusta vidum. Viņš ierodas Anglijā savas darba vietas — Adelaides universitātes lauksaimniecības fakultātes uzdevumā, 3 pirmās nedēļas apmeklējot dažādus pētniecības centrus provincē, bet atlikušās 4 nedēļas uzturoties Londonā, kur apmetīsies DV namā. Centrālās valdes sēdē Bostonā viņu pārstāvēs Melburnas nodaļas valdes priekšsēdis V. Rolavs.

M. Bumbieris apciemos arī dažas DVF nodaļas, kur pastāstīs par dzīvi un darbu Piektajā kontinentā. Viņš stājies sakaros ar DVF kultūras daļas vadītāju A. Freimani. Jūlija beigās vai augusta sākumā tālais viesis piedalīsies centrālās valdes prezidija sēdē. M. Bumbieris ir arī teātŗa mākslas entuziasts jau kopš savām jaunības dienām Kazdangas lauksaimniecības vidusskolā, kā to pastāstījis Sirdsvaldis Spurdziņš.

Teātŗa mīļotāji ir arī Bumbieŗa dzīvesbiedre un dēls. Visi darbojas Adelaides latviešu teātrī, kur Miervaldis Bumbieris ir režisors, arī vairāku lugu autors. Viņa vadībā Adelaides ansamblis, laikā no 9. — 11. jūnijam, piedalīsies gadskārtējās Austrālijas latviešu teātŗa dienās, kas šoreiz notiks Rietumaustrālijas galvaspilsētā Pertā. Pēc atgriešanās no Anglijas ar steigu veikšot Raiņa lugas Krauklītis iestudēšanu, ko izrādīs gadskārtējās Kultūras dienās, kas gada beigās šoreiz notiks Adelaidē.

J. F.

High Park rajonā,
pazemja tuvumā,
izdodamas
1 vai 2 istabas ar virtuvi, mēbelētas vai nemēbelētas, klusā mājā.
Zvainīt tel. 762-7196.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Sinepju graudiņš, kas izaudzis par koku

ARCHIBĪSKAPA ARNOLDA LŪŠA ZIŅOJUMS BAZNĪCAS VIRSVALDES PAPLAŠINĀTĀ PREZIDIJA SĒDĒ 29. APRILĪ MINEAPOLĒ

II

Pieskaŗoties garīgās aprūpes problēmām, mums nopietni jādomā par draudžu aprūpes varbūtējo izkārtošanu pēc reģionālas sistēmas. Jau tuvāko gadu laikā mums radīsies problēmas māc. sagādē. Mūsu jauniešu skaits, kas studē teoloģiju, nav liels. 1978.-79. mācības gadā teoloģijas studentu būs tikai 5, no tiem 2 studē Vācijā, pa vienam Arģentīnā, ASV un Kanadā. Austrālijā, kur samērā lielas draudzes, diemžēl, teoloģijas studenta nav neviena.

Ar ordināciju šinī gadā mūsu mācītāju saimei pievienosies Lauma Lagzdiņa, Visvaldis Rumpēters — Savienotās Valstīs un Pauls Grasmanis — Vācijā. Kopš Baznīcas virsvaldes plenārsēdes (Londonā, 1977. g. jūlijā) mācītāja amatā ordinēti — Gunārs Legzdiņš (Venecuēlā); Gunārs Abakuks un Elvīra Blūmenfelde-Siliņa (Anglijā). Artūrs Liepkalns aizgājis darbā uz Vāciju, kur strādās par Minsteres latv. ģimnazijas direktoru. ASV — Vera Fricsone un Helmuts Lapiņš. Evaņģelistu darbā 1977. g. esam ieveduši Dr. Tālivaldi Šmītu (Vašingtonā) un Imantu Kučeri (Bostonā). Dieva mierā aizsaukti 2 mācītāji — Arnolds Mangulis un Jānis Sīpols. Abi vairs nestrādāja aktīvā draudzes darbā.

Baznīcas virsvaldes plenārsēdē mēs pieņēmām lēmumu, ka mūsu baznīcas mācītāju un draudžu sarakstos publicējami tikai to māc. un draudžu vārdi, kas sadarbojas ar zemju apvienībām un materiāli atbalsta mūsu kopbaznīcas darbu. Saskarā ar šo lēmumu dažu mācītāju vārdi 1979. gada baznīcas kalendārā vairs nebūs atrodami. Paldies Dievam, ka to skaits būs mazs — tikai 2 vai 3.

Attieksmē par draudžu aprūpi pēc reģionālās sistēmas, jāsaka, ka to vajadzēs iedzīvināt nākotnē, jo nav gandrīz nekādu cerību, ka, mācītāju skaitam samazinoties, katrai — arī mazai draudzei — būs iespējams atrast un atalgot savu mācītāju.

LELBA pārvaldei, manuprāt, jau savlaicīgi vajadzētu piestrādāt pie šādas aprūpes plāna, vēršot uz to draudžu uzmanību. Pieredze rāda, ka ir grūtības ar draudžu apvienošanu. Pašā pēdējā laikā ir gan bijuši pāris gadījumi, kur draudzes apvienojas, piemēram Stokholmā un Mineapolē, bet citur lielāka interese par apvienošanos nav vērojama. Atrisinājums varētu būt — viens mācītājs vairākām draudzēm.

Mūsu baznīcas stiprākais zars ir LELBA — Latviešu ev. lut. bazn. Amerikā. Sinodālo draudžu pārmākšana LELBĀ, diemžēl, nav guvusi tik lielu atsaucību kā to varēja cerēt pēc LELBA nodibināšanās 1975. gadā, bet par to nebūtu īpaši jāskumst vai jāuztraucas. Kanadas luterāņu baznīcas vienību, atraisoties no sinodēm, meklē jau kādus 20 gadus, un nekur tālu neesam tikuši. Cik vērojams, tad mūsu draudzēm galvenās problēmas rada mācītāju pensijas un īpašumi. Kas attiecas uz mācītāju pensijām, tad šī problēma gan nedrīkstētu kļūt par šķērsli draudzu pārnākšanai LELBĀ. Daudziem latviešu mācītājiem, ieskaitot mani pašu, vēl šodien nav piepiederības pie kāda sinodes pensiju fonda. Bez tam — iekrātos maksājumus pensiju fondā neviena sinode, mācītājam no sinodes aizejot, nevar aizturēt.

Attieksmē uz īpašumiem, jāsaka, ka salīdzinot ar vietējām sinodēm, tie ir nenozīmīgi materiālās vērtības ziņā. Es nedomāju, ka sinodes īpaši censtos šo „mazā brāļa" denāriju paturēt savā lādē, ja vien mūsu pašu vidū neatradīsies cilvēki, kas savas draudzes sinodālo piederību gribēs saglabāt. Katrā ziņā varam priecāties par to, ka divas vecākās latviešu draudzes Amerikā (Filadelfijas Sv. Jāņa draudze un Jamaica Pain latv. draudze Bostonā) ir atraisījušās no sinodālās aizbildniecības un, pārnākot LELBĀ, nekādu šķēršļu no sinodēm nav bijis.

Esmu dzirdējis balsis, kas saka, ka draudžu neatsaucības dēļ būšot atkal jāatgriežas pie LELDAs. Personiski esmu tam absolūti pretī. Sinodālām draudzēm ir dotas tiesības piedalīties LELBA darbā, tāpat kā tas bija LELDĀ.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cres., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 11 no rīta.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 8 Rolland Road.

Biroja stundas — trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

28. maijā pl. 11 jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā. Māc. J. Cālītis un Ā. Čops.

4. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

11. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 15 dievkalp.

25. jūnijā pl. 11 Jāņu dienas dievkalpojums Sidrabenē.

9. jūlijā pl. 17 Sidrabenes nometnes atklāšana.

16. jūlijā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

16. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

23. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

23. jūlijā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

30. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē un jaunceltnes iesvēte.

6. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

13. augustā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

20. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

21. — 27. Draudžu dienas Gaŗezerā.

3. septembrī pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

28. maijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

4. jūnijā pl. 13 iesvētīšanas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

11. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās plkst. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9338.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

28. maijā dievkalp. nebūs.

4. jūnijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

11. jūnijā pl. 19 dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 11 Kapu svētki. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā dievkalpojums pl. 13.30 baznīcā.

25. jūnijā dievkalp. nebūs.

2. jūlijā dievkalp. nebūs.

9. jūlijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

16. jūlijā pl. 11 bērnu nometnes atklāšanas dievkalpojums Tērvetē. Dziesmu lapiņas.

23. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Dziesmu lapiņas. Plkst. 19 dievkalpojums baznīcā.

30. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.. Dziesmu lap.

5. augustā pl. 19.30 nometnes slēgšanas dievkalpojums Tērvetē.

6. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

13. augustā pl. 11 Brīvības cīņu pieminas dievkalpojums Ezerkalnos. Dziesmu lapiņas.

20. augustā dievkalp. nebūs.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel 733-3906 Otavas latv. ev. lut. Miera draudzes Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā

4. jūnijā pl. 14 ģimeņu dievkalpojums.

13. jūnijā pl. 20 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

18. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

Latviešu misijas radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23. gada gājumā
Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgs latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā.
Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 888-6128

Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

PAVASARA **LE 1-7353**
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. Īpašnieks K. KEDZIERSKI

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011
Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

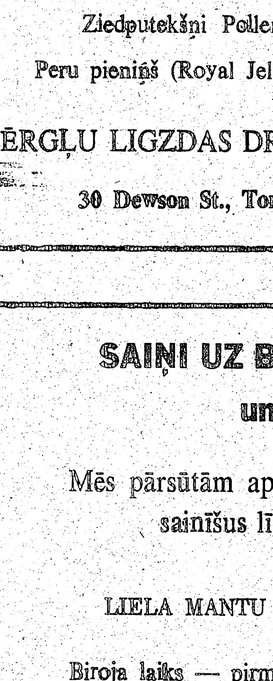
Gatavo pieminekļus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5. Tālr. 531-3098

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884
PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

FILADELFIJA

● Filadelfijas Brīvo latvju biedrībai šā gada sākumā bija 205 biedri. Pagājušā gada budžets nav īstenojies, bet konstatēts 2547 dol. iztrūkums. Biedrības bufetē stipri samazinājies apgrozījums jo no paredzētiem 12.000 dol. ieņemts tikai 7.405 dol., tā ka ekonomam alga bijusi jāmaksā no citiem līdzekļiem. Tam varētu būt izskaidrojumus, ka jaunā paaudze bufetē iegriežas retāk, bet vecās paaudzes pārstāvju nācēju vairs nav daudz. Stingri jāraugās, lai biedrības telpās neienestu un nelietotu privātus dzērienus. Pārkāpumu gadījumos tiem uz laiku atņems biedrības apmeklēšanas tiesības. Bufete atvērta tikai no piektdienas līdz svētdienai noteiktās stundās, pārējā laikā sēžu un sarīkojumu reizēs. Arī sarīkojumi ienesuši 300 dol. mazāk nekā cerēts. Dāmu komitejas ienākumi bijuši par 603 dol. vairāk nekā cerēts. Ziemas svētku tirdziņam ziedojumos ienākuši 689 dol., bet 630 dol. ziedojumos ienākuši citām vajadzībām. Atlikums no Ziemas svētku tirdziņa 1243 dol. Šī gada budžetu pieņēma 15.000 dolaru apmērā.

V. Irbe

Goda locekļi pretestības kustībā

NO KANADAS TANĪ IZRAUDZĪTS ARCHIBĪSKAPS A. LŪSIS

Kā ziņo lietuviešu pagrīdes izdevums Aušra (Rītausma), nacionālās pretestības organizācijā par Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Augstākās komitejas goda locekļiem ievēlēti: Edgars Andersons (ASV), Jurģis Baltraušaitis (Francija), Pjotrs Grigorenko (Pad. savienība), Andre Kings (Zviedrija), Čelavs Milošs (ASV), Ernests Jopiks (Anglija), Arnolds Lūsis (Kanada), Jurijs Orlovs (Pad. savienība), Olafs Palme (Zviedrija) un Andrejs Saharovs (Padomju savienība). Augstākā komiteja cer, ka izraudzītās personas šos pienākumus uzņemsies. Šī komiteja solās regulāri publicēt savu dokumentu krājumu „EsLALi". (Estonia, Latvia, Lithuania)

Māju KRĀSOŠANA
Zvanīt vakaros 536-1459
Alberts Freibergs

Lašķrakste
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
Kā arī spiestuvē.

Almēlijai Anglijā 25 gadi

Jūnija sākumā būs apritējuši 25 gadi, kopš Anglijā sāka darboties latviešu māja Almēlija, uz kuriem atskatīsies 10. un 11. jūnijā, lai atzīmētu nostaigāto ceļu. Šajos gados Almēlija izveidojusies par stipru paaudžu vienotāju un pajumtes devējas centru.

Latviešu mājas ideja saistās ar DVF Rietumvelsas nodaļu, kas izauklējusi domu par kopējas pajumtes rašanu „aizšautajiem vanagiem". Ierosinājums nāca 1952. gada deegātu sapulce Londonā. Bez gaŗām pārrunām ierosinājumu pieņēma, uzdodot valdei sākt attiecīgus priekšdarbus un apzināt piemērotu objektu. DVF valde noskaidroja, ka Heresfordas grafistē ir lielāks neapdzīvots īpašums ar dažiem akriem zemes. Sarunas par īpašuma iegādi bija sekmīgas. Taču objekts bija krietni lielāks nekā tas būtu vajadzīgs, bet radās arī doma par veco ļaužu mītni. Tai pievienojās arī Latviešu nacionālā padome Lielbritanijā, tā radot spēcīgu bazi, lai īpašumu iegūtu savā apsaimniekošanā.

Sākās intensīvs darbs, jo īpašums bija stipri nolaists, bija vajadzīgi remonti un pārbūves, trūka arī piemērotu mēbeļu. Radās arī rūpes, kas pasākumu pārraudzīs un vadīs? Atbildi deva divi cilvēki — DV Centrālās valdes locekle un vanadžu kustības vadītāja Marija Ķeņģe un bijušais Latvijas laika finanču departamenta direktors Jānis Skujēvics. Viņu gādībā 1953. gada jūnija sākumā „ruļļos" varēja ierakstīt Almēlijas dzimšanas dienu.

Almēlija atrodas Anglijas vidienē, vienādi izdevīgi aizsniedzama kā ziemeļu, tā dienvidu daļā dzīvojošiem latviešiem. Zemes platībā ietilpst neliels ezeriņš, kas var priecināt ūdens cienītājus. Mājas pirmo stāvu aizņem sabiedriskās un saimniecības telpas, otrā stāvā atsevišķas istabas. Mājas aizmugurē piegulošās saimniecības ēkas pārbūvētas par dzīvojamām telpām.

Pašreiz gandrīz visas pastāvīgiem iemītniekiem domātās telpas ir aizņemtas. Daļa telpu rezervē ciemiņu izmitināšanai un atvaļinājumu pavadītājiem. Vairums no tiem ir vecāki, kuŗu bērni dzīvo vasaras nometnē, kādam nolūkam iekārtota pašu būvētā vasaras māja. Almēlijā šajos gados pajumti atradis lielāks skaits vecāku cilvēku. Vairums no tiem kopā ar bērniem izceļojuši, dažī šīs zemes gaitas beiguši, bet tie, kam nav bijusi iespēja izceļot, dzīvo bez rūpēm. Par pārtiku rūpējas M. Ķeņģe, lai Almēlijas saimo baudītu ierastos latviskos ēdienus. J. Skujēvicam vēloties atpūtu, visa organizātoriskā un saimnieciskā darba smagums tagad gulstas uz M. Ķeņģes pleciem. Jau divdesmit piecus gadus viņa nodevusies šim darbam. Par to sirsnīgs latvisks paldies!

R. B.

Kā demonstranti apsveica Brežņevu

Pad. savienības komūnistu partijas vadītāju Brežņevu Bonnā sagaidīja ar sarkaniem paklājiem un 21 lielgabala šāvienu. Tā bija sagaidīšanas oficiālā daļa. Pad. savienībai un citu valstu komūnistu varai pakļauto tautu piederīgie, arī vāciešu dažādu polītisko novirzienu pārstāvji, Brežņevu sagaidīja ar pretdemonstrācijām.

Apspiesto tautu pārstāvju demonstrācijas noorganizēja 24 organizācijas, galveno vadību uzņemoties Cilvēka tiesību aizsardzības apvienībai. Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes loceklis J. Kadelis bija noorganizējis latviešu piedalīšanos, piepalīdzot Gaismas akcijas vadītājam P. Kļaviņam. Demonstranti virzījās pa Bonnas iekšpilsētas ielām līdz tirgus laukumam, kur notika mītiņš. Baltiešu grupas nesa savus nacionālos karogus. Latvijas karogu nesa divas meitenes tautas tērpos, bet citi dalībnieki vairākus plakātus. Latviešu grupā gāja atsevišķi tikko Bonnā no Vīnes ieradusies Helēna Celmiņa, nesot pašas veidotu plakātu, kuŗā prasīts Brežņevam izlaist uz rietumiem viņas vīru Viktoru Kalniņu. Lietuviešu grupā piedalījās arī Lietuvas ģimnazijas audzēkņi tautas tērpos. Vismazākā bija igauņu grupa. Demostrētāju kopskaitu lēš ap 2000.

Tirgus laukumā vispirms runāja nesen no Austrumvācijas izraidītais Cilvēka tiesību apvienības priekšsēdis prof. Ničče, norādot, ka nevar noklusēt cilvēka tiesību neievērošanu pašā Pad. savienībā, Austrumvācijā un citās komūnistiskajās valstīs, kad Brežņevs ieradies Vācijā runāt par mieru un veicināt atsprieguma polītiku. Arī no Pad. savienības izraidītais ģen. Grigorenko pārmeta Brežņevam cilvēka tiesību neievērošanu Pad. savienībā un tautu un valstu pakļaušanu savai varai, minot Ukrainu, Baltkrieviju, Igauniju, Latviju un Lietuvu. No Bonnas polītiķiem runāja vienīgi opozicijas frakcijas deputāts Hauzers, minot, ka opozicija darīšot visu, lai atbalstītu tautu pašnoteikšanās tiesības. Latviešu grupas vārdā runāja Gaismas akcijas Vācijā vadītājs P. Kļaviņš, pārmetot Pad. savienībai citu valstu un tautu apspiešanu.

Demonstrācija noritēja disciplīnēti, bez starpgadījumiem, turpretī pašu vāciešu — NPD un dažu komūnistu partijas novirzienu grupu demonstrācijās bija jāiejaucas policijai. Tās izkliedza dažādus saukļus pret Brežņevu un arī viena pret otru.

Brežņeva ierašanās dienas rītā Bonnā vairākās vietās parādījās plakāti ar šādiem uzrakstiem: „Vācijā ieradies bīstams terrorists Leonīds Brežņevs. Esiet uzmanīgi, viņš ir apbruņots un var ārī šaut!" Policija šos plakātus nekavējoties novāca.

Pēdējās ciemošanās dienā Hamburgā Brežņevu sagaidīja plašākas demonstrācijas, kur demonstrēja kristīgo partijas jaunatnes organizācija, dažas radikālās grupas; nacionāldemokrati un dažādu novirzienu komūnistu grupas.

Vācu televīzijā blakus Brežņeva braucieniem, runām un apspriedēm rādīja arī demonstrantus. Atševiški uz ekrāna parādīja Helēnas Celmiņa plakātu. Par demonstrācijām vairāk vai mazāk ziņoja visi vācu un arī citu Eiropas valstu un pat Amerikas laikraksti. Arī televīzijas komentātori iztirzāja demonstrāciju jēgu.

P. B.

KLĪVLANDE

● Trešā gadskārtējā amerikāņu etniskā festivālā 20. un 21. maijā Vorenā, Kentas universitātes nodaļas celtnē, Baltijas tautu tēlotājas un lietiskās mākslas darbu izstādē latviešu eksponātus izstādīja studentu grupas pārstāvis — Māris Kukainis, Līga Zemesarāja un Rasma Šulce no Kentas universitātes, savācot no tautiešiem daiļamatniecības izstrādājumus. Priekšnesumu daļā dejoja Klīvlandes tautas deju grupas Pastalnieki dejotāji un lietuviešu tautas deju grupa Grandinele. Aprīļa beigās Kentas valsts universitātē notika plaša latviešu tēlotājas un lietiskās mākslas izstāde augšminētās latviešu studentu grupas izkārtojumā. K.

● Kurzemes cietokšņa atceres aktu, ko rīkoja DV apvienības valde, ar svētbrīdi ievadīja māc. K. Briedis. Marģers Grīns referēja: Kurzemes sirds vēl dzīva. Par centīgu darbību DV organizācijā ar goda rakstiem apbalvoja I. Rubeni, E. Ieviņu, L. Krūmiņu un V. Kubuliņu. Priekšnesumos dziedāja vīru ansamblis Tēvzeme Līgas Zemesarājas klavieŗu pavadījumā. Notika arī gleznotāju O. Sušķa un A. Treiberga darbu izstāde.

ELJA valdes sēdeklis Vācijā

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības gada sapulcē Raceburgā ievēlēja jaunu valdi un revīzijas komisiju. Sapulcē visvairāk bija ieradušies Vācijas jaunieši, no kuŗu viduš tad arī ievēlēja valdi un revīzijas komisiju. Jaunajā valdē tika viens „citzemnieks". Jaunajā valdē par priekšsēdi ievēlēja Mārtiņu Zandbergu. Valdē: Andreju Neimani, Sabīni Becu, Inu Šeferi, Velgu Zaļkalni (visi no Vācijas) un Gunāru Rulli (Zviedrija). Revīzijas komisijā: Lolitu Grasi, Egilu Levitu un Jāni Vilciņu (visi no Vācijas). Ls

Edgars Dunsdorfs

Kārļa Ulmaņa dzīve

Ceļinieks — Polītiķis — Diktātors — Moceklis

„Rakstīt Ulmaņa biografiju nozīmē, ka reizē jāraksta arī Latvijas neatkarības gadu vēsture un uz šī fona mijiedarbībā jātēlo Ulmanis kā valstsvīrs," saka autors priekšvārdos. Tādēļ daudz plašāk nekā citos apcerējumos par Ulmani apskatītas vēstures norises un notikumi, kuŗu līdzdalībnieks, bieži izraisītājs un virzītājs viņš bija. Varonīgo valsts dibināšanas laiku, kad katrs brīdis draud ar jaunām katastrofām, nomaina parlamentārās brīvības posms — sapņu piepildījums, ražens darbs, bet arī intrigas, kombinācijas un saimnieciskas grūtības. Kas piedalījās lielajā spēlē 1934. g. pavasarī un naktī, pēc kuŗas tauta atmodās, ievesta jaunā laikmetā? Aug ārējs spožums un varenība, bet aizmugurē jau briestoša tumsa. Vai Latvijas likteņa noteicējs apzinājās totālitāro lielvalstu draudus? Vai bija darīts viss — polītiski un militāri, — lai nosargātu Latvijas neatkarību? Vai varēja vēl ko darīt? Lappuses, no kuŗām lasītājs nevar atrauties.

Šim pētījumam profesors Edgars Dunsdorfs ir savācis un skatījis cauri milzumu materiālu, iegūstot izziņas, izmantojot publicētas un nepublicētas atmiņas, latviešu un cittautu dokumentu izdevumus un presi, Latvijas sūtniecību un ārvalstu archīvus. Šie materiāli apstrādāti ar vēsturnieka objektīvitāti, dodot arī avotu norādījumus. — Grāmatā 614 teksta, 46 atsevišķas ilustrāciju lpp., pavisam pāri par 100 ilustrāciju, lielākā daļa agrāk trimdā nepublicētu. Plašs personu rādītājs, kopsavilkums angļu valodā.

Pasūtot grāmatu līdz 20. maijam, to varat iegūt par pazemināto cenu: US$25.50, C$29.— (pēc šī datuma kārtējā cena US$29.50, C$33.50). **Grāmata jau iznākusi, vispirms izsūtīsim iepriekš pasūtītos eksemplārus.**

Jūlijs Roze

laikmeta liecinieks

Latvijas rītausmā, saulrietā

Blakus laikmetu veidotājiem, spilgtām personībām, kas izvirzās vēstures norišu centrā, iet klusie vērotāji, kas ļauj notikumiem it kā plūst sev gaŗām un apkārt, tajos noraugoties ar skaidru un domīgu skatu. Tāds vērotājs, laikmeta liecinieks, kas aiz ārējām parādībām meklējis cēloņus un sakarības, ir bijis Jūlijs Roze.

Uzaudzis Līgatnes papīrfabrikas strādnieku ciematā, pēc skolas un studiju gaitām, kaŗa un revolūciju gadiem Jūlijs Roze pievēršas žurnālistikai un literātūrai. Nacionālā teātŗa drāmaturgs viņš ir gan tā tapšanas posmā, gan vēlāk neatkarības laikā un divās okupācijās. Redzīgi tvertās ainās, ar dziļu traģiku aiz ikdienas notikumiem Roze tēlo krievu komūnistu atnesto stindzinošo baiļu atmosfairu un tiekšanos kontrolēt ne tikai cilvēku ārējo rīcību, bet arī viņu dvēseles. Tiem sekojošās vācu nacionālsociālisma varas bezprātīgās izrīcības drīz ļauj nojaust nenovēršamo katastrofu. Par trimdas gaitām Jūlijs Roze atstājis dziļi izjustu cilvēcisku dokumentu.

Grāmatā 160 lpp., glīts izdevums, iznāk maijā. **Pasūtot līdz 20. maijam, to varat iegūt par pazemināto cenu: US$8.—, C$8.75** (pēc tam kārtējā cena US$9.50, C$10.50).

BRĪVĪBAS LAIKS LATVIJAS VĒSTURES SERIJĀ

Ādolfs Šilde LATVIJAS VĒSTURE 1914—1940. Valsts tapšana un suverēnā valsts

No recenzijām: „(Šī grāmata) ir impozants piemineklis latviešu tautas traģēdijai un atdzimšanai, postam un labklājībai, apspiestībai un brīvībai." — „Neviens, kas grib tuvāk iepazīties ar mūsu brīvības valsti, viņas dzīvi un likteni, šim lielajam darbam nevar gaŗām paiet." 782 teksta, 52 attēlu lpp. $34.—.

Arnolds Aizsilnieks LATVIJAS SAIMNIECĪBAS VĒSTURE 1914—1945

Kopā ar tagad atsevišķi izdotajiem Rādītājiem aptverot pāri par 1000 lpp., šis kapitāldarbs izmantojams arī kā Latvijas saimniecības un sociālo apstākļu enciklopēdija. Autora dzīvā valoda, daudzās detaļas un citāti saistīs arī parasto lasītāju. $22.—. Rādītāji atsevišķi $3.—.

Piesūtīšanas maksa, neatkarīgi no pasūtīto grāmatu skaita, $1.50. Pieprasiet DAUGAVAS grāmatu sarakstu! DAUGAVAS izdevumi pērkami un pasūtāmi visās lielākajās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā:

Daugava

Box 43054, S-100 72 Stockholm 43, Sweden

Kad Ausma Jaunzeme vēlējās Reinholdam Milleram parādīt 3 skaistākās vietas Kalifornijā, vai viņa zināja, ka šis ceļojums viņas mūža pēdējais?

Viņas latviešu valodas programmu Stanfordā ir iespējams veicināt ziedojot: Ausma Jaunzemis Memorial Fund, 301 Encina Hall, Stanford Univerity, Stanford CA 94305, vai arī nopērkot Reinholda Millera tikko iznākušo piemiņas grāmatu KOKLE TUKSNESĪ, kuras peļņa ir arī atvēlēta šim fondam. Cena $5.00, Echo West, PO Box 7130, W. Menlo Park, CA 94205.

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

oficiāli jāatzīst un jāpiešķir naudas līdzekļi.

Nobeidzu ar jautājumu, vai izglītības daļas vadītājs ir par šo jautājumu dziļāk padomājis?

Saņēmu atbildi, ka šī otrā skola tiešām ir oficiāli atzīta un tiesīga saņemt arī naudas līdzekļus no LNAK. Arī manis teiktais vārds „progresīvs" bijis nevietā, jo viņš tur neesot saskatījis neko politisku.

Gribu piezīmēt, ka, cik atceros, DV KV priekšsēdis V. Plūdons nerunāja par kādu kļūdas pielaišanu, bet skaidri pateica, ka šādā veidā dibinātai skolai nauda nebūtu piešķirama. Līdzīgā garā izteicās arī Biruta Senkēviča. Gribu uzsvērt, ka vienmēr pretošos to grupu atbalstīšanai, kuŗas šķeļ latviešu sabiedrību. **O. Zvirgzdgrauds**
Toronto

ATKLĀTA VĒSTULE

Neslēpšu savu prieku par laikrakstā ievietoto „Kaņupenes" recenziju. Šī grāmata pelnījusi, lai autoru godinātu. Uz to gaiši rāda fakts, ka ģen. Goppera fonds rakstnieka Akača darbu godalgojis.

Goppera fonda devīze ir: Visus līdzekļus latviskās jaunatnes latviskai audzināšanai. To zinot, paliek vēlēšanās, lai šādi darbi mums rastos vairāk.

No teiktā bez komentāriem katrs grāmatu cienītājs sapratīs, ka „Kaņupene" ir viens no Zelta Ābeles āboliem un, kas ir Zelta Ābele — mēs zinām.

Priecājos arī par to, ka laikraksta vadībā ir viena no retajām, kas izprot mūsu trimdas grāmatniecības stāvokli un ir lojāla. Ne visur tā tas ir. Bieži grāmatu izdevēju un redaktoru „labo" attieksmju dēļ cieš autors resp. vērtīga grāmata. Bet citādi jau tas arī nevar būt, mēs taču esam latvieši.

Ā. Kriškāns Austrālijā

NEKRITIZĒSIM, BET CIENĪSIM DR. K. ULMANI

Sākot ar LA 4. marta numuru O. Liepiņš savos Atspulgos kritizēja Dr. K. Ulmani un viņa tā laika darbiniekus, atsaukdamie uz J. Lejiņa grāmatu Mana dzimtene, it kā tanī būtu vispareizāk atstāstītie notikumi, kas saistās ar K. Ulmani. Es gan tā nedomāju. Manuprāt A. Klīves grāmatā Brīvā Latvija ir ļoti objektīvi un pareizi novērtēti mūsu brīvās valsts un arī 15. maija notikumi.. A. Klīve nebija 15. maija līdzgaitnieks, bet arī ne pretinieks. Pēc viņa vērtējuma apvērsuma gatavotāji bijuši vairāki, bet to reālizēt spējis tikai K. Ulmanis, un to atspēkot nevarēs ne O. Liepiņš, nedz citi. Aiz Ulmaņa bija aizsargi, armija, policija un napšaubāmi arī tautas vairākums. Domāju, ka A. Klīve, kas ar labām sekmēm vadīja Latvijas valsts banku, tīri labi zināja visus notikumus.

Beidzot jāsaka, lai nu kā būtu, Dr. K. Ulmanis ir darījis to labāko. Manas personiskās domas ir, ka nav pareizi kritizēt drēbes, ko viņš valkājis, vai kādu citu kļūdu, ko viņš pielaidis. Kļūdas ir bijušas un būs visiem mirstīgajiem, bet tās nespēj aizēnot to, ko Dr. K. Ulmanis veicis savas tautas un tēvzemes labā. Ir ļoti sāpīgi, ka nav zināma pat viņa atdusas vieta. Kaut liktenis reiz lemtu viņam atdusēties savā mīļotajā dzimtenē, ko viņš tik karsti mīlēja. Beidzot gribu teikt — beigsim kritizēt, bet cīnīsimies un atzīsim tos, kas to ir pelnījuši!

Aleksandrs Zaube Čikagā

Kurzemes cietokšņa atcere Čikagā

DV Čikagas apvienības rīkoto Kurzemes cietokšņa atceri Latviešu namā 7. maijā ar lūgšanu ievadīja māc. Vilis Vārsbergs. Māc. Māris Ķirsons, kas pirms vairākiem gadiem kalpoja Čikagas Sv. Pāvila draudzē un bija ieradies no Filadelfijas, teica Kurzemes cietoksnim veltītu runu, norādot, ka brīvību izcīna nedaudzi, bet tās augļus izmanto daudzi. Ja starp latviešiem ir tādi, kas tagad domā, ka Kurzemē ir veltīgi lietas asinis, tad jāatceras, ka arī kalpakiešiem savā laikā bija jāsaņem pārmetumi. Dievs dod spēku tiem, kas grib riskēt un strādāt savas tautas labā. Arvīds Balodis skandēja Andreja Eglīša un Vēras Dāboliņas dzejoļus. Tenors Aleksandrs Kitta no Milvokiem nodziedāja astoņas dziesmas pianista Valža Treimaņa klavierpavadījumā.

Sarīkojumu vadīja Sarma Priedulāja, bet zāles dekorēmu bija iekārtojusi Marta Priedulāja. Čikagas vanadzes bija klājušas kafijas galdu.

V. J.

Kanadas un ASV vienošanās par dziļjūras „raktuvēm"

No Ženēvas ziņo, ka gausā Apvienoto Nāciju konference par jūras likumu iedzīvināšanu beidzot sekmējusies vismaz dziļjūras minerāļu iegūšanā un pārdošanā.

ASV un Kanada, kas netieši reprezentē valstis, kas šādu procesu varētu attīstīt, 10. maijā ziņoja, ka vienojušās par šēdi iegūstamām niķeļa rūdas augstākajām cenām un izvietošanu pasaules tirgū. ASV, pasaules lielākā niķeļa patērētāja, un Kanada, pasaules lielākā niķeļa ražotāja — 5 gadu laikā, kopš konference sākās, lauza šķēpus par šīm problēmām.

Kanada prasīja garantijas, ka pasaules niķeļa tirgus netiks traucēts, ja pēkšņi šāds process mestu tirgū lielus niķeļa krājumus. ASV vēlējās, lai niķeļa ražotājas sabiedrības sagādātu pēc iespējas vairāk šī metalla. Pētījumi rāda, ka jūras gultnē gul bēzbola bumbas lieluma minerāļu gabali, kas satur magnēziju, niķeli, kobaltu un varu. Niķeļa un varа saturs apm. 1,3 proc. Nolīgums atļauj 20 gadu laikā pasaules niķeļa paterīņu 60 proc apmērā segt ar dziļjūras „rakšanas" procesu un 40 procentu segtu ar kalnraktuvēs iegūto niķeli. et

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8183

Royal York un Lakeshore rajonā
izdodamas
2 istabas ar virtuvi, autō novietošanas iespējas.
Zvanīt pēc pl. 6. vakarā, tel. 252-1864

Ontario valdība ir uzlabojusi ģimenes likumus.

Mums liekas, ka jums un jūsu ģimenei ar tiem būtu jāiepazīstas.

Jauno likumu nolūks ir stiprināt un atbalstīt ģimenes nozīmi, pārveidojot novecojošos un netaisnos likumus, atbilstoši modernai ģimenes dzīvei. Tanīs ietvertas tādas lietas kā:

- Laulāto īpašumi — kopēji ģimenes īpašumi, ieskaitot ģimenes māju.
- Atbalsts — abu laulāto kopējais pienākums atbalstīt vienam otru un savus bērnus.
- Ģimenes nolīgumi — kas tie ir un kā tos nolīgt.
- Ārlaulības statusa atcelšana — vienādas tiesības visiem bērniem.
- Laulības — pirms atļautā vecuma un dzimtsarakstu nodaļā.
- Pēcnācēju tiesības — likumi testamentu izgatavošanai un mantinieku tiesības.

Jaunie likumi lielā mērā maina ikviena Ontario iedzīvotāja tiesības un atbildību. Tieslietu ministrija ir sagatavojusi viegli saprotamu brošūru, kas īsumā apraksta jauno likumu.

Lai saņemtu kopiju, rakstiet:

Family Law
Ministry of the
Attorney General
18 King Street East
Toronto, Ontario
M5C 1C5

R. Roy McMurtry,
Attorney General

William Davis, Premier

Province of Ontario

Daugavas Vanagu nams

1115 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

DEŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

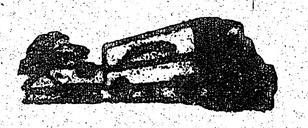

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products Authorized Dealer

Māju īpašniekiem!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

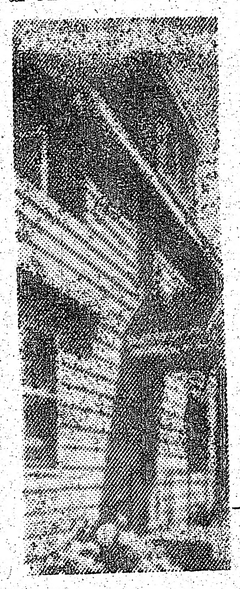

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mime
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Keltkalēs
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2637

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

VISADA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTULU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- ŽURNĀLI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

A. Eglītis — TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

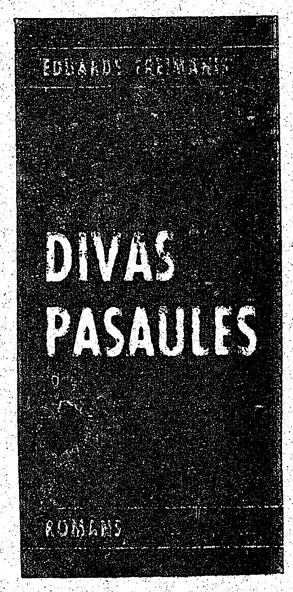

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nesen iespiedusi Eduarda Freimapa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperbeck), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Atkal uz mājām

DV VĪRU KOŖA KANADĀ CEĻOJUMA PIEZĪMES

15. maijs.

Grūti iedomāties, ka pagājušas tikai 17 dienas, kopš atstājām Toronto un sākām koncerta turneju. Cik daudz cilvēku satikts, cik daudz pilsētas apciemotas, ar autobusu, bez Anglijas brauciena, vien nobraukti 6370 kilometri. Kur tad vēl kuģi un lidmašīnas!

Esam tiešām daudz piedzīvojuši un pārdzīvojuši, un kā Pastaliņš teica: „Bija prieks censties." Tomēr visiem jaukiem brīžiem kādreiz ir jābeidzas un sirds ilgojas pēc mājām un tuviniekiem, kas, liekas, nav trīs mēnešus redzēti. Pašreiz, lidojot 3600 pēdu augstumā, atspirdzinājumus baudījuši, pieveram acis un atminamies Anglijas brauciena posmu.

Piektdien, 12. maija agrā pēcpusdienā, iebraucām Straumēnos, skaistā un uzpostā latviešu (DV) īpašumā, netālu no Konventrijas. Pēc mājas apskates un cienasta vietējie tautieši mūs aizveda uz Mūsmājām, kas ir apmēram pusstundas brauciena attālumā. Skaista zāle un telpas. Cenšamies sakārtoties, jo uzvedums paredzēts pl. 19. Apmeklētāji drīz vien piepilda plašo telpu, sabraukuši no Vidusanglijas, un draugs satiek draugu. Drīz vien palikušas tikai stāvvietas, ļaudis stāv pat gaitenī. Mūsu ierindā ir vairāki „kritušie" — saaukstējušies un balsis cietušas, bet ar visu to koncerts izdodas labi un cilvēki atsaucīgi. Bagātas vakariņas, balle — un līksmojamies, kamēr mūs sameklē „saimnieki". Esam izvietoti pārnakšņot pie vietējiem tautiešiem.

Otrā rītā esam atpakaļ Mūsmājās, tālākam braucienam gatavi. Viens par otru vairāk slavējam tautiešu sirsnību un viesmīlību.

Lietains rīts. Autobuss ripo uz Bradfordu, kur ierodamies izsalkuši. Mūs laipni uzņem ar pusdienām. Vēl laiks aizskriet uz pilsētas centru un iepirkties. Koristiem nav bijusi nekāda lielā izdevība apskatīt pilsētas un iegādāties dāvanas. Tagad tāda izdevība radusies. Lietus mūsu puišus nebaida.

Vakarā uzvedums. Cilvēki nāk un nāk, no visas Ziemeļanglijas apkārtnes un Bradfordas. DV nama zāle ātri pildās, bet ļaudis vēl plūst. Mūsmājā un Bradfordā mūs noklausījās ap 1000 cilvēku. Apmeklētāju atsaucība liela, sirsnīga. Vareni skan dziesmu piedziedājumi, visiem kopā dziedot. Tad vakariņas un balle. Satiekam sen neredzētus draugus un radus. Sevišķi populārs ir Vilibalds Drosmiņš ar savām kuplajām ūsām. Anglijā ūdens cietāks nekā Kanadā, arī alus stiprāks. Drosmiņa ūsas ir vareni stīvas un greznas. Arī El. la ir varena meitene, spožām acīm. Apmeklētāji grib aprunāties gan ar vienu, gan otru. Imantu Saksu ielenkušas viņa skolnieces. Čalas un smiekli līdz pusnaktij. Jāizmaina domas, jāsalīdzina dzīve Anglijā un Kanadā, un rīt ir pēdējais uzvedums!

No rīta atkal līst. Braucam uz Londonu. Autobusā liels miers, visi paguruši. Viesturam izdevība uzfilmēt dažādās pozēs „kritušos biedrus". Pēc piecām stundām esam Londonā. Ar steigu pošamies uz sarīkojuma vietu Poļu kultūras centrā. Londonā lielāku zāli nebija iespējams sameklēt Mūs noklausās ap 250 tautiešu. DV namā vanadzes gādājušas par bagātīgu vakariņu galdu. Rīt ceļš ved mājup. Kad atkal tiksimies? Bostonā? Gotlandē? DV nama krodziņā kāds pusducis mūsējo sēž pie alus glāzēm un Ausekļa ģitaras pavadījumā dzied sirdij tuvas dziesmas un pēdējo kopīgo vakaru vēl paildzina. Raibi, raibi ir gājis, un skaisti! Eiropā atstātās dziesmas, prieki un šķiršanās asaras mūs sildīs vēl ilgu laiku.

L. G.

Latviešu biedrības Toronto sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojumā. Attēlā daži no daudzajiem priekšnesuma dalībniekiem. Foto: J. Liģers

Pie durvīm drīz . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

Protams, mums jau ir savas sanākšanas vietas, taču trūkst tādas mājvietas, kur varam iegūt daudz vairāk nekā tikai sanākt uz sēdēm un sarīkojumiem. Mums vajadzīga vieta, kur, mūsu skaitam rūkot, varam rast ierosinājumu un iespēju tuvāk sapazīties, kļūt draugi. Tam nepieciešamas pietiekami lielas telpas, lai visas mūsu nozīmīgās laicīgās dzīves norises varētu notikt vienuviet. Banka, LNAK birojs, biedrību un organizāciju telpas, veikali, aģentūras, varbūt pat ārsti un zobārsti, skolas, bibliotēka, izstādes, pastāvīgs mākslas salons. Jā, un vēsinātas zāles, kā arī pietiekami liela un mājīga kafejnīca, kur pēc sarīkojuma pasēdēt, lai nebūtu tūlīt garderobē jāpaņem mētelis un jāiet mājās. Lai varētu pakavēties un parunāties jauni un veci, tuvi un tāli, paziņas un svešinieki. Lai varētu viens otram pasniegt roku.

Maziem centriem šādu vietu iegādāt nav iespējams. Lielā Toronto saime to var, ja vien grib. Katram piedaloties pēc viņa spējām, mēs šo skaisto sanākšanas, darba, domu un draudzības centru varam kā pacelt, tā nest.

Gadiem ejot, Latvijas karoga turētāju skaits svešumā dilst. Tiem, kas šim karogam palikuši uzticīgi, jāsaslēdzas cieši jo cieši. Saliekot kopā savus līdzekļus un savu darbu, ierakstīsim savus vārdus Latvijas nākotnes lappusēs.

14. jūnijs — genicīda diena

Laikraksts The Toronto Star 4. maija numurā lasītāju vēstulēs V. Liepa no Toronto raksta par 14. jūnija traģēdiju.

Baltijas tautu vissāpīgākā traģēdija sākās 1941. gada 14. jūnija rīta stundā, vienu gadu pēc padomju okupācijas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

Padomju politiskā policija, baigā NKVD, uzsāka savu sagatavoto masu deportācijas plānu. Vairāk nekā 59.000 nevainīgu vīru, sieviešu un bērnu no visiem tautas slāņiem izrāva no mājām. Vīriešus ar varu atšķīra no ģimenēm un bērnus no mātēm. Viņus sadzina lopu vagonos, lai sāktu garo, moku pilno ceļu.

Šī ceļa mērķis bija vergu darba nometnes subarktiskā Krievijas tundrā, Sibirijas mūža mežos un raktuvēs. Ilgajā un nožēlojamā ceļojumā simtiem cilvēku mira no slāpēm, bada un klimatiskajām maiņām.

Pad. savienības pirmā okupācija atnesa nāvi, ieslodzījumu, spīdzināšanas un deportācijas vairāk nekā 144.000 no 6,5 milj. Baltijas tautu iedzīvotājiem.

1944. g. Baltijas valstis atkal nokļuva krievu mežonīgajos apkampienos. Izbēgušo informācija atklāj pierādījumus par drūmiem masu deportācijas viļņiem, kas skāruši Baltijas valstis atkal un atkal. Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tautas atzīmē 14. jūniju kā baltiešu genocīda dienu, ko piemin sēru dievkalpojumos visur, kur vien dzīvo baltieši: padomju verdzībā dzimtenē, padomju spaidu darbu nometnēs un immigranti visā brīvajā pasaulē.

Kārtera īstā . .

(Turpinājums no 1. lp.)

jau lielā mērā pārsniedz robežu aizsardzības pakāpi. Pagaidām Varšavas pakta 945.000 vīriem NATO rindās pretī ir tikai 630.000 vīru. Tanku ziņā Varšavas pakta pārākums izteicas 20.500 pret 700, bet lidmašīnu ziņā 3500 pret 200. Arī motorizēto līdzekļu ziņā komūnistu spēki ar 2700 mašīnām ir tālu priekšā NATO spēkiem, kam ir tikai 400, Rietumu kara rūpniecības potenciālis un technoloģija var šo starpību neitrālizēt. NATO valstīm visvairāk nepieciešama droša un stabila vadība. Atzīmēsim, ka Kārters ir pierunājis populāro amerikāņu ģenerāli Heigu palikt NATO virspavēlniecības stābā. Laiks rādīs, kā pats Kārters nostiprinās savu prestižu ne vien NATO, bet arī visas pasaules vadoņa lomā. Prezidentam tuvu stāvošās aprindās norāda, ka laipošanas laiks esot izbeidzies un tagad skatuvē uznākšot īstais Kārters — vīrs, uz kuŗu varot paļauties, vīrs ar mugurkaulu. Ja tas patiešām tā notiktu, tad tas būtu liels solis ASV respekta atgūšanā visā pasaulē.

Aleksandrs Ķegumnieks

KLIVLANDE

Ģimenes dienas dievkalpojumu Apvienotajā draudzē vadīja māc. L. Grendze. Dziedāja meiteņu ansamblis Z. Tēraudes vadībā. Trombas solo atskaņoja E. Tērauds. Pavadīja Līga Zemesarāja. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē notika skolēnu priekšnesumi. Dāmu komiteja bija rūpējusies par atspirdzinājumiem. Vecos ļaudis godināja ar apsveikumiem un ziediem. Mārtiņa Lutera draudzē Ģimenes dienas dievkalpojumu vadīja māc. K. Briedis. J. E.

MONTREALA

Montrealas latviešu nama apgrozījumi pērngad bijuši ieņēmumos 7565 dol., izdevumos 6383 dol., dodot atlikumu 1182 dol. Namam vēl ir parāds 8500 dol. Gada sapulcē ievēlēja par vadītāju inž. A. Krievu, bet par direktoriem Lūciju Andersoni, Jāni Birzi, Elizabeti Kirstūku, Eduardu Lāsumu, Augustu Puspūru, Olģertu Strazdiņu, Jāni Vilni un Spīdolu Zariņu. Revīzijas komisijā: J. Ezeross, J. Grunde un A. Spūrmanis. Par Latviešu nama pārzini izraudzīja O. Strazdiņu, kam pieprasāmas nama telpas.

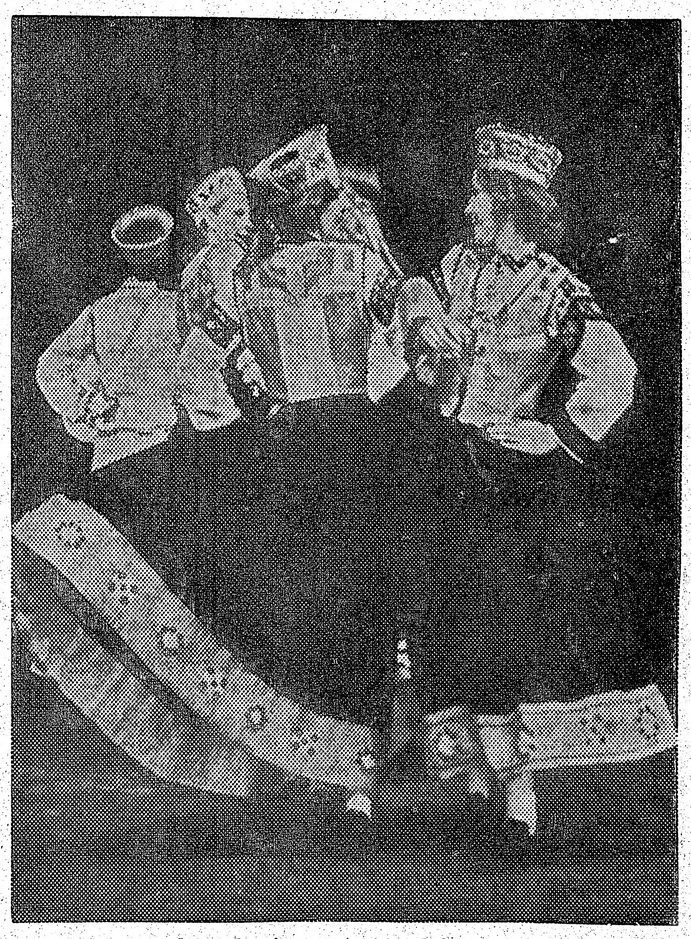

Tautas tērpu cēlais plīvojums straujā dejas pagriezienā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

TRIJU KLUBU SACĪKSTES

TLMMK rīkotās triju klubu eksternās makšķerēšanas sacīkstes 3. jūnijā no pl. 14 — 20 Simko ezera Honey Harbour līcī (A. Gaibišeļa vasarnīcas rajonā).

O. K.